



K A R J A L A I N

KUNNAAT

KARJALAN LIITON JÄSENLEHTI | HUOMISEN KARJALAIKUUS | NRO 1/2023 | 10 €

LIITTOKOKOUS ON JO OVELLA

SIVU 4

Kuvataide
kertoo
karjalaisuudesta

SIVU 14–25

SM-taitoluisteliija
Matias Lindforsille
urheilustipendi

SIVU 26–27

Ystävänpäivä-
kahvit
Karjalatalolla

SIVU 2

Karjalan Liiton hiihtomestaruuskisat Laukaan Lievestuoreella

Hiihtomestaruuskisat hiihdetään **lauantaina 25.2.2023 klo 12.00** alkaen Mustanvuoren ulkoilualueella, 4 km Lievestuoreelta Jyväskylään päin, aivan 9-tien varressa. Hiihtotapa perinteinen. Sääolojen vuoksi voi kisoihin tulla muutoksia.

Sarjat:

N/M: 12, 14, 16

N/M yl: 35, 45, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85

Matkat:

Miehet yl, 35–60 v. 6 km

Muut sarjat 3 km.

Ilmoittautumiset 21.2.2023 mennessä:

Anneli Orbinski, p. 050 9104924, anneli.orbinski@gmail.com.

Osanottomaksut suoritetaan ilmoittautumisen kanssa samanaikaisesti

Lievestuoreen Karjalaiset ry:n tilille: KSOP FI51 5438 6140 0129 54:

alle 18 v. 10 euroa, aikuiset 15 euroa, jälki-ilmoittautuneet 20 euroa.

Tervetuloa hiihtämään Lievestuoreelle!

Lievestuoreen Karjalaiset ry



Tullaan tutuiksi!



Karjalatalon YSTÄVÄNPÄIVÄKAHVIT

Käpylänsukuja 1, Helsinki

ti 14.2. klo 16–18.30

**Hyväntekeväisyystapahtuma
ukrainalaisten auttamiseksi**

Ukrainalais-karjalaiset kahvit, ohjelmassa mm.

Ukrainalaisia ja suomalaisia puheenvuoroja,

Käpylän musiikkiopiston esityksiä,

Karjalan Nuorten tanssiryhmä.

Tapahtuman tuotto lahjoitetaan ukrainalaisten hyväksi.

Hinta 15 € sis. kahvit & ohjelman.

Lisätiedot: karjalanliitto.fi/tapahtumat

Järjestää: Karjalan Liitto ja

Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry

Tervetuloa!

Muutokset mahdollisia.

>> Visuaaliset taiteet osana karjalaista kulttuuri-perintöä vuoden 2023 teemanamme.



14–16

Heli Hiltusen
taiteessa voimme
kokea haikeuden
ja ajan kulumisen.



30–31

Sukuasu
tuottaa iloa
ja yhdistää.



18–20

Sarjakuvataiteilija
kuin romaani-
kirjailija.

Sisällys:

- 2 Karjalan Liiton hiihtomestaruuskisat
- 2 Ystävänpäiväkahvit Karjalatalolla
- 3 Sisällysluettelo ja mediatiedot
- 4 Puheenjohtajalta
- 5 Joulutervehdys tasavallan presidentille
- 6 Liittokokouskutsu ja liittovaltuuston kokouskutsu
- 7 Päätoimittajalta
- 8 Hallinnon uutisia
- 9 Strategiatyön kuulumiset
- 10 Oili Parjo in Memoriam
- 10 Tietoa liittokokouksesta
- 11 Toimintakilpailut käynnistyivät
- 12 Kuntoralli pitää karjalaiset kunnossa
- 14 Kuvataiteilija Heli Hiltunen
- 17 Kuvanveistäjä Aila Salo
- 18 Sarjakuvataiteilija Hanneriina Moisseinen
- 21 Harlun alttaritaulu
- 21 Miniryijykilpailu
- 22 Ikonitaiteilija Kirsti Lepola
- 24 Kuvataiteilija Marjo Akkanen
- 25 Karjalan Liiton historiateos julkaistaan tänä keväänä
- 26 Anton Talvio -stipendi Matias Lindforsille
- 28 Vuoden 2022 kirjakisavoittajat
- 29 Karjalan pitäjiä esitellään
- 30 Ovaskan suvun sukuasu
- 32 Karjalainen kulttuuriperintö verkkoon -hanke vieraili Juvan karjalaisten museossa
- 36 Kuulumisia jäsenseuroista: Sortavala-seura
- 37 Tietoa lahjoituksista
- 38 Ajankohtaista hautausmaahankkeista
- 39 Hautausmailla on monta tehtävää, piispa Seppo Häkkinen
- 40 Tapahtumia ja koulutuksia, kevät 2023
- 40 Kalevalan ja karjalaisuuden päivä 28.2.

- 40 Pyöröt ja mahallaanmakkoajat tutuksi -piirakkakurssit
- 41 Hengellinen päivä 12.3.2023
- 41 Miniryijy-kurssit
- 42 Sukututkimuskurssi 11.–12.3.
- 42 Tunteiden ilmaisu sanojen ja melodioiden -kurssi 4.–5.3.
- 43 Karjalan kielen peruskurssit verkossa
- 44 Digi-iltamat
- 44 Karjalaisten Sukuyhteisöjen Liiton kevätseminaari 14.
- 45 Evakkojen lapset karjalaista identiteettiä etsimässä -keskustelupiiri
- 45 Lukupiiri tutustuttaa karjalaiseen kirjallisuuteen
- 46 Poimintoja jäsenseurojen tapahtumakalentereista
- 47 Ilmoituksia
- 48 Jalmari Lankinen – Viipurin arkkitehti -näyttely 12.4.–8.5.
- 48 Kevätmyyjäiset Karjalatalolla 14.
- 49 Viipurin Lauluveikkojen esiintymisiä
- 49 Näkemiin Viipuri -teatteriesitykset
- 50 Karjalaisten Pitäjäyhdistysten Liiton vuosikokous ja kevättapaaminen 11.3.
- 50 Karjalainen sukuni webinaarisarja keväällä 2023
- 50 Kuntarallikorttien palautus
- 51 Opintokeskus Siviksestä taloudellista tukea koulutuksiin
- 51 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran perinnekeruu
- 52 Jäsenedut
- 53 Jäsenasiaa jäsenyhdistyksille
- 54 SieMie-puoti

Karjalan Kunnat 1/2023

Julkaisija

Karjalan Liitto ry
Karjalan Kunnat on Karjalan Liitto ry:n jäsenlehti, jota on julkaistu vuodesta 1997. Karjalan Liitto on perustettu 1945.

Päätoimittaja

Terhi Pietiläinen
p. 044 493 5787
terhi.pietilainen@karjalanliitto.fi

Toimituspäällikkö

Sofia Flygare
p. 044 326 2933
sofia.flygare@karjalanliitto.fi

Osoite

Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
puhelin 044 730 0118
toimisto@karjalanliitto.fi

Tilaukset ja jakelu

Karjalan Liiton järjestölehti jaetaan jäsenyhdistysten henkilöjäsenille. Erikseen tilattaessa lehden hinta on 75 euroa/vuosi. Neljä numeroa vuodessa.

Tilaukset

toimisto@karjalanliitto.fi

Osoitteenmuutokset

Ilmoita uusi osoitteesi omaan seuraasi.

Ilmoitusmyynti

Petri Mahlberg
p. 050 491 3801
petri.mahlberg@karjalanliitto.fi

Aineisto

Ilmoitukset valmiina pdf-tiedostona osoitteella sofia.flygare@karjalanliitto.fi. Ilmoituksen tekemisestä veloitetaan erikseen.

Ilmoitushinnat

Takakansi	1 900 €
2- ja 3-kansi	1 500 €
Sisäsivu	1 200 €
½ sivu	900 €
¼ sivu	650 €
1/8 sivu	400 €
1/16 sivu	300 €
rivi-ilmoitus	200 €

Karjalan Kunnat -jäsenlehti ei ole arvonlisäveron alainen.

Levikki

Painos n. 20 000 kpl,
lukijamäärä n. 50 000

Aikakauslehtien Liiton jäsen
ISSN 2489-5318. 26. vuosikerta
ISSN 2342-5911

Painatus ja taitto

PunaMusta Oy. Lehti on painettu ympäristöystävälliselle paperille.

Kansikuvassa

Kuva: Jouni Hintikka

Seuraavat lehdet, vuosi 2023

26.5., 15.9., 17.11.

Puheenjohtajuus- ja liittokokouskauden yhteen-veto



Pian päättävä liittokokouskausi käynnistyi elokuussa 2020 uuden strategian ja puheenjohtajiston voimin. Koska liittokokousta oli siirretty huhtikuulta elokuulle koronan vuoksi, monet olivat varmasti jo kovin odottavalla kannalla, kun kokous vihdoinkin koitti. Menneet vajeat kolme vuotta ovat olleet todella tapahtumarikasta aikaa.

Näyttääkö Karjalan Liitto ja karjalaisuus jotenkin erilaisilta näin vajaan kolmen vuoden jälkeen? Mielestäni näyttää. Vaikka meillä oli uuteen liittokokouskauteen lähdeettäessä taustalla hyvä strategia, niin monet muutokset ovat kuitenkin tapahtuneet enemmänkin toimintaympäristössä mullistusten pakottamina ja aikaansaamina, eikä välttämättä aina niinkään pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen työn tuloksena. Ensinnäkin karjalainen toiminta on ottanut suuren digiloikan koronan myötä. Toiminnan kaikilla eri tasoilla on siirrytty sujuvasti pitämään kokouksia verkon välityksellä ja myös monet eri tapahtumat ovat tänä päivänä tallenteiden muodossa meistä kunkin katsottavissa aika- ja paikkariippumattomasti. Toiminnan sisällössä ei ehkä ole tapahtunut niinkään suuria muutoksia. Koska samaisen tautiaallon myötä monia perinteisiä tapahtumia ei voitu järjestää, tuntuu että ihmiset odottivat, että käynnistyessään tapahtumat olivat nimenomaan niitä vanhoja tuttuja, joita oli odotettu parin vuoden ajan.

Toinen suuri muutos on tapahtunut Ukrainan sodan myötä, kun karjalaisten kokemukset ovat nousseet median kiinnostuksen kohteeksi ja jopa yhteiskunnallisen keskustelun keskiöön. Media on uutisoinut niin evakkokokemuksista kuin myös siitä kaipuusta, kun emme voi ainakaan toistaiseksi tehdä kotiseutumatkoihin entisille kotiseuduille. Viime viikkojen keskustelu mahdollisesta informaatiovaikuttamisesta on noussut aina lehtien pääkirjoituksiin ja puoluejohtajien vaalipaneelisiin asti. Toki me emme toivoneet, että kiinnostus meihin olisi noussut tällaisten tapahtumien ja ukrainalaisten kärsimyksen myötä.

Karjalaan ja karjalaisuuteen liittyvä keskustelu on käynnynyt viime vuosina vilkkaana. Tai ehkä ennemminkin pitäisi sanoa, että moneen eri Karjalaan ja karjalaisuuksiin

liittyvä keskustelu. Kuka on karjalainen? Millaisia maantieteellisiä määritelmiä Karjalalle voidaan antaa? Miten karjalaisia kohdeltiin sodan jälkeisessä Suomessa ja mikä oli heidän oma roolinsa asioiden järjestämisessä? Onko karjalaisuus suomalaisuutta? Tämänkaltaisia kysymyksiä ovat nostaneet yhteiskunnallisessa keskustelussa esille erityisesti Liiton ulkopuolella toimivat karjalaiset nuoret aktivistit. On hienoa, että keskustelua nostetaan esille, mutta olen Liiton puheenjohtajana kokenut velvollisuutta tuoda esille myös maltillisempaa, monipuolisempaa ja karjalaisten aktiivista roolia korostavaa näkökulmaa.

Mitä muuta on tapahtunut kuluneena aikana? Aina-kin monet karjalaiset ystävämme ovat nukkuneet pois. Liittovaltuuston entinen puheenjohtaja **Matti Puhakka** on usein mielessä ja kaipaan edelleen hänen viisauttaan ja tukeaan, jonka hän antoi tuoreelle puheenjohtajalle ja koko Karjalan Liitolle. Entisistä toiminnanjohtajista ovat poisnukkuneet **Hannu Kilpeläinen** sekä **Oili Parjo**. Heidänkin mukanaan siirtyi historiaan monia kiinnostavia Karjalan Liiton vaiheita. Puhumattakaan kaikista niistä tärkeistä ja monille meistä rakkaista ihmisistä koko muussa karjalaisessa perheessämme, jotka ovat edesmenneet.

Toistuvasti herää huoli siitä, että kun jäsenistömme vanhenee ja osa poistuu, niin mitä tapahtuu toiminnallemme. Uskon vahvasti siihen, että meidän rikas kulttuurimme sisältää paljon sellaista, millä on mahdollista houkutella mukaan myös uusia ja nuoria jäseniä. Viime vuonna järjestämämme karjalan kielen kurssit olivat tupaten täynnä ja keski-ikä näissä oli jopa alle 30 vuotta. Meidän tehtävämme on nostaa suomen kielen karjalan murteen samanlaisen kiinnostuksen kohteeksi! Ruo-ka kiinnostaa ihmisiä ikään katsomatta ja nuoret ovat löytäneet myös piirakkakurssimme. Karjalainen ruoka, jos mikä voi olla kiinnostavaa ja eettistä lähiruokaa. Myös jo jonkin aikaa nousussa ollut kansallispukuperinne on karjalaisuutta mitä suuremmissa määrin. Kyllä nuoret tulevat mukaan, kun kaikki tämä osataan markkinoida heille oikein.

Karjalainen kulttuuri ja toiminta ovat varsinainen runsauden sarvi. Ideoita ja tekemistä riittäisi loputtomasti.

Rajoittavina tekijöinä tässä ovat lähinnä aika, tekijät ja eu-rot. Karsintaa joudutaan tekemään jatkuvasti ja varmasti tulevaisuudessakin Liiton toiminnassa joudutaan tekemään priorisointia. On keskityttävä siihen ytimeen, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla meidän ydinajustamme ja strategiaa.

Kuluvaan liittokokoukskauteen sekä omaan puheenjohtajuuskauteeni on mahtunut paljon iloa, mutta myös vähemmän positiivisia tunteita. Aloitetaan ensin niistä iloista. Erilaiset jäsentapahtumat ovat tämän luottamus-tehtävän ehdoton suola. Pikaisesti laskettuna tähän aikaan on mahtunut noin 50 piiriin, liittoyhdistyksen, Karjala-, suku- tai pitäjäseuran tapahtumaa ja siihen päälle tietysti vielä kaikki Liiton omat tapahtumat ja kokoukset, joita on myös kymmeniä. Aina kun olen käynyt tervehdyksen tuojana tai juhlapuhujana jossain tilaisuudessa, niin sen jälkeen on ollut todella voimaantunut olo jatkaa tätä työtä. Iloa tähän työhön on tuonut myös itse karjalaisuus. Meidän hienossa kulttuurissamme ja historiassamme on niin paljon ammennettavaa, ettei kiinnostus siihen sammu itseltäni varmasti koskaan.

Sitten on niitä vähemmän mukavia puolia, mitä menneeseen kolmeen vuoteen on mahtunut. Korona on näiden vuosien aikana aiheuttanut jatkuvaa päänvaivaa ja Ukrainan tilanne puolestaan suurta surua. Näille ympä-

rillämme tapahtuville asioille emme ole mitään voineet. Näitäkin harmillisemmiksi asioiksi nostaisin sellaiset asiat, joihin ainakin jotkut voivat vaikuttaa. On ollut todella harmillista, että vaikka meillä on yhteinen päämäärä, niin asioiden yhteinen edistäminen tuntuu olevan välillä kovin vaikeaa. On yksittäisiä ihmisiä, jotka haluavat toistuvasti niin sanotusti ”vetää mattoa Liiton nykyisen johdon jalkojen alta” ja siten on todella harmillista, että oikean tekemisen sijaan aikaa on mennyt turhaan tämänkaltaisten asioiden parissa kamppailuun. Tuntuu olevan ikuinen mysteeri, että miksi kaikkea tätä energiaa ei voida käyttää yhteiseen tekemiseen, vaikkei oltaisikaan täysin samaa mieltä kaikista asioista. Toistuvasti saamani nimettömät herjauskirjeet sekä uhkailut oikeusjutuilla voitaneen myös laskea tähän harmittavien asioiden joukkoon.

Huhtikuussa tiedetään, että millaiset suuntaviivat Liitto ottaa uuden strategian myötä tulevaisuuteen ja millaisella puheenjohtajistolla tätä työtä lähdetään luotamaan. Omasta puolestani haluan kiittää teitä kaikkia lämpimästi menneestä ikimuistoisesta lähes kolmesta vuodesta. En unohda näitä vuosia, tapahtumia ja ihmisiä koskaan!

OUTI ÖRN

Karjalan Liiton puheenjohtaja

Joulutervehdys tasavallan presidentille

Presidentti **Sauli Niinistö** ja rouva **Jenni Haukio** vastaanottivat Karjalan Liiton joulutervehdyksen Mäntyniemessä keski-
viikkona 14.12.2022. Karjalan Liiton puheenjohtaja **Outi Örn**, toiminnanjohtaja **Terhi Pietiläinen** ja perinnetoimikunnan puheenjohtaja **Kirsi Limatius** toivottivat presidenttiparille rauhallista joulua ja menestyksellistä uutta vuotta Karjalan Liiton kuulumisten, vatruska- ja perunapiirakkakorillisen sekä Karjalan Kunnaat -lehtien kera joulun alla.

Karjalan Liitto kertoi joulutervehdyksen yhteydessä presidentille tuoreita kuulumisia liiton toiminnasta, kuten Karjalainen kulttuuriperintö verkkoon -hankkeesta, Karjala-lehden julkaisu-oikeuksien ja brändin ostamisesta sekä Raumalla pidetyistä Karjalaisista kesäjuhlista.

Kuvat: Matti Porre/Tasavallan presidentin kanslia



Terhi Pietiläinen, Outi Örn ja Kirsi Limatius veivät Karjalan Liiton joulutervehdyksen Mäntyniemeen.



Kirsi Limatius leipoi vatruskoita viemisiksi presidentille.



Presidentti Sauli Niinistö ja rouva Jenni Haukio.

Kuva: Sofia Flygare

Karjalan Liiton jäsenyhteisöille

Kutsu sääntömääräiseen liittokokoukseen

Karjalan Liitto ry:n varsinainen liittokokous järjestetään joka kolmas vuosi. Karjalan Liiton hallitus kutsuu liittokokoukseen kaikkia jäseniä liiton sääntöjen § 8:n mukaan. Jäseniä ovat Karjalan Liiton jäsenyhteisöt.

Aika: lauantai 15.4.2023

Paikka: Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Aikataulu

9.00–10.30 Liittokokousedustajien valtakirjojen tarkastus

10.30– Liittokokous

Liittokokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat ja mahdolliset hallituksen ja valtuuston myöhemmin kokoukseen käsittelyyn tuomat asiat. Karjalan Liitto ry:n säännöt löytyvät liiton verkkosivuilta: www.karjalanliitto.fi > Karjalan Liitto > Säännöt.

Liittokokousedustajien ennakkoilmoittautumiset kirjallisesti 18.3.2023 mennessä sähköpostiosoitteeseen liittokokous@karjalanliitto.fi.

Ennakkoilmoittautuneiden liittokokousedustajien valtakirjat tarkistetaan 15.4.2023 klo 9.00–10.30.

Tervetuloa liittokokoukseen!

Karjalan Liiton hallitus
Outi Örn
puheenjohtaja

Terhi Pietiläinen
toiminnanjohtaja

Karjalan Liiton liittovaltuutetuille

Kutsu

Karjalan Liiton liittovaltuuston kokoukseen

Aika: lauantaina 25.3.2023 klo 10.30 alkaen

Paikka: Karjalatalossa, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Liittovaltuutetuille lähetetään erikseen kutsu ja kokouksen asiakirjat. Mikäli varsinainen edustaja on estynyt, pyydämme ilmoittamaan esteestä Karjalan Liittoon 13.3.2023 mennessä, jolloin kutsu lähetetään varaedustajalle. Ilmoitus esteestä: toimisto@karjalanliitto.fi, p. 044 730 0118.

Tervetuloa!

Karjalan Liitto ry
Hallitus
Outi Örn
puheenjohtaja

Hyvä karjalaine yhteisöllisyys



Karjalainen yhteisöllisyys on vuosikymmenien, käytännössä satojen vuosien aikana rakentunutta kulttuuriperintöämme. Hyväksien tekee mielenkiintoinen sisältö ja mahdollivat jäsenet. Yhteisössämme saamme iloita monista hienoista asioista. Niitä ovat esimerkiksi joka toinen vuosi järjestettävät Karjalaiset kesäjuhlat, neljä kertaa vuodessa ilmestyvä tuhti tietopaketti *Karjalan Kunnat* ja kunkin teemavuoden lukuisat tapahtumat unohtamatta monenlaista tukea ja koulutusta. Yhteisömme varmistaa karjalaisen kulttuuriperinnön jatkuvuuden myös kansallisella tasolla.

Ja ne kohtaamiset! Esimerkiksi Karjalan Liitto järjestää tänä keväänä Hengellisen päivän, teemavuoden luentoja, järjestökoulutuksia, digi-iltamat kotisivujen päivittäjille ja käynnistää muistitietokeruun. Tuemme myös ukrainalaisia ja annamme näkyvyyttä monille tärkeille, yhteisille asioillemme. Uusimme jäsenrekisterimme ja kehitämme karjalaista yhteisöviestintää. Toimistomme on aulis vastaamaan jäsentemme ja muidenkin esittämiin, toisinaan aika kinkkisiin, kysymyksiin. Tiimimme, johon tällä hetkellä kuuluvat lisäksi *Ida, Mervi, Minna, Nina, Sofia ja Vuokko*, tekee paraikaa hyvin sitoutuneesti töitä karjalaisen yhteisömme eteen, yhdessä luottamusjohdon kanssa.

Järjestökentällä karjalainen yhteisöllisyys on kulttuurin moninaisuutta ja yhdessä tekemistä erilaisten asioiden äärellä. Nuoret omaksuvat asian pikkuhiljaa esimerkin voimalla. Karjalainen yhteisömme eri

puolilla Suomea juurruttaa ja antaa turvaakin muutosten maailmassa. Karjalainen yhteisöllisyys on tuen ja auttavan käden antamista toiselle. Yleensä meillä on hauskaa eikä kenenkään tarvitse olla yksin.

Yhteisö ja sen muistot elävät ajassaan. Saamme liittoon runsaasti yhteydenottoja liittyen karjalaisiin muistoihin: mitä tehdä vanhalle raanulle tai läheisen kirjoittamille murremuisteluille, josta jälkipolvet eivät ehkä välitä? Liitto voi ottaa vastaan vain sellaista aineistoa, joka liittyy liiton historiaan tai Karjalataloon. Rohkaisemme siis aina ensin kysymään paikallisesta museolta, arkistolta tai karjalaiselta seuralta apua asian ratkaisuun. Jos asia ei etene sitä kautta, on lohdullista ajatella, että vielä jonain päivänä karjalainen muisto voi kiinnostaa jälkeläistä. Muiston voi tallettaa varustamalla sen pienellä tositarinalla, vaikkapa yhdelle A4:n arkille koottuna. Ilman tietoa esine unohuu. Myös vanhat valokuvat on sanotettava ajoissa. Pitäisiköhän tästä aiheesta järjestää oma klinikkansa? Meille toimistoon voit tehdä ehdotuksia karjalaisen kulttuuriperinnön vaalimisen tavoista yhteisömme tuella.

Lopuksi vielä muistutan lähestyvistä jäsenmaksusta 2023; muun muassa tämä kaikki mahdollistetaan jäsenmaksulla.

TERHI PIETILÄINEN
toiminnanjohtaja



**KARJALAN
LIITTO ry.**

Liittokokousta valmistellaan

Liittovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 26.11. osaltaan uudistetun vaaliohjesäännön, jonka liittokokous hyväksyy lopullisesti keväällä 2023. Liittovaltuusto antoi kokouksessaan liittohallitukselle valtuudet nimetä väliaikainen vaalivaliokunta, joka ryhtyy hoitamaan kevään 2023 liittokokouksen valmistelua uudistetun vaaliohjesäännön sisältö huomioiden. Siten hallitus päätti pyytää piireiltä ja liittoyhdistyksiltä ehdotukset vaalivaliokunnan jäseniksi/varajäseniksi 23.1.2023 mennessä. Päätos vaalivaliokunnan kokoonpanosta tehtiin liittohallituksen kokouksessa 25.1.2023. Vaalivaliokunta käynnistää kevään 2023 liittokokouksen valmistelutyön jo helmikuun aikana.

Karjalan Liiton talous

Liittovaltuusto hyväksyi Karjalan Liiton vuoden 2023 toimintasuunnitelman ja talousarvion marraskuun kokouksessaan. Talousarvio on vuoden 2023 osalta tasapainossa, koska toiminnassa haetaan säästöjä ja toisaalta ulkoisten tukien ja rahoituksen hankintaan panostetaan.

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta on antanut mietintönsä vuoden 2023 talousarvioon liittyen ja siinä esitetään Karjalan Liitolle 80 000 euron lisäystä valtionavustukseen. Tämän lisäyksen myötä Karjalan Liiton saama avustus nousee jälleen vuoden 2021 tasolle. Valtionavustuksen kokonaismäärä on vuonna 2023 yhteensä 221 000 euroa.

Liittohallituksen kokouksessa joulukuussa käsiteltiin muun muassa Rauman Kesäjuhlien tilinpäätös, joka oli hyvin positiivinen. Kiitokset tästä kuuluvat erityisesti Karjalan Liiton Satakunnan piirille sekä Rauman kaupungille. Talouteen liittyen hallitus kävi myös keskustelun vuonna 2019 hyväksytyn sijoitusstrategian päivitystarpeista sekä talouden laajemmasta kuvasta.

Vuoden 2023 aikana Karjalan Liitossa toteutetaan jäsenrekisteriuudistus. Muita meneillään olevia hankkeita on muun muassa Liiton toimiston tilojen uudistus.

Jäsenhankintakampanja 2023

Liittohallitus kävi laajan lähetekeskustelun liittyen vuoden 2023 jäsenkampanjan valmisteluun. Kampanjassa tulevat korostumaan uusien jäsenten hankinta, mutta myös jäsenpito. Joidenkin seurojen toiminta on hiipumassa, kun uusia aktiivisia jäseniä ei saada, eikä luottamustehtäviin siten löydy enää tekijöitä. Näitä seuroja on tuettava ja toiminnan päättyessä pyrittävä hallittuihin toimenpiteisiin (esimerkiksi seurojen yhdistymiset tai jäsenten ohjaaminen muihin seuroihin). Seuroja on myös tuettava uusien jäsenten hankinnassa ja siten Liitto voi nostaa karjalaista yhdistystoimintaa esille omien viestintäkanaviensa kautta tai ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Kampanjan suunnittelua jatketaan keskustelun pohjalta.

Karjala-lehti

Marraskuun liittovaltuuston kokouksessa Karjalan Liiton puheenjohtaja Outi Örn esitteli liittovaltuustolle raportin Karjala-lehden konkurssimenetelmästä, lehden julkaisu-oikeuksien ym. oston sekä suunnitelmasta lehden julkaisemisen jatkamiseksi. Liittovaltuusto hyväksyi lehden julkaisu-oikeuksien ja brändin hankinnan sekä tehdyn valmistelutyön. Lisäksi se antoi liittohallitukselle valtuudet jatkaa liiketoimintasuunnitelman valmistelua siten, että se tuodaan alkuvuoden 2023 aikana liittovaltuustolle päätettäväksi. Tavoitteena on jatkaa lehden julkaisu-toimintaan kevään 2023 aikana.

Parhaillaan kilpailutuksessa ovat lehden toimitustyö, taitotyö, painatus ja jakelu. Lisäksi Liitto on hakenut erillistä rahoitusta lehden uudelleen lanseeraukseen. Tarkoituksena on valmistella asioita siten, että liittovaltuusto 25.3. voi tehdä päätöksen julkaisu-toiminnan käynnistämisestä.

Eduskuntavaalit

Liitolle on tullut tiedustelu, että onko karjalaistaustaisilla eduskuntavaaliehdokkailla mahdollisuus esiintyä Liiton tilaisuuksissa tai mainostaa ehdokkuuttaan Liiton viestimissä. Hallitus päätti, että edustakuntavaaliehdokkailla on mahdollisuus ostaa mainostilaa Karjalan Kunnat -lehden helmikuun numerosta ja Karjala-lehdestä, mikäli se alkaa ilmestyä ennen vaaleja. Liiton toimisto on laatinut asiaan liittyen ohjeistuksen puoluetoimistoille lähetettäväksi. Muissa viestintäkanavissa tai tapahtumissa eduskuntavaaliehdokkaita ei nosteta erikseen esille.

Visuaaliset karjalaiset taiteet teemana 2023

Visuaalisten karjalaisten taiteiden teemavuosi 2023 käynnistyi. Vuoden aikana karjalaista yhteisöämme kannustetaan esittelemään monipuolisesti karjalaista maalaus- ja valokuvataidetta, taidegraafikkaa, tekstiilitaidetta, kuvanveistoa, kirkkotaidetta ja arkkitehtuuria.



Karjala-kortilla saat alennuksia mm. liiton tuotteista, kursseista ja Karjalatalon tilavuokrasta.

"Jotain uutta, jotain vanhaa"

Karjalan Liiton strategia kaudelle 2023–2026

Vuoden 2020 liittokokous hyväksyi Karjalan Liiton strategian "Uudistuva Karjalan Liitto 2020–2023". Kyseisessä strategiassa missioksi oli määritelty, että pidämme yllä ja edistämme karjalaisuutta Suomessa sekä vuorovai- kutusta Karjalan alueeseen. Visiona puolestaan oli, että juuremme ovat vuonna 2040 vahvasti karjalaisuudessa ja olemme merkittävien toimijain karjalai- suuden edistäjinä. Toiminnan paino- pisteiksi määriteltiin seuraavat teemat: Juuremme ja kulttuurimme ovat keski- össä, jäsenhuoltomme on hallinnassa, taloutemme on turvattu ja jatkuvuu- temme on varmalla pohjalla

Strategian ohella vuoden 2020 lii- tokokouksessa hyväksyttiin myös ohjelma "Kaksi Karjalaa - rajatonta kulttuuriyhteistyötä. Karjalaisen kult- tuuriyhteistyön ohjelma", joka linjasi rajan yli tapahtuvaa yhteistyötä. Ohjel- massa määriteltiin muun muassa uusia avauksia kanssakäymiseen, Viipurista eurooppalaisena kulttuurikaupunkina sekä Laatokan Karjalan ja Karjalan tasa- vallan suomalaisen kulttuurin säilyttä- misen edistämisestä. Tämän ohjelman jatko on nyt yhdistetty strategiatyöhön.

Strategiakaudella on tapahtunut merkittäviä asioita, jotka edellyttävät strategian päivittämistä. Ensinnäkin Covid19-pandemia muutti kokoon- tumisten ja toiminnan tapoja, osin pysyvästi. Digitaalisuus, hybridiosal- listuminen sekä aika- ja paikkariippu- mattomuus ovat pysyvästi läsnä toimin- nassamme. Helmikuussa 2022 alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa py- säytti kotiseutumatkailun ja rajan yli tapahtuva yhteistyö jouduttiin jäädyt- tämään. Lisäksi tilanteen myötä eva- koiden kokemukset ja karjalaisuus ovat merkittävän kiinnostuksen kohteena.

Strategiatyötä on ollut tekemässä ja tukemassa innostava strategiatyöryh- mä. Mukana ovat Liiton puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan ohella liittoval-

tuutettu **Kimmo Kakko**, **Vesa-Matti Ovaska** Ovaskan sukuseurasta, **Inga Vainio** Uusikirkko-seurasta sekä **Suvi Louhelainen** Lopen Karjalaseurasta.

Karjalan Liitto järjesti strategiatyö- hön liittyvän seminaarin lokakuussa 2022. Kyseisessä seminaarissa pohdit- tiin niitä muutostekijöitä, jotka vaikut- tavat Liiton toimintaan. Tuossa yhtey- dessä käytiin hyvää keskustelua liittyen muun muassa yhteiskunnan rakenne- muutokseen, ilmastonmuutokseen, arvoilmaston muutokseen, kestäväan kehitykseen sekä suhtautumisesta Ve- näjään. Lisäksi seminaarin työryhmät pohtivat sitä, että millaista tietoa eri kohderyhmiltä (jäsenet, luottamus- henkilöt, sidosryhmät, ulkopuoliset ja toimiston henkilöstö) tarvitaan strate- giatyön tueksi.

Strategiatyöseminan jälkeen työskentely on edennyt kyselyiden eli tiedonkeruun vaiheeseen. Joulukuus- sa toteutimme jäsenyytyväisyysskysely- lyn sekä kyselyn luottamushenkilöille eli liittohallituksen ja liittovaltuuston jäsenille, piiri- ja liittoyhdistysten pu- heenjohtajille sekä jäsenseurojen pu- heenjohtajille. Jäsenyytyväisyysskyselyyn saimme lähes 900 vastausta ja luottamushenkilökyselyyn 60 vasta- usta. Sidosryhmäkysely on meneillään tätä tekstiä kirjoitettaessa, joten siihen liittyvien vastausten määrä ei ole vielä tiedossamme. Lämmin kiitos kuitenkin jo tässä kohtaa kaikille vastanneille! Näistä palautteista meillä on runsaasti ammennettavaa strategiatyöhön, mutta laajemminkin toimintamme suunnitte- luun liittyen. Kyselyistä tehdyt yhteen- vedot ovat kaikkien kiinnostuneiden tutustuttavissa Liiton verkkosivuilla.

Seuraavana on aika kääriä hihat ja ryhtyä työstämään lopullista strategiaa: Liiton missio, visio ja toiminnan paino- pisteet vuosille 2023–2026. Strategia viedään lopulta liittokokouksen käsit- telyyn huhtikuussa 2023. Uskon, että tuossa kohtaa mukana on jotain uutta,

mutta myös vanhaa ja tuttua. Näitä jäse- nistömme selvästi meiltä odottaa. Toi- saalta arvostetaan vahvasti perinteitä, mutta toivotaan myös uusia tuulahduk- sia, että toiminta ja karjalaisuus säilyvät tuoreina myös tuleville vuosille ja vuo- sikymmenille.

OUTI ÖRN

Karjalan Liiton liittohallituksen
puheenjohtaja



**Tutustu Karjalan
Liiton kirjaston
kokoelmiin.**

[https://www.karjalanliitto.fi/
karjalatalo/kirjasto-2.html](https://www.karjalanliitto.fi/karjalatalo/kirjasto-2.html)

Kirjaston kirjahaku:
<http://kirjasto.karjalanliitto.fi>



Oili Parjo in memoriam

Vuosina 1991–1997 Karjalan Liiton toiminnanjohtajana työskennellyt KT **Oili Parjo** menehtyi 28.12.2022 Helsingissä. Hän oli syntynyt Sortavalan maalaiskunnassa 2.1.1934. Oili Parjo valmistui filosofian maisteriksi Helsingin yliopistosta vuonna 1966 pääaineenaan kotimainen

kirjallisuus. Hän myös jatkoi opintojaan Karjalan Liiton toiminnanjohtajuuden jälkeen valmistuen kasvatustieteen tohtoriksi vuonna 2003.

Oili Parjo aloitti työuransa Karjalan Liitossa kulttuuri-johtajan tehtävissä vuonna 1987. Tätä ennen hän oli toiminut Opintotoiminnan Keskusliitossa opintosihteerinä sekä toiminnanjohtajana yhteensä 25 vuotta. Karjalan Liiton toiminnanjohtajan tehtävään hän siirtyi suoraan kulttuurijohtajan tehtävästä vuonna 1991, vaikean talouslaman kynnyksellä. Liiton tiukentunut taloustilanne näkyi vahvasti toiminnassa hänen aloittaessaan työt toiminnanjohtajana: pysyvän henkilöstön määrää supistettiin, määräaikaisuuksia ei jatkettu ja monista kuluista karsittiin. Vuonna 1993 taloustilanne oli jopa niin heikko, että liiton toiminnan lakkauttamista mietittiin tosissaan. Par-

jon aikana johdon ja toimiston organisaatiota rationalisoi-
tiin ja menoja supistettiin yhteistyössä hallituksen kanssa. Vuonna 2010 julkaistussa Karjalan Liiton 70-vuotisjuhla-
kirjassa puheenjohtaja **Rauno Meriö** muistelee, että ”Liiton toimistoon oli palkattu erinomainen naiskaarti, jotka tajusivat, että näin ei voi jatkua. Erityisesti nostan esiin kulttuurijohtaja Oili Parjon, järjestösihteerin **Helena Vallan** ja rahakirstunvartija **Sirkka-Liisa Purasen**. Käytännössä näiden kolmen naisen varassa liitto pyöri”. Parjon toimintakauden aikana talousongelmien ohella muita ajankohtaisia aiheita olivat muun muassa kotiseutumatkailun käynnistyminen sekä niin kutsuttuun Karjala-ky-
symykseen liittyvä keskustelu.

Oili Parjo ehti toimia elämänsä aikana myös useissa luottamustehtävissä, joista merkittävimpiä olivat muun muassa Vapaan Sivistystyöyhteisjärjestön hallituksen jäsenyys, hallituksen varapuheenjohtajuus sekä hallituksen puheenjohtajuus vuosien 1967–1987 välisenä aikana, Laajasalon kristillisen opiston hallituksen jäsenyys vuosina 1972–1979, Pohjoismaisen Aikuiskasvatusliiton hallituksen jäsenyys vuosina 1971–1987 sekä Helsingin yliopiston Vapaan Sivistystyön yhteisjärjestön hallituksen jäsenyys vuosina 1967–1977, varapuheenjohtajana 1978–1983, puheenjohtajana 1984–1986. Parjo toimi viime vuosien aikana aktiivisesti myös Vantaan Karjala-seurassa. Karjalainen yhteisö tulee muistamaan Oili Parjon ennen kaikkea liiton kulttuuritoiminnan monipuolistajana ja murrosajan rohkeana toimijana.

OUTI ÖRN

Karjalan Liiton puheenjohtaja

Karjalan Liiton liittokokous 15.4.2023

Kaikkia Karjalan Liiton jäsenyhteisöjä koskeva liittokokous on lauantaina 15.4.2023 Karjalatalossa Helsingissä. Liittokokous kokoontuu joka kolmas vuosi ja se on liiton korkein päättävä elin. Liittokokouksen kutsuu koolle liittotohallitus.

Liittokokousedustajien lukumäärä per jäsenyhteisö määräytyy 31.12.2022 mennessä maksettujen jäsenmaksujen perusteella. Karjalan Liiton toimisto ilmoittaa kullekin jäsenyhteisölle, montako liittokokousedustajaa heillä on.

Liittokokouksessa päätetään muun muassa Liiton tulevan toiminnan ja talouden päälinjoista, hallituksen ja liittovaltuuston puheenjohtajien valinnoista, liittokokousvuotta seuraavien kolmen kalenterivuoden jäsenmaksujen suuruudesta sekä sääntöuudistuksesta. Puheenjohtajaehdokkaiden tulee olla Karjalan Liiton jäseniä. Liittokokouksessa käsitellään hallitukselle 28.2.2023 mennessä saapuneet aloitteet.

Liittokokouskutsu on julkaistu tässä lehdessä. Lisäksi helmikuussa lähete-

tään kutsukirje ja lisätietoa kaikille jäsenyhteisöille.

Karjalan Liiton säännöt ovat nähtävissä liiton verkkosivuilla: <https://www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/saannot.html>

Liittokokousedustajien on ilmoitettava liittokokoukseen viimeistään 18.3. mennessä sähköpostiosoitteeseen liittokokous@karjalanliitto.fi.

Vuotuiset toimintakilpailut käynnistyivät

Karjalan Liiton perinteiset toimintakilpailut järjestetään kalenteri-
vuosittain. Kisa on Karjalan Liiton
jäsenseurojen välinen. Kisaamisen
kohteena on toiminnan vilkkaus,
jonka perusteella yhdistykset kerryt-
tävät pistesaalistaan.

1. Mistä nimi "toimintakilpailut" on tullut?

Nimen tausta ei ole tiedossa. Oletan, että seurojen toiminta on ollut niin monipuolista, että tällä sanalla haluttiin kuvata koko laajaa toimintaa, eikä pelkästään yhtä osa-aluetta.

2. Kauanko toimintakilpailuja on järjestetty?

Ainakin 1950-luvulta, koska omalla seurallani on siitä toimintakertomuksissaan maininta.

3. Mikä on kilpailuaika?

Kilpailuaika on koko kalenterivuosi, eli seurojen toimintavuosi.

4. Pitääkö ilmoittautua ennakkoon?

Ennakkoon ei tarvitse ilmoittautua.

5. Missä lajeissa kilpaillaan?

Kokoustoiminta, yhteistyö muiden seurojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa, jäsenhankinta, tiedottaminen, opintotoiminta eli erilaiset vertaisopintoryhmät ja opintojaksot, tapahtumien järjestäminen jne.

6. Millaisia sarjoja on eli ketkä kilpailevat?

Sarjat määräytyvät jäsenmäärän mukaan. Piirit ja valtakunnalliset liitot ovat omassa sarjassaan, sukuseurat omassa, ja pitäjät omassa sekä karjalaseurat omassa sarjassaan.

7. Kilpaillaanko yksilöinä vai joukkueina?

Aina kilpaillaan seuroina ja yhdistyksinä, yksilölajeja ei tässä kisassa ole.

8. Onko vuosien varrella tullut mukaan uusia lajeja?

Onhan maailma muuttunut vuosi-



en saatossa. Tiedonvälitys ja viestintä yleensäkin on muuttanut seurojen toimintaan merkittävästi. Myös varsinainen toiminta on siirtynyt nuorempiin käsiin ja aikanaan tärkeät toiminnat ovat saaneet väistyä uusien tieltä.

9. Miten tiedot kerätään?

Tiedot kerätään toimintaselosteen muodossa. Aiemmin oli aika tarkkaa, montako osallistujaa oli osallistunut tapahtumiin ja osallistujat laskettiin esimerkiksi viiden henkilön ryhmissä, joista sai aina yhden pisteen. Omasta mielestäni se oli aika hankalaa ja tuntui vähän "hiusten halkomiselta".

10. Miten voittajat valitaan?

Toimintapistemäärän mukaan.

11. Mitä on palkintona?

Palkintopyyty ja kunniakirja sekä tietysti mainetta ja kunniaa. Hyvä menestys toimintakilpailussa saattaa myös lisätä "kilpailuhenkeä" muissa seuroissa ja aktivoida toimintaa.

12. Missä voittajat julkaistaan ja palkitaan?

Voittajien julkaiseminen ja palkitseminen tapahtuu kevään järjestöseminaarissa tai muussa isommassa Liiton tapahtumassa.

Uudistetussa toimintaselostepohjassa on pyritty myös ohjaamaan seuroja laatimaan toimintakertomuksensa selosteen mukaan, jotta on helpompi löytää ja koota toimintaselosteeseen tarvittavat tiedot samanlaisesta aineistosta. Toimintakertomushan on lähetettävä toimintaselosteen mukana oman piirin edustajalle, joka tarkistaa selostaan ja lähettää sen edelleen Liittoon. Samalla piirin edustaja näkee, millaista toimintaa seuroissa harrastetaan ja voi olla avuksi, jos joillakin on ongelmia toiminnan tuottamisessa.

EEVALIISA KURKI

Hyvinkään Karjala-Seura
Liittohallituksen 2. varapuheenjohtaja

Kuntoralli pitää karjalaiset kunnossa!

Raimo Hannukainen Karjalan Liiton urheilutoimikunnasta kertoo Kuntorallin kuvioista yhteisöllemme.

– Vastaukset ovat suurelta osin vuosien kuluessa aiheesta syntyneitä henkilökohtaisia näkemyksiäni. Kuntorallin ”sääntöjä” en ole koskaan nähnyt. Kuntorallin edeltäjä, Evakkoralli, on ollut toiminnassa jo tullessani mukaan karjalaiseen toimintaan 1980-luvun alkupuolella. Vastauksiin pitää siis suhtautua tietyllä varauksella, evästää Hannukainen kysymyksiin vastaamistaan.

1. Ketkä voivat osallistua Kuntoralli-kisaan (yksityishenkilöt, erikokoiset seurat?)

Kuntoralliin voivat osallistua kaikki Karjalan Liiton jäsenyhdistykset ja niiden henkilöjäsenet. Henkilökohtaista kilpailua ei ole, vaan kilpailuun osallistuvien jäsenten suoritukset kirjataan hänen edustamansa yhdistyksen hyväksi. Jos henkilö on jäsenenä useassa Karjalan Liiton jäsenyhdistyksessä, hänen pitää valita yhdistyksistä se, jonka hyväksi hän haluaa suorituksensa kirjautuvan. Yhdistys voisi olla se yhdistys, jonka kautta henkilö maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksunsa.

Kuntorallin seurakohtaisessa kilpailussa on kaksi sarjaa:

1. Seurat, joiden jäsenmäärä on yli 100 jäsentä
2. Seurat, joissa on alle 100 jäsentä

Seurakohtaisen kilpailun ohella käydään piirikohtainen kilpailu, jonka voittaa piiri, jonka jäsenseurojen yhteenlaskettu pistemäärä on suurin.

2. Miten kisaan osallistutaan?

Kilpailuun osallistutaan kirjaamalla henkilökohtaiset kuntoilusuoritukset päiväkohtaisesti Karjalan Liiton Kuntorallin suorituskorttiin ao. suorituskortista ilmenevien ohjeiden mukaisesti. Vuoden 2023 kuntorallikortin voi esim. leikata irti Karjalan Kunnat -jäsenlehden numeron 4/2022 sivulta 53 sekä tulostaa tai ladata Karjalan liiton verkkosivuilta osoitteesta <https://www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/karjalan-liiton-toiminta/urheilutoiminta/karjalan-liiton-kuntoralli.html>. Kortin voi ladata em. osoitteesta joko käsin täytettävänä (PDF) tai tietokoneella täytettävänä (Excel)-versiona. Excel-versio laskee automaattisesti henkilön suorituksia vastaavan pistemäärän.

3. Mikä on kisan tarkoitus?

Vaikka kyseessä on muodollisesti kil-



Kankaanpään Karjalaseuran T12-sarjan voittaja Lotta Heininen on jo saanut mestaruusmitalinsa ja odottaa palkintopokaalin jakoa.

pailu, ei kilpailu kuitenkaan ole itsetarkoitus, vaan heräte, jonka avulla ihmiset pyritään saamaan liikkeelle. Säännöllinen liikunta pitää kaikenikäiset ihmiset hyvässä fyysisessä kunnossa. Varsinkin ikääntyvien ihmisten on tärkeää harrastaa tavallista arkiliikuntaa säännöllisesti. Samoin lasten ja työikäisen väestön, jotka eivät koulussa tai työsuoritteissa joudu/pääse liikkumaan riittävästi, tulisi harrastaa jonkinlaista lihasvoimin suoritettavaa liikuntaa säännöllisesti useita kertoja viikossa. Perimmäisenä tarkoituksena on ohjata jäsenistöä harrastamaan liikuntaa säännöllisesti ja siten edistää kansanterveyttä. Säännöllinen liikunnan harrastaminen edistää ikääntyvän väestön fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn säilymistä.

4. Milloin Kuntoralli-kisa on käynnistynyt ja kenen aloitteesta?

Nykyisin Kuntorallina tunnettu kuntokilpailu on aloitettu Karjalan Liiton



Karjalan Liiton iloista hiihtomestaruuskilpailujen osanottajajoukosta. Osa oli ehtinyt lähteä jo kotimatalle, joten kaikki eivät ole mukana kuvassa.

toimesta Evakkorallina jo useita vuosikymmeniä sitten, mutta tarkka ajankohta ei ole tiedossa. Nykyisen muotonsa Kuntoralli on saanut vuonna 2017.

5. Mistä lajeista saa pisteitä?

Kuntorallikortissa on melko kattava luettelo eri urheilumuodoista/-lajeista, joista pisteitä on mahdollista saada. Suosituimpia urheilulajeja/-muotoja ovat kävely, hiihto, pallopelit (yleisnimeä eri palloilumuodoille), uinti, mutta myös tanssi sisältyy luetteloon. Myös erilaiset kotiaskeleet soveltuvat suorituksiksi, jolloin kuntokortissa käytetään merkintää HL. Kuntoilun tulee tapahtua lihasvoimalla ja suorituskerran tulee kestää vähintään 30 minuuttia.

6. Mikä on kisa-aika?

Kuntorallin kilpailuaika on kalenterivuosi.

7. Miten pisteet kertyvät?

Yhdestä suorituksesta saa yhden pisteen. Päivittäin voi korttiin merkitä vain yhden suorituksen sen kestosta riippumatta.

Karjalan Liiton mestaruuskilpailuista (hiihto, suunnistus, Karjalan Maraton/Nuorten Maili) saa kaksi (2) pistettä, lisäksi korttiin merkitään ko. kilpailulaji ja kilpailun ajankohta. Muihin kilpailuihin osallistumisen kirjaamisessa sovelletaan yleistä ohjeistusta.



Johannes Ijäs saapumassa maaliin Karjalan Liiton hiihtomestaruuskisoissa Laukaassa vuonna 2022.



Karjalaisten kesäjuhlien 2022 yhteydessä Raumalla kilpailtiin mm. miesten nelimiehisjoukkueiden Suomen mestaruusmitaleista. Kuvassa kilpailija valmistautuu tiikkusateessa kilpailuheittoonsa.

8. Kenen tehtävänä on tarkistaa pisteet ja koota ne eteenpäin?

Kukin kuntoilija laskee itse suorituksistaan kertyvän pistemäärän ja merkitsee sen korttiinsa sekä toimittaa kortin määräaikaan (31.1.) mennessä oman seuran sihteerille tai seuran nimeämälle Kuntoralli-vastuuhenkilölle, joka tarkistaa pistelaskun oikeellisuuden ja tarvittaessa korjaa havaitsemansa virheet.

Seuran Kuntoralli-vastuuhenkilön tulee tarkistaa kuntokortit ja laskea seuran kokonaispistemäärä sekä toimittaa kortit ja kokonaispistelaskelma oman piirin, sukuseuran, liittoyhdistyksen tms. vastuuhenkilölle 15.2. mennessä.

Piirin vastuuhenkilö tarkastaa seurojen toimittamat Kuntorallikortit ja pistemäärälaskelmat sekä laatii piirin kokonaispistelaskelman. Piirit/liittoyhdistykset toimittavat tarkastamansa Kuntoralli-kortit ja pistelaskelmat Karjalan Liiton toimistoon 28.2. mennessä.

9. Montako seuraa (yksityishenkilöä?) palkitaan?

Kuntorallissa palkitaan kolme (3) parasta seuraa molemmissa sarjoissa sekä piirisarjan voittaja.

10. Mitkä ovat palkinnot?

Sarjojen voittajat palkitaan kiertopalkinnoilla. Seurojen välisen kilpailun

molempien sarjojen kolmelle parhaalle seuralle luovutetaan kunniakirjat.

11. Milloin tulokset julkaistaan?

Tulokset julkistetaan ja palkinnot kilpailuvuoden jälkeisen liittovaltuuston kevätkokouksen yhteydessä. Samassa yhteydessä julkaistaan myös Karjalan Liiton toimintakilpailun tulokset ja jaetaan palkinnot. Liittokokousvuosina kilpailujen tulosten julkistaminen ja palkintojen jako suoritetaan liittokokouksen yhteydessä.

12. Omat kannustussanasasi Kuntoralliin osallistuville?

Kannustan seuroja osallistumaan eniten aktiivisemmin seurakohtaiseen Kuntoralli-kilpailuun ja kannustamaan jäseniään henkilökohtaiseen liikunnan harrastamiseen. Säännöllinen liikunta parantaa elämänlaatua ja edistää toimintakyvyn kaikinpuolista säilymistä pitkälle vanhuuteen, jolloin jäsenistö pystyy myös osallistumaan pitempään yhdistystoimintaan. Liikunnan harrastamisella edistetään kansanterveyttä ja vähennetään terveydenhuollon kustannuksia.

RAIMO HANNUKAINEN

Karjalan Liiton urheilutoimikunnan jäsen

Heli Hiltusen taiteessa voimme kokea

Teksti ja kuvat: Aira Saloniemi

Isot maalaukset nojaavat työhuoneen seinää vasten kuvataiteilija **Heli Hiltusen** työhuoneella Helsingin Kaapelitehtaalla. Yhtä teoksista hallitsee suuri puu ohuin viivoin maalattuine oksistoineen. Kahden muun maalauksen punaiset ja vihreät synnyttävät maisemallisen avaran tilan tuntua.

Heli Hiltunen käyttää teoksissaan myös vanhoja valokuvia ja saattaa liittää niihin esimerkiksi sukulaistensa lähettämiä kirjelappuja tai muistiinpanoja. Hiltusen tuotantoa leimaavatkin ajan kulumisen, haikeuden ja kaipauksen tunnot. Toistuvasti hän palaa perheen ja suvun vaiheisiin liittyviin aiheisiin.

– Olen monesti jo lapsena ihmetellyt, minne lähipiirini ihmiset katosivat ja mitä heistä jäi jäljelle? Mitä muuta meillä on kuin valokuvat ja kuka heistä puhuu ellemme me, hän sanoo.

Heli Hiltunen, 62, on syntynyt Heinolassa ja asui äitinsä kanssa tämän isän rakentaman talon yläkerrassa. Perheeseen kuuluivat myös äidin nuoremmat veljet. Samassa kaupungissa asuivat myös isän karjalaiset vanhemmat **Reino ja Tyyne Hiltunen**. He olivat ennen sotia 1930-luvulla muuttaneet Viipurin läänin Pyhäjärveltä työn perässä Karhulan Sunilaan ja asuivat Kotkassa Helin isän syntyessä 1939.

Tyyne-mummo pienokaisineen joutui kuitenkin kokemaan Karjalan evakuoinnin, sillä hän oli sodan alta hakeutunut turvaan lapsuudenkotiinsa Viipurin läänin Pyhäjärvelle. Sota kosketi perhettä myöhemminkin. Kotkan sataman pommitusten jälkeen 1943 Helin isä lähetettiin sotalapsena Ruotsiin. Kotiinsa hän palasi äidinkielensä unohtaneena ja suomalaisittain ajattelun hienoissa vaatteissa. Myöhemmin Tyyne-äiti oli kysynyt pojalta: *Ethän ole vihainen, kun halusin sinut takaisin tänne?*

Hämäläistä ja karjalaista melankoliaa

Heli Hiltunen kertoo pohtineensa omaa identiteettiään: onko oikea karjalainen, jos ei ole syntynyt menetetyillä alueilla ja kun vain toisen vanhemman juuret ovat siellä.



Heli Hiltunen hyödyntää perheensä vanhoja kirjeitä ja muistilappuja teoksissaan, kuten tässä valokuvassa.

Sukujuuret ja menneisyyteen liittyvät kuvat ovat joka tapauksessa olennainen osa hänen taidettaan. Ateljeen kirjahyllyssä hänellä on ahkerasti selettua sodanjälkeinen julkaisu menetetyn Karjalan näkymistä. **Olavi Paavolaisen** toimittamasta valokuvakirjasta jotkut Sortavalan seudun maisemat ovat toimineet hänen maalaustensa inspiraationa.

Tunne ajan kulumisesta liittyy etenkin hänen valokuvateoksiinsa. Viime kesän Tampereen näyttelynsä otsikossa hän jopa huokasi itseironisesti: *Luojan kiitos saan kohta melankoliani valmiiksi.*

Tuossa Finlaysonin näyttelyssä hän hyödynsi myös Heinolan kotitalosta löytynyttä materiaalia. Taloa tyhjentäessä kävi ilmi, että mummo oli säästänyt

Kuvataiteilija Heli Hiltunen, 62.

- Syntynyt Heinolassa. Sukujuuret myös Vpl Pyhäjärvellä.
- Opiskellut Helsingissä Taideteollisessa korkeakoulussa 1980–1986 ja Kuvataideakatemiassa, josta valmistui 1990.
- Osallistui kansainväliseen Carnegie Award -näyttelyyn 1999.
- Ars Fennica -palkinto 2001.
- Teoksissaan yhdistää maalauksia, valokuvaa ja tekee kuvakollaaseja.

haikeuden ja ajan kulumisen



Kaukaisuuteen avautuvan maiseman utuisia kerroksia Heli Hiltusen maalauksessa.

melkein kaiken: vanhoja joulupapereita, pinoittain laskuja, jopa osamaksulla ostetun tietosanakirjan karhukirjeitä. Näistä jotkut päätyivät osaksi näyttelyä ja sen teoksia.

'Läpivalaistu' kuva kantaa tarinaa

Yhteen ainoaan kuvaan voi mahtua kokonainen tarina, kuten teoksessa 3.6.57 *Koti revittynä*. Siinä taiteilija näyttää meille tekstin, jonka hänen isänsä eno



3.6.57 Koti revittynä, lukee valokuvan kääntöpuolella. Helin isän eno on tallentanut kuvan menetetystä kodista Pyhäjärven Vernitsassa.

on kirjoittanut vuonna 1957 ottamansa valokuvan taakse. Hän on omin luvuin käynyt vanhassa kotikylässään Pyhäjärven Vernitsassa ja suunnannut kameran linssin entisen kotitalon suuntaan. Rakennus kuultaa himmeästi läpi, kun taiteilija puolestaan on katsonut kuvaa sen kääntöpuolelta valoa vasten.

Lopputuloksena on eräänlainen läpivalaistu kuva, johon tiivistyy sukutarinan dramaattinen ydin. Alkuperäinen kuvaaja näki sen, mitä menneestä oli jäljellä ja me katsomme jotain, mikä on kokonaan kadonnut.

Toisessa mustavalkoisessa valokuvassa Hiltunen yhdistää krysanteemit ja äidin puolen mummon kirjelaapun. Mummo kirjoittaa "osta kaksi kukkaa itelle Minä laitan pienen lapun sinulle ensin Antille oikee paljon terveisiä kaivanom mummolta laita Heli pieni lappu minulle että olet saanut tämän, mummo."

Mustavalkoisten valokuvien vastakohtana työhuoneen lattialla on öljyväripaperille maalattuja voimakkaasti vihreitä ja oransseja maalauksia. Nämä tuoreet työt ovat esillä taiteilijan galleristin edellisen päivän käynnin jäljiltä.

Piirrettyä jälkeä ja värien ohuita kerroksia maalauksessa, joka on kuin ajan patinoima muisto.



Perheen menneisyys ja muistaminen ovat Heli Hiltusen kuvataiteen teemoja. Usein hänen maisemassaan avautuu avara tila, jossa jotain voi tapahtua.

Kuvissa on krassia ja oman kesämökin puutarhaa, jota Heli Hiltunen kuvaa mielellään.

Rinnakkainen todellisuus

Isän suvun kotipaikalla Pyhäjärven Vernitsan kylässä Heli Hiltunen on itsekin päässyt käymään mummon siskon ja veljen kanssa. Ensimmäinen matka tehtiin pian Neuvostoliiton romahdettua 1991.

– Isovanhemmat eivät enää jaksaneet lähteä reissuun, mutta teimme matkan ikään kuin heidän puolestaan. Humalan perheen talon paikka oli tyhjä. Olihan se hyvin surullista. Olen vierailut myös Konevitsan luostarissa, joka sijaitsee Laatokalla lyhyen laivamatkan päässä. Oli järkytys nähdä, että suomalaisten hautakiviä oli käytetty Sortavanlahden sataman laiturin rakentamiseen.

Karjala oli suljettuna pitkään ja sen vuoksi Helistä tuntui vielä aikuisenakin siltä, että siellä on eräänlainen rinnakkainen todellisuus. Sota-aika ja sota askarrutti lapsen mieltä, eihän siitä ollut 1960-luvulla kulunut pitkäkkään aikaa.

Tästä syntyi kiinnostus historiaan, mikä jatkuu yhä.

– Psykoanalyytikko **Martti Siirala** on sanonut, että kansan täytyy käsitellä traumansa. Näen, että tämä liittyy siihen.

Tyhjän tilan arvoitus

Yksi Heli Hiltusen lapsuuden paikoista on Sysmän Onkiniemen nuorisoseurantalato. Siellä äidin täti toimi talonmiehenä. Hän otti Helin usein mukaan talolle ja tyttö sai liikkua siellä vapaasti. Seurantalolla esitettiin elokuvia ja näytelmiä sekä pidettiin tansseja. Mieleen ovat jääneet juhlasalin näyttämön pahlavikulisit, joihin maalatut koivut kehystivät esiintymislavaa ympäri vuoden. Useissa Hiltusen maalauksissa on keskiossa tyhjä tila, jota maiseman elementit kehystävät.

– Pidän avarista näköaloista. Ajattelen, että maalauksessa on tyhjää tilaa, jotta siinä voi tapahtua jotain, hän sanoo.

– Maalaamisessa on jotain samaa kuin lapsuuden leikeissä, joissa saattoi luoda erilaisia tilanteita ja siirrellä elementtejä.

Lapsuuteen kytkeytyy myös hänen teostensa usein raikas värimaailma. 1960-luvun pikkukaupungissa elämä tuntui hyvin harmaalta ja se herätti värien nälän. Hiltusen maalauksissa hehkuvatkin vihreät, siniset, oranssit ja punaiset. Hänen käyttämänsä värit ovat hyvin energisiä, mutta menneisyyttä edustavien valokuvien pohjalla voi aistia haikeutta ja suruakin.

– Menneiden polvien valokuvia katsoessa näemme heidän elämänvoimansa. Se lämmittää. Samalla tunnetta kuitenkin haikeutta, koska me tiedämme, mitä myöhemmin tapahtui ja kuinka kaikki muuttui toiseksi. Joskus väkivaltaisestikin.

Väistämättä puhe kääntyy tämän hetken raskaisiin uutisiin ja juuri nyt käynnissä olevaan hyökkäyssotaan. Synkät ajat eivät estä häntä lukemasta ja kuuntelemasta Euroopan historiaa koskevaa kirjallisuutta.

– Katson, että minun tehtäväni on tietää mitä on tapahtunut, vaikka se ei auta ymmärtämään, miksi historian julmuudet toistuvat. Silmitön tuhoaminen tuntuu järjettömältä.

Kuvanveistäjä Aila Salo

Aila Salo (o.s. Hollming) on itseoppinut, raumalainen veistosten ja korujen suunnittelija. Työskentelyssään hän on käyttänyt materiaaleina muun muassa hitsattua terästä, alumiinia, valettua pronssia ja rautalankaa.

Salo syntyi Koivistolla tammikuussa 1928. Sota leimasi hänen lapsuuttaan. Hän liittyi yhdeksänvuotiaana Lottajärjestöön pikkulotaksi. Talvisodan aikaan hän oli muonituslottana. Jatkosodassa hän toimi viesti- ja ilmavalvontalottana. Hänen lottaryhmänsä oli viimeisiä Koivistolta evakuoituja; maitse ei enää päässyt, evakuointi tapahtui veneellä. Lotta Svärd Säätiö valitsi Aila Salon vuoden lotaksi vuonna 2020.

Suomenlahden rannalta Selkämerelle

Hollmingin perhe päätyi Turun kautta Raumalle, minne Aila Salon isä, merikapteeni **Filip Hollming** perusti yhtiökumppaneidensa kanssa telakan rakentamaan sotakorvauslaivoja.

Aila Hollming meni töihin Hollmingin telakan huoltokonttoriin. Avioiduttuaan telakan rakennusosaston päällikkö **Reino Salon** kanssa Aila Salo jatkoi työuraansa kotoa käsin toimien Hollmingin ja sen osakkuusyhtiöiden hallituksissa. Salot saivat viisi lasta.

Ammattitaito. Tämä Aila Salon teos korostaa koulutuksen ja ammattitaitojen merkitystä.



Kuva: Jari Sorjonen

Vaikeuksien kautta voittoon. Aila Salo, joka on itsekin karjalainen, on pyrkinyt teoksessaan tuomaan esille evakkotaipaleen tunnelman. Muistomerkin kuusi rengasta kuvaavat sodan vaikeita vuosia, joiden kautta karjalaisten oli kuljettava etsimään itselleen uusia asuinsijoja. Muuttolintuparvi on lentänyt idästä länteen löytäen tiensä sinivalkoiselle taivaalle.

Julkiset veistokset

Aila Salo suunnitteli telakan tarpeisiin pieniä esineitä, kuten muistokoruja ja muita muistoesineitä telakan henkilökunnalle ja laivojen kummeille. 1970-luvun puolivälissä pienet esineet olivat kasvaneet metalliveistoksiksi, joita Salo teki Raumalle ja yhden myös Laitilaan.

Ihminen ja työ -veistos sijaitsi sataman alueella Raumalla. Se paljastettiin vuonna 1975.

Vaikeuksien kautta voittoon -veistos julkistettiin vuonna 1976. Se kuvaa karjalaisten raskasta evakkotietä. Veistos sijaitsee Rauman vesitorinmäellä.

Veistos Ammattitaito valmistui 1982 ja se sijaitsee Rauman entisen ammattioppilaitoksen pihalla. Laitilassa on Aila Salon veistos, jonka nimi on Ammatin elementit. Se paljastettiin 1982.

Muita Aila Salon teoksia ovat muun muassa Elämän lähde, Laitila (v. 1974), Myötätuulen purje, Rauman Seudun Osuuspankki (nykyisin Länsi-Suomen Osuuspankki) (v. 1976), Isoäidin reikänauha, Länsi-Suomi Oy, Rauma (v. 1976), Helmitaulusta monitoriin, Nordea, Rauma (v. 1980).

Lähteet: Rauman taidemuseo ja wikipedia

Sarjakuvataiteilija kuin romaani



Hanneriina Moisseinen viihtyy kirjastoissa, sillä kirjat ja arkistot ovat sarjakuvataiteilijalle hyviä tietolähteitä.

Sarjakuvataiteilija Hanneriina Moisseinen: tarina vaatii jopa satoja sivuja ja perusteellisen taustatyön.

Teksti ja henkilökuva Aira Saloniemi

Yksi suomalaisen sarjakuvataiteen uudistajista on Joensuu-ssa 1978 syntynyt **Hanneriina Moisseinen**. Hän yhdistää tuotannossaan monia tekniikoita, piirroksia ja valokuvia ja saattaa toteuttaa kuvia myös ommellen kankaalle.

Kirjojen ohella hänen töitään on nähty myös näyttelyissä, joihin on liittynyt video- tai ääniteoksia. Moisseinen kuvataiteilijatausta näkyy eri menetelmien käytön luontevuudessa. Esimerkiksi jat-

kosodan loppuvaiheeseen kesään 1944 sijoittuvassa *Kannas*-teoksessa (2016) hän on täydentänyt piirrettyä kertomusta dokumentaarisilla valokuvilla.

Perusteellisuudessaan Moisseinen työskentelyä voi verrata romaanikirjailijan työtapaan. Uuden teoksen aiheeseen hän paneutuu vuosia teosta valmistellessaan.

– Tutustun aiheen taustoihin, jotta voin olla sisällä siinä maailmassa, jota kuvaan. En osaa tehdä kolmen kuvan sarjoja, vaan kertomani tarinat vaativat jopa satoja sivuja. Haluan, että lopputulos on mietitty ja viimeistelty, hän kuvaa työtapaansa.

Myös tämän hetken päällimmäistä projektia, *Marita Heikkisen elämää*, hän on työstänyt vuosia. Sen lähtökohtana on nykyajassa yksin lasta haluavan naisen kertomus. Kirjaksi valmistuva

teos on todellisuuspohjainen fiktio, jossa Moisseinen rinnastaa nykynaisen ja noin 100 vuotta sitten ilman puolisoa lapsensa synnyttäneen naisen elämän.

Miehen holhouksen alta itsenäiseksi

Viime vuosisadan alussa maailma oli tyystin erilainen. Suomessakaan nainen ei saanut päättää omasta elämästään eikä omaisuudestaan, vaan hän oli jonkun miespuolisen sukulaisen holhouksen alainen ja yhteiskunnan kontrolloima.

– Paljon lapsia syntyi avioliiton ulkopuolella. Arkistojen mukaan tavallinen tapaus oli sellainen, että talon vanha tai nuori isäntä tai renki saattoi käyttää nuoria, tietämättömiä piikatyttöjä hyväkseen. Raskauden seurauksena nainen menetti maineensa, mikä ajan käsi-

kirjailija

tyksen mukaan oikeutti hyväksikäytön jatkamisen lapsen syntymänkin jälkeen. Myös aviottomia lapsia saaneiden naisten lapset joutuivat usein alttiiksi samalle kohtelulle. Toinen tavallinen tapaus oli avioliittolupauksen pettäminen. Mies jätti kihlattunsa saatettuaan tämän raskaaksi.

Hanneriina Moisseinen on lukenut näitä tapauksia Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, Työväen Arkiston ja Ensikotien Liiton arkistoista. Lasten kertomukset elämästään ovat usein hyvin rankkoja.

– Niitä voi lukea sopivina annoksina, mutta muutaman olen joutunut jättämään kesken.

Tilanne oli naisen kannalta täysin kohtuuton, mutta mies pääsi kuin koiraveräjästä ilman seuraamuksia. Vasta Suomen eduskunnan ensimmäiset naiskansanedustajat 1900-luvun alussa alkoivat hankkia tähän korjausta.

Sarjakuvataiteilijan näkökulmasta aihe on yhä mielenkiintoinen.

– Tälläkin hetkellä naisen asema on kehno monessa maassa eri puolilla maailmaa ja nainen on miehelle alisteinen. Jopa joissakin Länsi-Euroopan



maissa yksin lasta haluavien naisten lisääntymistä säädellään eikä heille sallita hedelmöityshoitoja. He joutuvat matkustamaan hoitoihin esimerkiksi Tanskaan.

Abstraktien kuvien Ajan rajalla

Moisseisen edellistä, juuri valmistunutta *Ajan rajalla*-sarjakuvateosta voi luonnehtia kokeelliseksi. Se perustuu **E.L. Karhun** tekstiin ja koostuu ommellen

Ompelemalla kankaalle toteutettu kuva on sarjakuvasta Tyttö, joka näki ponin (2010).

toteutetuista abstrakteista kuvista ja kirjoitetuista tekstiosuuksista.

– Juonta voisi lyhyesti luonnehtia niin, että siinä henkilö putoaa yllättäen ajan ulkopuolelle, mutta löytää lopulta tien takaisin jaettuun todellisuuteen.

Kollaasimainen kokonaisuus on ollut näyttelynä esillä Turussa (Aboa Vetus & Ars Nova) ja osia siitä Helsingissä Galleria Sarjakuvakeskuksen retrospektiivinäytelyssä 2021. Kokonaisuus on nyt valmistunut sarjakuvakirjaksi ja etsii kustantajaa.

Jo aiemmin 2000-luvun alun kirjoissaan Moisseinen on toteuttanut osan sarjojensa kuvista ommellen tai kirjailen. Niissä hän on käyttänyt erilaisia ompelutekniikoita ja osa tekstistäkin saattaa olla kirjailtua.

– Joihinkin aiheisiin se on sopinut hyvin. Niissä kuvissa korostuu hidas lukeminen ja katsominen.

Hanneriina Moisseinen, s. 1978 Joensuussa

- Kuvataiteilijataustainen sarjakuvataiteilija. Valmistunut kuvataiteilijaksi Tampereen ammattikorkeakoulusta ja taiteen maisteriksi Aalto yliopistossa Helsingissä.
- Sukujuuria Aunuksen Repolassa, josta isoisän perhe pakeni Suomen puolelle 1920-luvulla. Sukua oli tuolloin rajan molemmin puolin.
- Perhe: puoliso ja kaksi lasta.
- Julkaisut: neljä sarjakuvateosta.
- Teoksia ollut esillä näyttelyissä museoissa ja gallerioissa 15 maassa. Viimeisin yksityisnäyttely retrospektiivi Galleria Sarjakuvakeskuksella Helsingissä 2021.
- Palkinnot: Sarjakuvataiteen valtionpalkinto (2016), William Thuring -kuvataidepalkinto (2017), Akseli Gallen-Kallela -palkinto (2018), Puupäähattu-palkinto (2021), ranskalaisen L'association Artémisian historiapalkinto (2019).

Sarjakuvateos Marita Heikkisen elämää on parhaillaan työn alla.





Miksi valokuvaaja unohdettiin?

Naisen asema on keskeinen myös kolmannessa projektissa, jota Hanneriina Moisseinen työstää parhaillaan viiden hengen työryhmässä museonäyttelyksi ja elämäkerraksi. Projektin keskiössä on Vaasassa vaikuttanut valokuvaaja **Julia Widgrén** (1842–1917).

27-vuotiaana, vuonna 1869 Widgrén otti kaikkein tunnetuimman valokuvan pohjalaisista puukkojunkkareista, kahdesta vanterasta miehestä vangin puvuissa ja kahleissa.

– Valokuvan hahmot, **Isontalon Antti** ja **Rannanjärvi**, mainitaan usein nimeltä, mutta kuvaajan nimi harvoin kerrotaan. Kun valtakunnan ykköslehti taannoin julkaisi vankikuvan pohjalaisen ministerin haastattelun yhteydessä, se kertoi historiallisen valokuvan osalta vain sen museolähteen.

Mihin unohdettiin nuoren Julia Widgrénin nimi? Mihin hajaantui hänen tuotantonsa, josta iso osa on tuhoutunut? Lasinegatiiveja on muun muassa Pietarsaaren museossa, toimihan Julia Widgrénin omistamia kuvaamoja neljällä paikkakunnalla Vaasan lisäksi.

– Myös Julia Widgrénin elämään liittyy isättömyys toisessa polvessa. Mummons Anna oli piika, joka päätyi Pohjanmaalta piikomaan Helsinkiin. Hän oli kihloissa rengin kanssa ja sormukset oli jo vaihdettu, mutta mies hylkäsi kihlattunsa, kun tämä alkoi odottaa hänelle lasta. Anna palasi kotipaikkakunnalleen

Lapualle synnyttämään tyttären ja myöhemmin myös tytär sai kaksi aviotonta lasta Helsingissä, **Viktorin** 1841 ja **Julian** 1842. Julian onneksi äiti meni naimisiin seppä **Carl Widgrénin** kanssa, joka adoptoi hänet ja veljensä. Vaasaan asettunut ammattimiehen perhe tuli ilmeisen hyvin toimeen, sillä Julia pääsi valokuvaajan oppiin Tukholmaan.

Juliaista tuli menestyvä valokuvaaja, joka ei koskaan perustanut perhettä. Hän säilytti siis itsenäisyytensä, sai hallita omaisuuttaan ja pitää ammattiinsa.

Julia Widgrénin elämästä on valmistumassa kirja ja näyttely, jotka toteuttaa viiden hengen työryhmä. Taidehisto-



rioiitsija **Heta Kaisto** kirjoittaa teokseen tutkimuksellista tekstiä valokuvataiteen historian näkökulmasta, valokuvaaja **Hanna Koikkalainen** toteuttaa kokonaisuuteen pääosin valokuvapohjaisia teoksia, elämäkerran kirjoittaa toimittaja **Anne Puumala** ja graafisen suunnittelun tekee **Anne-Mari Aho-nen**. Hanneriina Moisseinen toteuttaa näyttelyyn tilallisia sarjakuvia, animoidun lyhytelokuvan sekä tekstiilipohjaisia teoksia, joista osia käytetään kirjan kuvituksena.

Heikompien suojele tärkeää

Vaikeatkin ihmiskohtalot ja historialliset aiheet ovat tyypillisiä Hanneriina Moisseisen tuotannolle. Vaatiiko rohkeutta katsoa läheltä ihmisiä erilaisissa

ääritilanteissa? Sellainenhan oli kyseessä esimerkiksi **Kannas**-teoksessa, jossa karjakko, tämän kuljettamat lehmät ja joukoistaan viimeisenä henkiin jäänyt sotilas taivaltavat sodan pirstomalla Kannaksella 1944.

– Ainakin nuo aiheet koskettavat ja niiden avulla pääsen kirjoittamaan näkökulmista, jotka historianopetuksesta puuttuivat minun kouluajanani. Historiantunneilla kuulumme ehyitä kertomuksia miesten tekemisistä, ja valtiollista historiaa. Se tuntui minusta jo silloin epäkiinnostavalta tai jopa erikoiselta ikään kuin ennen olisi ollut olemassa vain miehiä. Nykyinen historian tutkimus on laajempaa ja kattaa paremmin erilaisia ihmiskohtaloita.

Kaikkea Moisseisen tekemistä yhdistää myös ajatus heikompien suojelusta, huolenpidosta ja välittämisestä.

Aiheet ja teemat herättävät väistämättä vähän banaalin tuntuisen kysymyksen onko Hanneriina feministi. Banaalin, koska vastaus on itsestään selvä.

– On vähän pakko olla, sillä monet epäkohdat ovat olleet ja ovat edelleen räikeitä. Nyt olemme ottaneet ensi askeleita oikeaan suuntaan, hän sanoo.

– On toki tuttua, että kyseinen sana herättää negatiivisia tunteita joissakin ihmisissä, minkä vuoksi pyrin välttämään sen käyttöä ja puhun mieluummin itse asioista.

Kannas esille Lahteen 2024

Kannas-teoksen kuvia on tulossa seuraavan kerran esille Lahden historialliseen museoon, jonne taiteellinen työryhmä Hanneriina Moisseinen, **Hanna Koikkalainen**, **Anne-Mari Kivimäki** ja **Eero Grundström** yhdessä tuottaja **Silja Palomäen** ja Lahden historiallisen museon kanssa ovat suunnittelemassa kesällä 2024 avautuvaa vuoden mittaista monitaiteellista **Perinnelaboratorio**-näyttelyä ja konserttisarjaa.

Siihen yleisö pääsee eri tavoin osallistumaan ja tapahtumaan liittyy myös osallistava **Muistamo**-hanke. Siinä talennetaan etenkin Päijät-Hämeen seudun historiaa ja muistitietoa, jossa uutena teemana on seudulle asettuneiden karjalaisten evakoiden historia.

(www.lahdenhistoriallinen.fi/muistamo/)

Harlun kirkon alttaritaulu Jeesus ja syntinen nainen

Alttaritaulun maalaaminen

Harlun kirkon alttaritaulun on maalannut sortavalalainen taidemaalari **Daniel Pesu**. Taulun aiheena on Raamatun kertomus ”Jeesus ja syntinen nainen”, Johanneksen evankeliumi luku 8: 3–11. Alttaritaulu vihittiin käyttöön Harlun väliaikaisessa kirkossa tapaninpäivänä 1927.

Harlun kirkko

Taulu on alun perin maalattu Harluun suunnitteilla olleeseen kirkkoon, joka ei kuitenkaan koskaan valmistunut. Harlun nuori, vuonna 1916 perustettu seurakunta, oli vailla varsinaista kirkkoa. Uusi alttaritaulu sijoitettiin Leppäkosken kylän rukoushuoneeseen, joka laajennettiin vuonna 1922 väliaikaiseksi kirkoksi Leppäkosken tehtaan toimesta. Talvisodan syttyminen ja Harlun luovuttaminen Neuvostoliitolle katkaisi uuden kirkon rakennussuunnitelmat. Alttaritaulu ei myöskään palautunut väliaikaiseen kirkkoon, koska kirkko tuhoutui talvisodassa.

Evakkotaival

Harlua evakuoitaessa talvisodan aikana väliaikaisen kirkon irtaimistoa otettiin mukaan mahdollisuuksien mukaan. Tuolloin myös alttaritaulu lastattiin evakkokuormaan, tiettävästi kirkkohera **Tuomisen** ja kanttori **Moilasen** toimesta. Aluksi evakkotaival suuntautui Nilsiään, jonne alttaritaulu jäi seuraaviksi vuosikymmeniksi. Taulu oli sijoitettuna ensin sakariston ja myöhemmin kirkon yläsalin seinälle. Muistona evakkotaipaleesta taulussa on edelleen nähtävissä paketoinnista ja taittelusta aiheutuneita jälkiä.

Kangasniemelle

Harlulaisten pitäjäseuran saatua tiedon, että alttaritaulu on Nilsissä, ryhdyttiin vuonna 1985 toimiin sen sijoittamiseksi entisten harlulaisten asuttamalle alueelle. Taulun uudeksi sijoituspaikaksi päätettiin Kangasniemi. Alttaritaulu sijoitettiin seurakuntakodin seinälle taidemaalari **Heimo Karttusen** restauroitua taulua evakkotaipaleella



syntyneiden vaurioiden takia. Taulu otettiin uudelleen käyttöön elokuussa 1986. Taulu siirrettiin Kangasniemen seurakuntakeskukseen vuonna 2001 seurakuntakeskuksen peruskorjauksen yhteydessä. Syksyllä 2022 seurakuntakeskus purettiin sisäilmaongelmien vuoksi. Tällä hetkellä taulu on varastoituna Kangasniemen seurakunnan tiloissa.

HARLU-SEURA RY

Vielä ehtii osallistumaan käsityökilpailuun Aiheena itsesuunnitellut pikkuryijyt

Karjalan Liiton perinnetoimikunnan järjestämä käsityökilpailu on loppusuoralla. Kisassa tuodaan esille ryijyperinnettä ja halutaan elvyttää ryijynteen taitoa. Vuonna 2022 julistetun kisan aiheena on pikkuryijy. Kilpailu jatkuu 31.3.2023 saakka.

Valmistettavan ryijyn koko on n. 45 x 60 cm, aiheen voi jokainen suunnitella itse. Tarkoitus on, että työ on henkilökohtainen eikä useamman hengen ryhmätyö. Tunnettua on, että myös miehet tekevät ryijyjä, joten miehiäkin odotetaan kisaan mukaan.



Kilpailutyöt palautetaan kunkin karjalaisseurojen piiriin tai perinnetoimikunnan edustajalle. Tiedot löytyvät Karjalan Liiton nettisivuilta, www.karjalanliitto.fi.

Lisätietoja

perinnetoimikunnan puheenjohtajalta
Kirsi Limatiukselta,
kirsi.limatius@olen.to,
p. +358 40 549 4837.

Ikonit kutsuvat tekijäänsä



Teksti ja kuvat: Sofia Flygare

Espoolainen ikonitaiteilija **Kirsti Lepola**, 76, on maalannut ikoneita nuoresta saakka.

– Nuoruudessaani eräs ortodoksiystäväni maalasi ikonia itselleen ortodoksien ryhmässä Outokummussa. Pääsin mukaan ryhmään. Se oli ikonimaalaamisen alkuketki, muistelee Kirsti Lepola.

Karjalaisjuurinen Lepola on kotoisin Ilomantsin Oinassalmelta, rajan pinnasta.

– Jo lapsuudessaani ystäväpiiriini kuului paljon ortodokseja. Noin puolet koululuokasta oli ortodokseja.

Hän itse on luterilainen, mutta paljastaa, että ikoneita maalatessaan hän on usein miettinyt ortodoksisuuteen kääntymistä.

– Maalaamista ja piirtämistä olen tehnyt lapsesta saakka. Olen tehnyt monenlaista kuvataidetta, mutta ikonit vetävät minua jostain syystä hyvin vahvasti puoleensa. Ne kutsuvat minua.



Neitsyt Maria ja Jeesus-lapsi.

Ikonitaide perustuu Raamatun kertomuksiin ja pyhiksi julistettujen henkilöiden elämään.

– Raamatun hahmot ovat minulle hyvin merkityksellisiä. Neitsyt Maria ja

Ikonitaiteilija Kirsti Lepolan työpiste. Simpukankuoret toimivat värikuppeina.

Jeesus ovat keskeisiä henkilöitä ikonitaiteessa. Ikoneissa on usein enkeleitä. Taannoin maalasini ikonin Franciscus Assisilaisesta tervehtimässä lintuja. Ikoneille on tyypillistä, että niissä on symboleja ja kirjaimia.

Vuosien varrella Lepola on kartuttanut ikonikirjallisuuttaan ulkomaita



Tämä ikoni syntyi Armenian matkan innoittamana.

myöten. Erityisen koskettava oli matka Armeniaan. Matkan innoittamana hän on maalannut itselleen ikonin armenialaisen kirkon seinällä näkemästään suurikokoisesta seinäfreskosta.

Ikonimaalaus vaatii syvälliseen aiheeseen perehtymisen lisäksi myös ikonitaiteen sääntöjen ja tekniikoiden tuntemusta. Aikaa ikonin valmistumiseen voi mennä puolikin vuotta.

– Työ alkaa sopivan puupohjan etsimisestä. Sen valitsen huolella. Käytän hyvin vanhoja puita, kuten tämä isoäidin lattiaankku. Se on vanhaa mäntyä. Laskin, että vuosirenkaita on jopa viisi sataa, kertoo Lepola ja näyttää paksua ja isoa, neliömuotoista lankkua.

Pohjaan käytettävä puu hiotaan ja pohjustetaan jopa kymmenellä maalilla liimakerroksella, jotka nekin hiotaan sileiksi. Maalaamisessa käytetään väripigmenttejä, jotka on sekoitettu kananmunan keltuaiseen ja veteen.

Tummat värit maalataan työhön ensimmäisenä, toisin kuin esimerkiksi öljyvärimaalauksessa.

– Maalatessa edetään sakraalisesti valoa kohti.

Ikonimaalaus on meditatiivista.

– Ikonitaide on hiljaisuudesta kertovaa, pyhää taidetta. Teen sitä hartaudella.

Joitakin ikoneja hän on tehnyt tilauksin. Valtaosan ikoneista hän on säilyttänyt itsellään. Lepola myöntää, että ikoneista on vaikea luopua. Osa Kirsti Lepolan ikoneista on ortodoksipapin siunaamia.



Franciscus Assisilainen ja linnut

Ikonit välittävät ortodoksista uskon oppia

Ortodoksille ikoni ei ole niinkään taideteos, vaan uskonnon harjoittamiseen käytettävä esine. Ikonit välittävät ortodoksista uskon oppia ja sanomaa siinä missä kirjoitettu sanakin. Ne ovat maalattua teologiaa ja dogmatiikkaa – kuvia, jotka kertovat kirkon uskosta.

Ikonit ovat kuuluneet kirkon elämään varhaiskirkon ajoilta asti. Kirkon teologinen opetus ikoneista muotoutui 700- ja 800-luvuilla käydyssä taistelussa, jossa vastakkain olivat ikonien puolustajat eli ikonoduulit ja ikonien vastustajat eli ikonoklastit. Kirkon opetus ikoneista ei koske niinkään sitä, kuinka tai millaisia ikoneja tulee maalata, vaan opetus todistaa siitä, että ikoneja saa ja tulee maalata.

Kirkko opettaa, että kristillisen ikonin perusta on inkarnaatio eli Jumalan lihaksi tuleminen. Kristuksen inkarnation kautta Jumala tuli kuvattavaksi. Kun kristitty suutelee Kristuksen ikonia, hän ei palvo kuvaa, vaan osoittaa kunnioitusta alkukuvalle eli Jumalalle.

Kristuksen lisäksi ikoneihin voidaan kuvata myös Jumalansynnyttäjä eli Neitsyt Maria, joku muu pyhä ihminen tai tapahtuma. Usein ikonit jaotellaankin pyhien ikoneihin ja tapahtumaikoneihin. Ikonin aiheesta riippumatta ikonille osoitettu kunnioitus kohdistuu Jumalaan, joka on kirkastanut ikonissa kuvatut pyhät.

Eri aikakausina eri kulttuureissa työskennelleiden ikonimaalarien keskuudessa on syntynyt vuosisatojen mittaan monenlaisia tyyliuuntia ja työskentelytekniikoita. Ikonin pohjana käytetään yleensä puuta, mutta se voidaan maalata myös lasiin tai freskoksi seinäpinnalle. Ikonin voi valmistaa mosaiikkitekniikalla tai kaivertaa kiveen tai metalliin. Edustaapa ikoni mitä aikakautta tai tekniikkaa tahansa, sen erottaa kuitenkin verrattain helposti muista ikoneista muistuttavista uskonnollisista kuvista. Kuvaustapaan liittyvien tunnusmerkkien lisäksi yksi ikonin keskeisimmistä ominaispiirteistä on se, että siihen on aina merkitty, ketä pyhää tai mitä pyhää tapah-

tumaa ikoni esittää. Ikoniin kuvatuilla pyhillä on myös aina sädekehä. Ikonia ei perinteisesti signeerata.

Joidenkin erityisen rakastettujen ikonien suojaksi on teetetty metallilevystä valmistettu suojus, joka peittää ikonin siihen kuvatus pyhän kasvoja ja käsiä lukuun ottamatta. Tällaista suojusta kutsutaan riisaksi ja sen tarkoitus on suojella ikonia tuohusten ja lampukoiden noelta ja savulta. Arvokkaimmat riisat on valmistettu jalometalleista ja koristeltu aidoin helmin ja jalokivin.

Painokuvaikonit ovat jo kauan sitten vakiinnuttaneet asemansa käsin maalattujen ikonien rinnalla. Teollisesti valmistettu ikoni ei ole arvoltaan yhtään käsin maalattua ikonia vähäisempi – onpa ikonin paikka kirkossa tai yksityiskodissa, sen kaunistaa ja tekee arvokkaaksi viime kädessä se, että sen edessä rukoillaan.

Ikonit ovat kotonaan kirkossa, mutta kirkon jäsenet haluavat yleensä pitää ikoneita esillä kaikkialla, missä he viettävät paljon aikaa. Kodissa on perinteisesti ollut yksi selvästi rukoukselle pyhitetty paikka – ikoninurkka. Monilla on ikoni autossa, työpaikalla, kesämökillä, veneessä... Pieni kokoon taittuva matkaikoni tai litteä lompakkoikoni kulkee helposti mukana minne tahansa. Joku kantaa pientä metalli-ikonia riipuksena kaulassa, toisella on ikoni avaimenperässä. Onpa ikoni kuinka pieni ja vaatimaton tahansa, se muistuttaa aina haltijaansa rukouksesta.

Ikonimaalaus on monille kirkon jäsenille rakas ja rukouselämää ravitseva harrastus. Monille se on ollut myös tärkeä elementti matkalla kirkon jäsenyyteen.

Suomessa on nykyisin saatavilla hyvin korkeatasoista ikonimaalauksen opetusta. Seurakunnissa toimivien ikonimaalaukskerhojen lisäksi maalausta voi opiskella esimerkiksi Valamon luostarin yhteydessä toimivassa Valamon opistossa, jonka tarjonnasta löytyy sopivia kursseja sekä vasta-alkajille että mestarikurssitasolle yltäneille.

Lähde: Suomen ortodoksinen kirkko



*Maisema on
Toivon lähteellä.*

Luovuuden lähteillä Akan Pajassa

Teksti ja kuvat: Sofia Flygare

Marjo Akkanen, 36, on monialainen kuvataiteilija. Valmistuttuaan kuva-artistiksi Pekka Halosen Akatemiasta Tuusulasta hän perusti Akan Paja -nimisen yrityksen vuonna 2011. Yrityksen toimitilat sijaitsevat Kärkölässä Päijät-Hämeessä. Yrittäjyyden ohessa hän työskentelee kuvatai-



Sisarussarja.

teen tuntiohjaajana Lopen ja Hausjärven kansalaisopistoissa sekä lasten kuvataidekerhon ohjaajana Ryttylässä.

Kuvataidetta Akkanen tekee omassa työpajassaan. Hän maalaa muun muassa akryyleillä ja öljyväreillä.

– Maalaustekniikoista pidän ehkä eniten pigmenttimaalauksesta. Ekspressiivisyys ja voimakkaat värit ovat minulle tärkeitä.

Akkasen isän suku on Kirvusta. Äidin suku on Lopelta.

– Karjalaisuus näkyy parhaiten maisemamaalauksissani sekä teosteni symboliikassa. Työskentelytapani on hyvin intuitiivinen. Aihe kumpuaa sisältäni työtä tehdessä. Lopputulos yllättää itsenikin.

Hän on pitänyt näyttelyjä muun muassa Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä ja Lahdessa. Vakaa jalansija löytyy kotiseudultakin.



Poika ja hevonen.

Nyt ennakkovarattavissa!

POLITIIKKAA JA PIIRAKKATERAPIAA – KARJALAN LIITTO 1940–2020

Kattava Karjalan Liiton historiategos julkaistaan tänä keväänä. Kirja kertoo siirtokarjalaisten tarinan viimeisen 80 vuoden ajalta. Varaa jo nyt oma kappaleesi painoksesta! Ennakotilaukset sähköisellä lomakkeella, joka aukeaa klikkaamalla tätä kuvaa tai toimisto@karjalanliitto.fi, p. 044 730 0118.

”Kirja tarjoaa tuoreita näkökulmia järjestön roolista karjalaisuuden pelastajana. Ilman liittoa tuskin karjalanpiirakat, kyykkä, tanhu tai kanteleen soitto olisivat niin tunnettuja kuin ne tämän päivän Suomessa ovat.”
– Historioitsija Katja Tikka –

Ennakovaraajan etuhinta:

34 €/kpl (ovh 40 €/kpl)



– Kärkölän kyläyhteisön tapahtumiin minulta pyydetään yleensä näyttely.

Akkanen on opiskellut myös valokuvausta. Valokuvaus on laajentunut videoihin.

– Olen tehnyt tilaan rakennettavia, kolmiulotteisia videoinstallaatioita esimerkiksi katiskaverkosta, hän kertoo taiteen tekemisen laajenemisesta sähköiseen ympäristöön.

Muotokuviakin hän kertoo maalavansa, yleensä tilauksesta.

– Tilaustöitä olen saanut tehdä aika vapaasti, hän hymyilee.

Yritystoiminnassa yhdistyy monialaisuus

Mielen salat ja ihmisten terapeuttinen hoitaminen kiinnostavat nuorta yrittäjää. Näitä taitojaan hän on kartuttanut opiskelemalla NLP:tä (neuro-lingvistinen prosessointi), Positiivista psykologiaa ja mielentaitoja Ursus-klaanissa. Parhaillaan hän opiskelee Rosen-terapeutiksi.

Kuvataiteen lisäksi Akkasen ilmaiskanavina ovat kirjoittaminen, laulu ja



Marjo Akkanen
työpajassaan.

itkuvirret. Itkuvirsiä hän on opettanut eri opistojen lyhytkursseilla ja yksityisesti.

– Karjalaiset juureni ja äänen hoitava käyttö ovat syitä, jotka saivat minut

perehtymään itkuvirsiperinteeseen. Itkuvirret ovat terapiamuotona hyvin antoisia. Niiden pohjalta voi kehittää uusia hoitomuotoja.

Kirjoittaminen on yksi Akkasen ilmaisumuodoista. Vuonna 2017 hän julkaisi Ääri viivat-runoteoksen. Monialainen taiteilija on ohjannut itsekin kirjoittajakursseja.

Akkanen haluaa nostaa esille käsillä tekemisen tärkeyden. Yrityksen tuotevalikoimiin kuuluvat myös käsintehdyt saippuat ja kynttilät. Esimerkiksi ter- ja hunajasaippuat hoitavat ihoa ja pihkasalvalla voi parannella haavoja. Akkasta kiinnostaa kokonaisvaltainen hyvinvointi, joka käsittää sekä kehon että mielen, luovuutta unohtamatta.



Musiikki on oleellinen osa taitoluistelua. Matias Lindfors vauhdissa.

Anton Talvion stipendi taitoluistelija Matias Lindforsille

Taitoluistelija Matias Lindfors, 15, palkittiin Anton Talvion rahaston stipendillä viime vuoden lopussa. Stipendin suuruus oli 500 euroa.

Rahasto myöntää stipendejä karjalaisjuurisille nuorille, alle 20-vuotiaille urheilijoille urheilu-uran edistämiseen.

Haastattelu: Sofia Flygare, kuvat: Petri Pakarinen

Matias Lindfors aloitti luitelun vuonna 2010, kolmi-vuotiaana. Helsingissä asu-va nuori urheilija edustaa Espoon Jäätaitureita. Viime syksynä hän voitti Juniorien Suomen mestaruuden yksinluistelussa. Joulukuussa 2022 hän nappasi Seniorimpiesten SM-kisoissa Joensuussa pronssia.

Miten syttyi kipinä taitoluisteluun?

– Isosiskojen perässä menin taitoluisteluun mukaan. Minulla on kolme

isosiskoa, jotka kaikki ovat olleet taitoluistelussa mukana. Kipinä kasvoi pikkuhiljaa, kertoo Matias Lindfors.

Miten pian taitoluistelu ja kisaaminen tulivat kuvioihin?

– Ekaa kertaa olen ollut jäällä 2-vuotiaana omalla takapihalla ja taitoluistelu-seuran ryhmään menin mukaan 3-vuotiaana. Ensimmäisissä oikeissa kisoissa olin 7-vuotiaana. Pienemmissä seuran sisäisissä kisoissa kävin jo sitä ennen.

Millainen on taitoluistelijan harjoitteluohjelma?

– Kuutena päivänä viikossa on harjoituksia, useimpina päivinä sekä aamu-että iltaharjoitus. Ohjelmassa on paitsi tietysti jääharjoituksia, myös oheisharjoituksia, kuten tanssia ja omatoimista lihashuoltoa.

Millaiset asiat kiehtovat ja innostavat taitoluistelussa?

– Eleganttius ja monipuolisuus. Erilaisia haastavia elementtejä kuten hyppy-



Joensuun SM-kisoissa Matias Lindfors voitti taitoluistelussa pronssia seniorimpiesten sarjassa viime joulukuussa.



Juniorien SM-taitoluistelukisoissa Matias Lindfors saavutti kultaa viime syksynä.

jä ja piruetteja on opeteltavana vaikka kuinka paljon!

Voiko taitoluistelija vaikuttaa itse ohjelmanumeroihinsa?

– Ohjelmat tehdään yhteistyössä valmentajan ja koreografin kanssa ja kyllä luistelija voi niihin vaikuttaa. Esimerkiksi musiikin pitää olla luistelijalle mielekäs ja oman tuntuinen.

Mikä on ollut tähän mennessä urala palkitsevinta?

– Uusien vaikeiden hyppyelementtien oppiminen on palkitsevinta.

Onko luistelu vienyt koko käden vai onko ehtinyt kokeilla muitakin lajeja?

– Olen harrastanut jääkiekkoa 12-vuotiaaksi asti mutta lopulta aika ei enää riittänyt molempiin lajeihin. Pienenä koekelin myös telinevoimistelua. Harrastan myös näyttölempiä, viimeksi näyttelin Munkkivuori-televisiosarjassa.

Millaisia tavoitteita sinulla on tulevaisuudessa?

– Taitoluistelussa haluaisin päästä huipputasolle ja päästä arvokisoihin. Ensi vuonna aloitan lukion.

Millaista panosta urheilu-ura vaatii muulta perheeltä?

– Urheilu-ura vaatii perheeltä ”KKK” eli kannusta-kuljeta-kustanna. Taitoluistelu on aika vaativa laji, koska harjoituksia eli kuljettamista on paljon ja sen vuoksi myös kustannukset on korkeat.

Onko perheessä muitakin urheilijoita?

Perheessämme on viisi lasta, jotka kaikki ovat olleet urheilussa mukana. Isoveli **Axel** pelasi jääkiekkoa ja jääpalloa, Isosisko **Viveca** kilpaili taitoluistelussa kansainvälisellä huipputasolla, **Monica** jäätanssissa ja **Fanny** kilpailee edelleen taitoluistelussa.

Millainen merkitys karjalaisilla juurilla on teidän perheessänne?

Äidin suku on kotoisin Kuolemajärveltä Karjalasta, ja sillä on ollut vaikutusta tämän päivänkin tapoihin ja tottumuksiin perheessämme. Tämä näkyy esimerkiksi juhlapyhäperinteissä ja perinnetarinoissa. Tietysti suvussa on myös paljon tarinoita vanhoista ajoista Karjalassa, evakkotarinoita ja muita.

Anton Talvion -säätiön stipendin suuruus oli 500 euroa, menikö säästöön vai esimerkiksi varusteisiin?

– Stipendi käytetään helmikuussa olevan Pohjoismaiden Mestaruuskilpailun matkakuluihin. Kilpailu on tänä vuonna Islannissa.

Anton Talvion rahaston urheilustipendit

Anton Talvion rahaston urheilustipendi on jaettu vuosittain tai joka toinen vuosi karjalaista syntyperää oleville urheilijanuorille, jotka ovat osoittaneet omaavansa raittiit ja terveet elämäntavat sekä menestyneet urheiluharrastuksissaan kiitettävällä tavalla. Stipendin suuruus on määräytynyt korkovarojen mukaan ollen puolet vuosittain kertyneistä korkovaroista. Rahasto on pystynyt jakamaan stipendejä viime vuoteen saakka. Rahasto ottaa myös vastaan rahalahjoituksia. Lahjoitusten avulla voidaan karjalaisjuurisille nuorille urheilijoille jakaa tukea urheilu-uran edistämiseen.

Vuoden karjalainen pitäjä- ja kyläkirja 2022



Kotikylämme Suotniemi on Vuoden karjalainen pitäjä- ja kyläkirja 2022. Se on **Merja Uotilan** toimittama kylähistoria Käkisalmen Suotniemestä ja suotniemeläisten perheiden vaiheista. Kirja on kaksiosainen. Ensimmäisessä osassa kerrotaan kylän synnystä, menneisyydestä, elinkeinoista ja yhteisöistä. Toisessa osassa kerrotaan kylän perheiden elämästä niin sotaa edeltävältä ajalta kuin sodan jälkeen.

Dosentti ja arkeologi **Pirjo Uino** johdattaa Suotniemen esihistoriaan laajalla artikkelillaan. Hän kokoaa eri aikoina tehdyt kansa- ja muinaistieteelliset tutkimukset ja tiedot Suotniemestä yhteen ja arvioi niiden merkitystä arkeologian nykytietämykseen yhdistäen.

Muinaistutkija ja Suomen kansatieteen isä **Theodor Schvindt** (1851–1917) käynnisti arkeologiset tutkimukset alueella jo 1880-luvulla. Uino pohtii esine löytöjä sekä seudun sivilisaation ja kulttuurin kehitystä monen tekijän kuten varhaisen kristinuskon, kauppayhteyksien sekä maaperän yhteisvaikutuksen kautta.

Suotniemeltä löytyi alueelle harvinaisia maansisäisiä puukehikkohautoja,

jotka ilmeisesti kuuluivat suppealle yläluokalle. Tietolaatikossa FT **Tuija Kirkinen** esittelee Suotniemen kalmistoista löytyneitä eläinten karvoja ja harjoja. Jälkimmäisiä on käytetty muun muassa taikakaluina. Kristinuskon alussa erityistä pensselimäistä harjaa, **vihmintä** käytettiin pyhitetyn veden pirsrottamisessa kirkkorakennuksen tai luonnonantimien pyhittämiseen ortodoksinuskoisten keskuudessa.

Asukkaiden geeniperimä viittaa itäisiin vaikutteisiin. He olivat sekasyöjiä ja mahdollisesti joukossa laktoosi-intoleranttikkojakin.

Korkealuokkaiset tekstiilit ja villalangat kertovat osaamisesta ja kauppayhteyksistä.

Teoksen toimittaja FT Merja Uotila on laatinut laajan katsauksen Suotniemen vaiheista historiallisella ajalla. Kun Käkisalmeista tuli taas osa läntistä suurvaltaa Stolbovan rauhassa 1617 silloisesta Suotniemestä eli Sotiniemestä, tuli aluksi Käkisalmen linnan latokartano. Venäläisellä valtakaudella vuosina 1710–1812 kartanon eli hovin historiassa vaihtuivat vuokraajat ja omistajat. Kylän asukkaat olivat Suotniemen hovin torppareita. Elämä oli pitkään ”omavaraista ja köyhänpuoleista”. Osasyynä oli kylän etäinen sijainti valtateistä.

Vuonna 1841 perutetun fajanssitehtaan myötä tilanne muuttui. FT **Maare Paloheimo** käsittelee Suotniemen fajanssitehtaan vaiheita sekä vaikutuksia alueeseen. Kansainvälisessä työyhteisössä oli niin venäjää, saksaa kuin ruotsia puhuvia työläisiä. Omistaja **Artemjeff** piti tehdasyhteisöstä huolta, ja siellä oli muun muassa oma torvisoittokunta.

Tehtaan läheisyydessä kukoistivat hetken aikaa myös mylly, tiilitehdas ja höyrysaha.

Tuotteiden kysyntä perustui säätyläisväen kulutus- ja vierailukulttuuriin kuten teen ja kahvin juontiin. Vielä 1880-luvulla fajanssitehdas sahoineen ja maataloineen vaihtoi omistajaa, mutta vuonna 1888 tulleen konkurssin myö-

tä tehtaan toiminta lakkasi kokonaan. Syinä olivat muun muassa kiristynyt kilpailu markkinoilla, vanhanaikaisuus, syrjäinen sijainti ja myös uusien omistajien kokemattomuus.

Viimeisin vaihe kylässä alkoi maan itsenäistymisen jälkeen. Kylä liittyi vuoden 1918 tapahtumiin kun maalaiskunnallislautakunnan esimies **Juho Komonen** sai surmansa.

Lyhyt rauhan aika muodostui itselisten maanviljelijöiden ajaksi. Tuolloin Suotniemikin osallistui suomalaisen yhteiskunnan modernisaatioon rakentamalla oman koulun, perustamalla lukuisia kansalaisyhdistyksiä iltamaperinteineen ja kokoontumisineen.

Kirjan muisteluosuus koostuu entisten suotniemeläisten ja heidän jälkeläistensä eloisista kirjoituksista muun muassa evakkoperheiden vaiheista sodan vuosina ja jälkeen. Jatkuvat muutot hallitsivat heidän elämäänsä sotavuosina. Näitä tarinoita on avartavaa lueskella.

Osin kotiarkistoihin pohjautuva kuvitus on hurmaava. **Tytti Toivasen** laatima taitto on selkeän tasapainoinen. Kirjasta löytyvät lähdeviitteet ja -luettelot sekä lopusta myös talokartta ja luettelo Suotniemen kylän sankarivainajista. Kaiken kaikkiaan kirjasta loistaa lukijalle huolellinen tutkimus- ja toimitustyö sekä kertomisen into alusta loppuun. Myös perhekuvausten lämpö ilahduttaa lukijaa.

TERHI PIETILÄINEN

Teoksen tiedot:

Toimittaja: Merja Uotila ja useita kirjoittajia
Kustantaja: Suotniemeläiset ry
Julkaisuvuosi: 2021 (loppusyksy)
Sivuja: 449
Kovakantinen



**Karjalan Liiton liittokokous pidetään
15.4.2023 Karjalatalolla Helsingissä.**

Vuoden karjalainen kirja 2022



Helena Kujalan kirjoittama teos *Tekla Hultin - Tahtonaisten elämä* on Vuoden karjalainen kirja 2022. Jaakimassa syntyneestä Tekla Hultinista (1864–1943) kertova kirja on narratiiv-

vinen ja samalla yleistajuinen teos tulusieluisesta vaikuttajasta.

Hultin rikkoi omana aikanaan monia rajoja ja lasikattoja, esimerkiksi lukemalla ylioppilaaksi ja väittelemällä tohtoriksi sekä toimimalla naisena yhteiskunnallisesti merkittävässä tehtävässä. Hän oli edellä monia muita. Aluksi nuorsuomalaisena toimiessaan hän osoitti vastarintaa kuulumalla niin sanottuun "routavuosien naiskagaaliin". Elämäntyö merkitsi naisten äänioikeuden sekä tasa-arvoisen avioliittolain puolesta toimimista. Hultin työskenteli toimittajana ja valtion virassa, hän toimi myös kokoomuksen kansanedustajana ja rakensi näiden rooliensa kautta suomalaista yhteiskuntaa. Hän ei tuntunut aikailevan tärkeitä asioita edistäessään. Hultin haudattiin kotiseudulleen Jaakkimaan, joka on nykyisin luovutettua Karjalaa.

Kirjan kerronta on minämuotoista ja sujuvaa, proosamaista, mutta se tukeutuu tarkasti päiväkirjalähteisiin. Teos on myös ajankohtainen suhteessa tämän hetken tapahtumiin: ne oikeudet,

joiden puolesta Hultin aikalaisineen taisteli, eivät ole kaikille vieläkaan itsestään selviä ja teemoina myös ajankohtaisia. Kirja tarjoaa myös tavalliselle lukijalle kosolti uutta tietoa ajan murroksesta ja maailman tapahtumista päähenkilön äänellä. Kuvauksensa saavat myös monet aikalaiset, joiden kanssa Hultin toimi. Elävästi kirjoitettu teos vetää lukijan mukaansa ajan tapahtumiin. Pohjatyö on tehty huolellisesti ja teoksen lopusta löytyy aineisto- ja kirjallisuuslähdeluettelo. Kuvitus on löytänyt luontevan paikkansa kerronnan lomassa.

Vuoden karjaisen kirjan 2022 valinnasta päätti Karjalan Liiton ensimmäinen varapuheenjohtaja, kansanedustaja **Jukka Kopra** ja se julkistettiin Karjalatalolla Helsingissä 26.11.2022.

Teoksen tiedot:

Kustantaja: Warelia
Julkaisuvuosi: 2022
Sivuja: 291
Kovakantinen

Karjalan pitäjiä esitellään



Opintokeskus SIVIS

Kevään pitäjäesittelyjä voi tulla seuraamaan Karjalatalolla, mutta niitä voi katsoa samanaikaisesti myös verkon välityksellä. Aiempia luovutetun Karjalan pitäjäesittelyjä voi katsoa tallenteina ajasta ja paikasta riippumatta.

Suosittut pitäjäesittelyt jatkuvat keväthalvella kolmena torstaina klo 18–20. Pitäjäseurojen ja -säätiöiden edustajat esittelevät pitäjiä, niiden historiaa ja pitäjien erityispiirteitä. Esittelyissä kerrotaan myös pitäjäseurojen ja säätiöiden tämän päivän toiminnasta.

Esittelyjä voi seurata paikan päällä tai FacebookLivessä, www.facebook.com/karjalanliitto, ja niitä voi katsoa www.karjalanliitto.fi-sivuilla olevasta linkistä, joka avautuu esittelypäivänä klo 18.

Esittelyt:

to 23.2. Säkijärvi ja Laatokan Valamon luostari-
saari
to 30.3. Ruskeala ja Terijoki
to 13.4. Sortavala ja Sortavalan maalaiskunta

Muutokset mahdollisia.

Aiempien esittelyjen tallenteet ovat Karjalan Liiton internetsivuilla YouTubeen taltioituina. Ne löytyvät osoitteesta: <https://www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/karjalan-liiton-toiminta/tallenteet/pitajaesittelyt.html>.

Esittelyt pidetään osoitteessa Käpylänselä 1, 00610 Helsinki.

Esittelyjen järjestäjinä Karjalan Liitto ja Karjalaisten Pitäjäyhdistysten Liitto.

Vapaa pääsy.



Kuvassa Laatokan Valamon luostari-
saari 1930-luvulla.

Sukuasu tuottaa iloa ja yh

Ovaskan sukuseura teetätti viime kesänä ikiomat, yksilölliset asut sekä suvun nais- että miespuolisille jäsenille. Suunnittelutyössä hyödynnettiin käsityöammattilaisen taitoja ja sukuseuran tunnusta.

Teksti: Sofia Flygare

Kuva: Sofia Flygare



Paula Kaukinen, Vesa-Matti Ovaska, Mari Majava ja Tuula Ovaska pukeutuivat Ovaskan sukuseuran asuun Pitäjä- ja suku-markkinoilla viime marraskuussa.

distää

Rautaan kesäjuhlat olivat Ovaskan sukuseuralle heräte, joka johti oman sukuasun suunnitteluun ja toteutukseen.

– Kun kokoonnuimme kesäjuhlan kulkuetta varten, totesi eurajokelainen sukumme jäsen **Matti Ovaska**, että hänellä on pelkässä paidassa kylmä. Kuolemajärven Inkiset seisoivat edessämme ja eräs heistä kääntyi puoleemme todeten, että miksi ette tee pukua itse, kertoo Ovaskan sukuseuran hallituksen sihteeri **Mari Majava**.

Lyhyt kohtaaminen kesäjuhlakulkuessa pisti heti aivot raksuttamaan, miten sukuseuran oma asu toteutettaisiin ja millainen se voisi olla. Kuinka ollakaan, jo heti paikan päältä löytyi kudonnanalan ammattilainen, yrittäjä **Hannele Rusila**, joka oli myymässä tuotteitaan Rauman karjalaisella torilla. Puumalalainen Rusila valmistaa pellava- ja villakudonnaisia, mutta myös perinnehenkisiä asuja. Rusilan äiti oli Koiviston evakkoja ja siten karjalaisuus on aina ollut läsnä hänen elämässään.

– Luokseni tuli Ovaskan sukuseuran aktiivihenkilöitä, jotka kysyivät minulta silmät loistaen, olinko halukas kehittämään sukuseuralle asuja. Sanoin kyllä, sillä tällainen hanke on minulle mieluista. Ehdotukseen sisältyi naisten asu, jossa olisi paita, essu ja liivihame sekä miesten liivi. Sovimme, että asut ovat valmiina esittelyä varten syyskuuissa Ovaskan sukuseuran 25-vuotisjuhlissa, kertoo Rusila ripeästä etenemisvauhdista.

Värimaailma otettiin Ovaskan sukuseuran tunnuksesta, jonka värit ovat musta ja punainen. Päävärinä on musta, jota käytetään miesten liivissä sekä naisten liivihameessa. Essusta on kaksi versiota: punainen arkikäyttöön ja valkoinen juhliin. Valkoinen pellavapaita täydentää asua juhlissa. Lisäksi naisen asuun suunniteltiin valkoinen trikoopaita arkikäyttöä silmällä pitäen. Sukuseuran tunnusta hyödynnettiin värien lisäksi myös sukuseuran O-kuvio. Sukuseuran tunnuksen O-kirjainta toistamalla saatiin kaunis ja yhtenäinen koristekuvio esiliinaan, liivihameen ja liivin kanttauksiin.

Kuva: Eija Liukkonen, Eijahelena Photography



Hannele Rusila suunnitteli ja valmisti Ovaskan sukuseuran asun.

– Miehen liivin mallin pohjana käytettiin Johanneksen liiviä. Naisen hameen liiviosaan toivottiin kaarevaa muotoa pääntiehen ja kädenteihin, kuvailevat Mari Majava ja **Paula Kaukinen** asujen suunnitteluun liittyneitä toiveita.

Punainen essu oli erityisesti **Tuula Ovaskan** toive.

Kun asujen suunnitelmat olivat valmiit, alkoi sopivien kankaiden etsintä. Suomalaisista kangaskaupoista oli vaikea löytää perinnehenkisiin asuihin sopivaa kangasta. Myyntimatka keskiaikamarkkinoille Visbyhyn toi ratkaisun. Siellä Hannele Rusila huomasi, että vastapäisessä myyntikojussa oli myynnissä keskiaikahenkeen sopivia kankaita. Kankaat oli valmistettu luonnonmateriaaleista.

– Medeltidsmoden-yrityksen valikoimista löytyi sopivan vahvuisia villakankaita sekä naisen liivin yläosaan että miehen liiviin. Yrityksellä on verkkokauppa, joten kankaita pystyy tilaamaan jälkikäteen tarpeen mukaan, iloitsee Rusila.

– Sukuasu ei ole tarkoitukseen olla kansallispuku, vaan meidän sukumme

ikioma asu. Sukuasu tuottaa iloa ja yhdistää meitä. Asullamme voimme edustaa sukuamme esimerkiksi Karjalaisten kesäjuhlien kulkueessa, toteaa Majava.

Mari Majava kertoo halunneensa osallistua itsekin Karjalaisten kesäjuhlien kulkueeseen katsellessaan vuonna 1990 Helsingissä pidettyä kulkuetta. Kansallispukua ei hänellä itsellään vielä silloin ollut, mutta ajatus siitä, että tuolla minäkin haluan olla, syntyi.

– Kulkueella on valtava symbolinen merkitys. Koen olevani siellä omieni joukossa. Siellä me karjalaiset näymme ja olemme yhtä. Karjalaiset juureni ovat olleet minulle aina tärkeitä. Olen äidin sukujen Ovaskojen ja Nissisten kautta karjalainen, sanoo Majava.

Asut valmistuivat suunnitellun aika-aulun mukaisesti. Ne otettiin käyttöön suvun juhlissa, jotka pidettiin Karjalatalon Wiipuri-salissa syyskuussa.

– On kunnioitettavaa, että karjalaisista perinnettä ja yhteenkuuluvaisuutta vaalitaan nykyelämään soveltuvin keinoin. Kun varsinaista evakkosukupolvea ei enää ole kertomassa historiasta, on epävarmaa, miten verenperintö ilmenee muualla Suomessa syntyneille ja asuville jälkeläisille, pohtii Rusila.

Hinnasto

Ovaskan sukuseuran asut
Made by Hannele Rusila

Naisen liivihame, 220 €
Naisen trikoopaita, 39 €
Punainen esiliina, 38 €
Pellavaesiliina, 34 €

Naisen arkisempi asu
yhteensä 297 €
Naisen juhlovampi asu
yhteensä 329 €
Naisen asukokonaisuus 406 €

Miehen liivi, 160 €
Miehen paita, 75 €
Miehen asukokonaisuus 235 €

Juvan karjalaisten museossa on tunnelmaa

Teksti: Nina Repo

Juvan karjalaseuran museo sijaitsee Juvan Partalan kartanon pihapiiriin kuuluvassa väentuvassa. Museo perustettiin vuonna 1980. Juvan kunta auttoi antamalla tilat museon käyttöön. Museota olivat perustamassa muun muassa **Tauno Seppä, Aimo Varis, Pirkko Seppä, Ferdinand Hulkkonen ja Paaavo Hackman** sekä juvalainen biologianopettaja **Esko Niiranen**.

Museon käytössä on tupa, sekä kaksi kamaria. Tunnelmallisessa tuvassa on iso leivinuuni ja monenlaisia huonekaluja ja taloustavaroita Karjalasta. Pääosa esineistä on kotoisin Rautjärveltä, josta monet Juvan evakoista ovat tulleet. Museosta löytyy puusepän ja suutarin työvälineitä, metsästysvälineitä ja kangaspuut. Väentuvan vitriinissä on myös vanha perheraamattu 1700-luvulta. Kamareissa on esillä museokokoelman vaatteita ja käsitöitä.

Moneen esineeseen liittyy juvalaisen evakkoperheen tarina. Kaikista esineistä löytyvät tiedot museon kortistosta. Esineiden tarinoita on tallennettu myös karjalaseuran jäsenten kertomana. Karjalaseura on tehnyt museosta videon. Näitä kertomuksia, kuvia ja videoita julkaistaan tulevaisuudessa seuran omilla sivuilla.

Museorakennusta ollaan kunnostamassa lähivuosina. Rakennuksen lattia ja katto on tarkoitus uusida. Seuran haasteena rakennuksen korjaustyön ajan onkin museoesineiden siirtäminen turvallisesti väliaikaiseen säilytystilaan. Museorakennuksen remontti antaa myös mahdollisuuden näyttelyn uusimiseen ja nykyaikaistamiseen sekä esineiden digitaaliseen tallentamiseen. Pienelle seuralle tämä on kuitenkin suuri urakka ja siihen tarvitaan paljon sekä vapaaehtoistyötä että museoammatillaisen apua.

Juvan karjalaisten seura

Evakoita Juvalle tuli lähes kaikista Karjalan kunnista. Eniten evakkoja tuli Rautjärveltä. Rautjärvi sijaitsee nykyisen Suomen ja Venäjän rajalla. Suurin osa Rautjärvestä jäi sodan jälkeen Venäjän puolelle. Suomen puolella jäänyt osa yhdistettiin myöhemmin naapurikuntaan Simpeleeseen.

Juvalle muutti toisen maailmansodan jälkeen reilut tuhat karjalaista evakkoa. Monet olivat olleet evakossa jo talvisodan aikaan, usein kauempana Länsi-Suomessa tai Pohjanmaalla. Juvan karjalaisten seura perustettiin vuonna 1947. Maahankintalain avulla oli perustettu noin 60 uudistilaa. Uudisasutukselle maita olivat luovuttaneet Juvan kunta, seurakunta, metsäyhtiöt sekä eräät kartanot.

Vastaanotto Juvalla oli hyvää. Kukaan ei muista, että olisi tullut kiusatuksi, vaikka puhetapa varmasti erosi paikall-

Kuva: Nina Repo



Juvan Karjalaiset ry:n jäseniä museon edessä joulukuussa 2022. Kuvassa Selja Pajunen, Sakari Suikkari, Harri Kesseli, Liisa Tarkiainen, Maija Kesseli, seuran puheenjohtaja Tarja Tiainen, Raimo Tarkiainen sekä Reino Huuhtanen.

lisesta. Juvalaiset pystyivät varmasti samaistumaan karjalaisten kohtaloon, koska Juvalta nykyiselle itärajalle on vain vähän yli 100 kilometriä. Ymmärrystä karjalaisevakoille riitti.

Juvalle sopeutumiseen auttoi myös se, että monet karjalaiset lähtivät innokkaasti mukaan yhdistystoimintaa ja kunnan luottamustehtäviin. Juvan karjalaseurassa toimi monenlaisia opintoja ja harrastuspiirejä. Oli näytelmäkerho ja lausunta- sekä tanhukerho. Tietenkin järjestettiin myös yleisurheilu- ja hiihtokisoja.

Seura vietti 75-vuotis juhlaansa viime kesänä, karjalaisten museossa Partalan kartanolla sekä kartanon ympäristössä. Museosta on muodostunut Juvan karjalaisille tärkeä paikka ja kesäinen esittelykohde.

Museon osoite on *Huttulantie 1, Juva*. Museo on auki kesäisin.

Lisätietoja:

tarja.h.tiainen(at)hotmail.com
tai +358 40 834 9827.

Liisa Tarkiaisen mummolan esineitä

Juvan karjalaisten museossa oleva rekiryijy on peräisin **Liisa Tarkiaisen** mummolasta. Rekiryijy oli reen istuimella niin, että sen koristeellinen osa roikkuu kauniisti selkänojan yli ja koristeet näkyvät reen takana ajaville. Liisa muistaa lapsuuden joulukirkkomatkat. Reessä oli ryijy ja kyydissä olijoita lämmittämään laitettiin peitto, jonka toisella puolella oli lampaan talja. Hevosen setolikkaan laitettiin kello. Joulukirkkoon herätys oli aikaisin aamulla. Museoon ryijyn lahjoitti äidin veli.

Liisan mummon pimennysverhot Rautjärven Siiselän kylästä ovat myös museossa. Samoin mummon tekemä

Rekiryijy, jonka materiaali on villaa. Kankaan sidos on ripsi. Kuviot on kirjottu ja koristeena kiertää nyöri sekä tupsut. Arviolta 1900-luvun alkupuolelta, voi olla 1800-luvun lopulta.

öljypullon tuohipäällys. Jauhovakka, leipälapio ja härkin on kotoisin samasta talosta. Uhvatta eli patahanko on myös lahjoitettu museoon.



Kuva: Juvan Karjalaiset ry

Aarne Huuhtanen sahasi laudat juvalaisten taloihin

Aarne Huuhtanen syntyi Siisälässä Rautjävellä. Uusi talo oli rakennettu pari vuotta ennen sodan alkamista. Taloa rakentaessa Aarne oppi sahan teroituksen ja toimi tämän jälkeen sirkkelisahurina Purnujärvellä. Siellä sahattiin paljon pommien rikkomia puita. Puissa oli sirpaleita ja saha meni jatkuvasti rikki. Aarnea harmitti sahan rikkoutuminen ja hän muutti Juvan Virpilänniemeeseen, johon ehti rakentaa taloa.

Tämän jälkeen Aarne muutti Piikkilän kartanoon ja hommasi uuden sirkkelisahan.

Oman kylmän tilan Aarne sai sodan jälkeen vuonna 1947. Tilalla oli aluksi vain pieni sauna, jossa perhe asui ensimmäisen talven. Tilalla oli raivattava peltoja ja rakennettava jälleen uutta taloa. Oli hyvä, että Juvalla oli sirkkelisaha ja sahuri, sillä sahattavaa sodan jälkeen riitti. Aarne laskeskele myöhemmin, että sahasi oman talonsa lisäksi tuolloin 30–40 talon puutavarat siirtokarjalaisiin uusiin taloihin.

Museossa Aarne Huuhtasen esineitä ovat Rautjärveltä peräisin oleva sei-



Kuva: Juvan Karjalaiset ry

Aarne Huuhtasen seinäkello. Ostettu 1900-luvun alussa Huuhtasten Rautjärven taloon.

näkello ja vanha Raamattu. Seinäkello on ostettu huutokaupasta 1900-luvun alussa.

Raamattu on painettu vuonna 1758. Huuhtasen perhe oli lähtenyt evakkoon ja välirauhan aikaan Aarne kävi hakemassa kotitaloltaan tavarakuorman



Kuva: Juvan Karjalaiset ry

Huuhtasen perheen raamattu 1700-luvulta.

perheelle. Samalla hän kävi vintiltä hirteen päältä hakemassa vanhan Raamatun. Raamatun välissä on testamentti, joka on tehty vuonna 1768. Tällöin Paavo Huuhtanen joutui lähtemään Turkin sotaan. Paavo teki testamentin ennen lähtöään.

Tila jaettiin ilmeisesti neljään osaan. Jaettu tila oli Koivulan tila. Nykyään ei ole enää tietoa, missä tämä Koivulan tila oli. Todennäköisesti jossakin Rautjärvellä kuitenkin.

Arvo Kesselin suutarin välineet

Teksti: Nina Repo

Juvan karjalaisten museossa on arkku, jossa on sisällä paljon kengän lestejä, rautaisia ja puisia sekä muita suutarin työvälineitä. **Harri Kesselin** äiti lahjoitti suutarin välineet 1980-luvulla museolle. Lapset eivät tienneet, mitä välineillä oli tehty. Kävi ilmi, että Harrin isä Arvo Kesseli (s. 1905) oli ollut suutari.

Arvo tunnettiin Juvalla maanviljelijänä ja kunnallispoliitikkona, ei suutarina. Harrin veli kertoi tätä haastattelua varten tarinan oikean laidan. Arvon **Hilja-tädin** mies **Armas Kontiainen** oli suutari. Hän opetti Arvolle suutarin taidot. Armas ja Arvo kiertelivät Rautjärvellä talosta taloon suutaroimassa. Kerran he osuivat Lankilan kylän Kuismanmäen taloon. Talossa oli tyttö, joka herätti Arvon huomion. Tyttö oli kuitenkin vielä nuori, vain 15-vuotias. Arvo ihastui tyttöön ja kaksi vuotta myöhemmin, Arvo ja **Helmi** menivät naimisiin. Helmin molemmat vanhemmat olivat kuolleet espanjantautiin, joten Helmi oli jäänyt orvoksi seitsenvuotiaana. Helmi oli siitä lähtien asuttanut tilaa tätiensä kanssa. Arvosta tuli tilalle kotivävy.

Heti sodan jälkeen oli pulaa kaikesta. Kengät olivat aluksi paperista ja pah-



Kuva: Juvan Karjalaiset ry



Kuva: Harri Kesselin kotiaikamuseo

vista tehtyjä. Harri muistaa, että isä teki nahkaiset kengät yhdelle Harrin siskoista ja se herätti kovasti huomiota. Koulussa **Airi-sisko** oli ainoa, jolla oli nahkakengät, kun muilla kengät olivat narua ja pahvia.

Juvalla ollessaan Arvo saattoi joskus korjata kuluneita kengänpohjia. Yhdet korkeushyppääjän piikkarit hän suutarin välineillä teki.

Enää ei Kesselin kotia Rautjärven Kuismanmäellä ole olemassa. Jo ennen

Helmi ja Arvo Kesseli hääkuvassa.

Arkku, jonka sisällä on suutarin välineitä. Arkun päällä, kaulauslaudan takan on muutama lesti ja kenkiä sekä nahkaa.

välirauhaa se oli poltettu. Venäläiset olivat pitäneet talossa esikuntaa talvisodan aikana. Suomalaiset tiesivät tämän ja räjäyttivät talon sodan aikana. Kotipaikalle on ollut hankala päästä myöhemminkään käymään. Talon paikka on vain muutaman kilometrin päässä Venäjän puolella rajavyöhykkeellä.

Jenny Kuokkasen matkalaukku

Teksti: Nina Repo

Juvalainen **Jenny Kuokkanen** lähti evakkoon ollessaan 12-vuotias. Hän asui perheineen Rautjärvellä. Kaikki hänen mukaansa ottamansa tavarat mahtuivat yhteen matkalaukkuun. Mukaan otettiin lähinnä vaatteita ja ruokatavaraa. Kaikki muu jäi. Viimeiseksi Jenny halusi mukaansa tekemiään liinoja. Käsityöt olivat läheisen Ilmeen kylän kasvatustalon kaapissa. Reipas tyttö lähti hakemaan liinoja ja perille päästyään huomasi, että kasvatustalon talo olikin muuttunut sotilassairaalaksi. Jotta Jennyn liinat saatiin ulos kaapista, oli siirrettävä haavoittuneen sotilaan sänkyä.

Itse evakkomatkasta Jenny muistaa vain sen, että oli kuljettava metsien ja korprien läpi, joko polkua tai pientä kärkytiä pitkin kävellen. Lunta oli paljon. Mukana oli myös lemmiä, mutta lemmille matka oli liian rankka ja ne jouduttiin kesken matkan ampumaan.

Perhe päätyi evakkoon Hausjärvelle Hämeeseen. Väli rauhan aikaan perhe palasi takaisin kotiinsa Rautjärvelle, jossa rakennukset olivat säilyneet suhteellisen hyvin. Ilmeen kylässä oli silloin vielä yhteensä 36 taloa pystyssä. Evakkoon lähtö koitti kuitenkin pian uudelleen ja silloin perhe aavisti jo, että takaisin ei olisi enää paluuta. Yli puolet

Rautjärven kunnasta jäi sodan seurauksena Venäjän puolelle. Suomen puolelle rajaa jääneet alueet yhdistettiin myöhemmin naapurikunta Simpeleeseen.

Juvalle perhe asettui vuonna 1947. Samana vuonna perustettiin Juvan Karjalaiset ry. Jenny toimi seuran pitkäaikaisena puheenjohtajana. Vuonna 1980 Juvan Partalan kartanoon perustettiin karjalaisten museo. Nykyään 94-vuotias Jenny on seuran kunniapuheenjohtaja ja matkalaukku on nähtävissä karjalaisten museon näyttelyssä.



Kuva: Päivi Kuokkanen

Jenny Kuokkanen.

Kuva: Juvan Karjalaiset ry



Jenny Kuokkasen matkalaukku.

Kuva: A. Viitasalo, Sotamuseo.



Ilmeen kasvatustalon sodan aikana vuonna 1941.



Kuva: Päivi Kuokkanen

Kuvassa Jenny Kuokkanen pitää kädessään matkalaukkuja, jossa oli hänen omaisuutensa evakkoon lähtiessä vuonna 1939.

Vireä 70-vuotias Sortavalala-seura

Jos olet kiinnostunut Sortavalasta tai Sortavala on lähellä sydäntäsi, niin lue tämä ja voit jopa liittyä seuraamme. Meillä on paljon ja mielenkiintoista kerrottavaa Sortavalasta, joka on todellinen historian ja nykypäivän runsauden sarvi. Aiheet eivät lopu. Juuri kun jotain puolta kaupungista tai maalaiskunnasta on iltamme esitelmöitsijä perusteellisesti esitellyt, havaitsemme uuden Sortavala-aiheisen kiinnostavan tutkimuskohteen, kirjan tai elämän osa-alueen, jota ei olekaan vielä käsitelty. Tilaisuutemme rakentuvat kuin itsestään asiastaan innostuneiden luennoitsijoiden tähdittäminä.

Sortavala on ponnahtanut maailman lehdistönkin sivuille. Sortavalan ja Suomen sota-ajan kohtalosta kirjoitettiin viime keväänä niin Britanian Expressissä kuin myös Saksassa Die Weltissä. Venäjän hyökättyä Ukrainaan huomasi englantilainen toimittaja **Philip Gomm** tilanteessa yhtäläisyyksiä suomalaisten kokeman talvisodan kanssa. Hän kirjoitti aiheesta artikkelin, joka käännettiin myös saksaksi. Gommilla on omakohtainen yhteys Kar-



Sortavala-seuran juhluvuo-
den haastatteludokumenttia
kuvaamassa Halosennie-
messä. Vas. Metropolian
opiskelijat äänittäjä Anna
Hirvi ja kuvaaja Aapo Koso-
nen. Pekka Halosen vaimo
Maija o.s. Mäkinen oli kotoi-
sin Sortavalasta, jossa Pekka
Halonen paljon maalasi.
Halosenniemiessä on esillä
Maija Halonen 150 vuotta
-näyttely 25.1.–24.4.2023.

muassa vuonna 2018 *Kot'*
näköy. Kirja kertoo ensim-
mäisistä kotiseutumatoista.
Se on aihe, johon Karjalan
Liitto on myös herännyt. Ko-
rona-aikana seura tuotti viisi
Sortavala-aiheista videotal-
lennetta YouTubeen omalle

kanavalleen "Sortavala-seura Helsinki ry STUDIO". Niillä on ollut tähän mennessä yli 6000 katsojaa. Nimensä Sortavala-seura Helsinki ry muutti äskettäin Sortavala-seura ry:ksi todettuaamme, että seurallamme on jäseniä eri puolilla Suomea.

Sortavala-seura juhlistaa 70-vuotis-
juhlavuottaan useilla mielenkiintoisilla
tapahtumilla. 22.3.2023 saa ensi-iltansa
elokuvateatteri Orionissa seuran tuot-
tama haastatteludokumentti "Kulttuu-
ria täynnä – muistoja Sortavalasta". Se
on osittain tehty yhteistyössä Metro-
polian elokuva- ja televisiotutkimus-
opiskelijoiden kanssa. Juhlavuoden va-
lokuvanäyttely on 3.–15.10. 2023 kult-
tuurikeskus Stoassa Helsingissä.

Esillä on muun muassa **Kari Nissisen**
Sortavala-aiheisen vanhan valokuva- ja
postikorttikokoelman helmiä ja **Kari
Haklin** valokuvia Sortavalasta vuodelta
2019. Juhlavuosi huipentuu lauantaina
7.10.2023 Karjalatalolla pidettävään oh-
jelmalliseen juhlaillalliseen.

Toivottavasti kiinnostuit. Nettisivuil-
lemme pääset helpoiten osoitteesta sor-
tavala.eu. Löydät meidät myös Faceboo-
kista: Sortavala-seura Helsinki ry.

jalaan, hänen äitinsä isä sortavalainen
Eemil Pirhonen kaatui talvisodan tais-
teluissa. Gomm on jo pari vuotta pitänyt
yhteyttä Sortavala-seuraan ja saanut
jäseniltämme arvokkaita tietoja.

Englannissa Warwickin yliopistos-
sa työskentelee ja tutkii karjalaisuutta
apulaisprofessori **Innan Sasaki**, jonka
äidin isä on kotoisin Sortavalasta. Innan
Sasaki on haastatellut tutkimukseensa
lukuisia seuramme jäseniä, nuoria ja
vanhoja. Hän on kertonut tutkimusai-
heensa "Kuinka karjalaista kulttuuria
ylläpidetään edelleen nyky-Suomessa"
herättäneen suurta kiinnostusta kan-
sainvälisissä konferensseissa, eikä
ihme.

Helsingin Sortavalalaiset ry, nykyi-
nen Sortavala-seura ry, perustettiin
maaliskuussa vuonna 1953 Helsingis-
sä asuneiden sortavalalaisten toimes-
ta. Seuran toiminta oli jo hiipumassa,
kunnes vuonna 1962 se aktivoitui ja on
pysynyt aktiivisena tähän päivään saak-
ka. Seura on toiminnassaan ollut ajan
hermolla. Se on järjestänyt Sortavalan
matkoja ja tutustumisia kiinnostaviin
kohteisiin, julkaissut kirjoja, muun

Sortavala-seuraa edustivat Rauman
Karjalaisilla kesäjuhlilla muun muassa
Piia Vesalainen (vas.), Innan Sasaki ja
Mikael Vesalainen.

MARJA LAMPI
puheenjohtaja
Sortavala-seura ry



Mihin Karjala-aiheista esineistöä, valokuvia, taideteoksia tai asiakirjoja voi lahjoittaa?

Teksti: Nina Repo

Karjalan Liitolle tarjotaan paljon erilaisia Karjala-aiheisia esineitä, valokuvia, kirjoja, taideteoksia tai asiakirjoja lahjoituksina. Karjalan Liitto ei pysty lähtökohtaisesti ottamaan lahjoituksia vastaan, koska liitolla ei ole oikeanlaisia säilytystiloja lahjoitusten säilyttämiseksi. Kulttuuri-perinnön säilyttämisen ammattilaisia ovat museot, arkistot ja kirjastot.

Millaisia esineitä otetaan vain harvoissa tapauksissa museoihin?

Esimerkiksi sota-ajan puhdetöitä tai tavallisia 1900-luvun taloustavaroita tai -tekstiilejä, maalaistalon työkaluja tai koneita. Näitä on museoissa jo paljon. Jos esineeseen tai valokuvaan kuitenkin liittyy tarina eli tiedetään, kuka esinettä on käyttänyt ja missä esinettä on käytetty, jne, saattavat museot kuitenkin olla kiinnostuneita ottamaan esineen kokoelmiinsa.

Millaisia valokuvia ei oteta museoiden kokoelmiin? Jos valokuvien omistusoikeus ei ole selvä tai jos ei tiedetä, missä kuvat on otettu. Myöskään epätarkkoja tai huonokuntoisia valokuvia ei oteta kokoelmiin.

Seuraavassa luetellaan erilaisia ammattilaistahoja, joille lahjoitusta voi tarjota.

Esineet ja valokuvat

- Selvitä minkä karjalaisen kunnan alueeseen esineet tai kuvat liittyvät ja mihin tuon kunnan asukkaat siirtyivät sodan jälkeen asumaan. Kysy tämän kunnan museolta, ovatko kiinnostuneet ottamaan vastaan lahjoituksen. Esimerkiksi esine tai valokuvat liittyvät Antreaan. Antrealaiset

evakuoitiin Riihimäelle. Kysy Riihimäen kaupungin museolta, ovatko he kiinnostuneet aineistosta.

- Etelä-Karjalan museo Lappeenrannassa.** Tallennusvastuuna on koko luovutettu Karjala.
- Pohjois-Karjalan museo Joensuuassa.** Tallennusvastuuna Laatokan Karjala.
- Suomen kansallismuseo,** suomalais-ugrilaiset kokoelmat. Tallennusvastuu alueena on Itä-Karjala ja Raja-Karjala.
- Suomen Kansallismuseo,** Suomen alueen esineet. Tallennusvastuuna on valtiollinen historia.
- Museoviraston Kuvakokoelmat,** valokuvat. Kuvakokoelmat ovat suljettuna vuosien välisen ajan 2023–2026 kokoelmien muuton takia.

Taideteokset

- Harrastelijan tekemää taidetta ei pääsääntöisesti oteta taidemuseoiden kokoelmiin. Poikkeuksena on ITE-taide. **Ammattitaitelijan teoksia voi tarjota lähimpään taidemuseoon.**
- Etelä-Karjalan museo Lappeenrannassa.** Taidekokoelmat. Tallennusvastuuna on koko luovutettu Karjala.

Arkistoaineisto,

eli kirjeet, paperiset Karjalaan liittyvät dokumentit

- Säätiön tai seuran toimintaan liittyvä** paperiaineisto on mahdollista saada sen kunnan/kaupungin

arkistoon, missä säätiö/seura on toiminut. Aineisto pitää itse järjestää. Ensin kannattaa ottaa yhteys arkistoon.

- Luovutetun Karjalan kuntiin liittyvä ennen sotaa syntynyt aineisto.** Tallennusvastuu on Mikkelin maakunta-arkistolla.
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura** tallentaa joissain tapauksissa suullista ja kirjallista muistitietomateriaalia.

Kirjat

- Karjalatalon kirjastoon otetaan vain sellaista Karjala-aiheista kirjallisuutta, jota siellä ei vielä ole. Ennen kirjan lahjoittamista ota yhteyttä Karjalan Liiton toimistoon ja sovi kirjan lahjoittamisesta etukäteen.
- Kirjastoon ei tällä hetkellä aktiivisesti kartuteta fiktiivistä kaunokirjallisuutta, vaikka tarina sijoittuisi Karjalaan.
- Kirjoja voi tarjota myös antikvariaatteihin. Esimerkiksi Finlandia-kirja ostaa kirjoja kotoa noudettuna ja tyhjentää maksusta esimerkiksi kuolinpesiä. He lahjoittavat tai kierrättävät myyntiin kelpaamattomat kirjoja eteenpäin.

Aina voi myös miettiä, olisiko joku sukulainen, vaikka lapsi tai lapsenlapsi kiinnostunut ottamaan valokuvia tai esineitä itselleen. Esineeseen voi liittää oman kertomuksen sen vaiheista, historiasta, tekijästä tai omistajista. Esine voi kertoa jälkipolville ainutlaatuisella tavalla lisää oman suvun vaiheista.

Tee testamentti tai anna lahjoitus karjalaisuuden hyväksi

Jos haluat tukea ja säilyttää karjalaisuutta, voit tehdä lahjoituksen tai testamentin Karjalan Liitolle. Näin tuet elävää karjalaisuutta ja sen säilymistä tuleville sukupolville.

Karjalan Liitto on yleishyödyllinen järjestö, jolle lahjoitetut ja testamentatut varat menevät kokonaisuudessaan karjalaisuuden hyväksi; lahjoituksista ei mene lahja- tai perintöveroa.

Ota yhteyttä Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Terhi Pietiläiseen, puh. +358 44 493 5787, terhi.pietilainen@karjalanliitto.fi

Karjalan siviilihautausmaasivut nähtävillä – lisätietoja tarvitaan

Teksti: Martti Talja

Tänä päivänä Karjalan evakot ja me heidän jälkeläisemme olemme uudessa tilanteessa. Esi-isiemme viimeisten leposijojen talkoo- ja kunnostusmatkat ovat olleet pysähdyksissä lähes kolmen vuoden ajan, alkuun koronan ja nyt Ukrainan sodan vuoksi. Emme tiedä milloin meillä on mahdollisuus vierailla sukujemme vanhoilla asuinsijoilla.

Siksi on erityisen tärkeää, että olemme nyt saaneet koottua hautausmaita koskevat tiedot talteen ja kaikkien nähtävillä. Karjalan Liitto julkisti 22.11.2022 luovutetun Karjalan siviilihautausmaiden tiedoston www.karjalanhautausmaat.fi. Vuosi sitten 30.11.2021 julkistettiin sankarihautausmaasivusto, www.karjalansankarihautausmaat.fi.

Karjalaiset pitäjäseurat ja säätiöt ovat tehneet valtavan ja kunnioitettavan työn sotilas- ja siviilihautausmaiden kunnostamiseksi ja muistomerkkien pystyttämiseksi viimeisten 30 vuoden aikana. Tästä suuri kiitos vastuunkantajille ja talkoolaisille. Mennyt historia huomioon ottaen on poikkeuksellista, että meillä oli mahdollisuus vierailla meille tärkeillä paikoilla. Suomen valtio on vastannut kenttähautausmaista Venäjällä ja Suomessa sekä on osaltaan tukenut Opetus- ja kulttuuriministeriön ja myöhemmin Itä-Suomen AVI:n päätöksin sankari- ja siviilihautausmaiden kunnostustyötä luovutetulla alueella.



Martti Talja toimii Karjalan Liiton hautausmaatoimikunnan puheenjohtajana.

Kuva: Sofia Flygare

Tiedot siirtyvät suoraan julkaisutietokantaan

Vuonna 2021 käynnistyneestä siviilihautausmaiden tiedonkeruusta vastasi Karjalan Liitto ja sitä valmisteli hautausmaavaliokunta. Hankkeen toteutusta tukivat taloudellisesti Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö ja Suoja-säätiö.

Karjalan Liitto hoitaa sivujen ylläpidon ja Sotavainajien Muiston Vaalimisyhdistys vastaa sankarihautausmaiden sivuista.

Siviilihautausmaiden tiedonkeruussa hyödynnettiin sankarihautausmaahankkeen kokemuksia. Lähtökohtana oli mahdollisimman yksilöidyn tiedon tallentaminen, ja vastaustietojen suora siirtyminen julkaisutietokantaan.

Pitäjäseurat ja säätiöt saivat käyt-

töönsä hanketunnukset vastaamista varten. Osa seuroista perusti useamman hengen ryhmiä helpottamaan tietojen kokoamista. Seuroja kannustettiin ottamaan myös nuorta polvea mukaan avuksi tietojen siirtoon.

Tietojen täydentämiseen kannustetaan

Nyt Karjalanhautausmaat-sivustolla on tiedot 153 hautausmaasta edustuen eri kirkkokuntien hautausmaita. On arvioitu, että tiedot puuttuvat edelleen 18 kunnasta ja noin 85 hautausmaasta. Työ on siis pahasti kesken.

www.karjalanhautausmaat.fi-sivustolta ei julkaisuvaiheessa lähdetty vaatimaan täydellisyyttä hautausmaiden määrän tai tallennettujen tietojenkaan osalta. Tavoitteena on innostaa puuttuvien hautausmaiden tietojen saamista tai jo esillä olevien hautausmaiden tietojen täydentämistä sivuilla jo olevien esikuvien mukaan.



Kuva: Sofia Flygare

Hautausmaaseminaarin puhujia: Kaisa Honka-Hallila (vas.) toimii Ulkoministeriön Venäjän yksikön Kahdenvälisten suhteiden tiimin vetäjänä. Projektiassistentti Eija Vänskä-Sinkkonen kertoi marraskuussa julkaistun Siviilihautausmaasivuston käyttöönotosta. Sotavainajien Muiston Vaalimisyhdistyksen puheenjohtaja Pertti Suominen kertoi vuonna 2021 julkaistun Sankarihautausmaasivuston ylläpidosta ja täydentämisestä, sekä Kannaksen hautausmaiden ajankohtaisista kuulumisista.

Vanhojen tietojen täydentäminen ja korjaaminen sekä uusien hautausmaiden liittäminen on mahdollista. Tietojen lisääminen onnistuu sivuston etusivun ”Kirjaudu kyselyyn” -otsakkeesta ja noudattamalla sivuston ohjeita. Tekstien ja kuvien tallennusmuotojen tulee olla määrittelyn mukaisia. Tietojen kirjaamisessa kannattaa kiinnittää huomiota tekstin sujuvuuteen ja kirjoitusasuun, koska tiedot siirtyvät sel-

laisenaan heti lähettämisen jälkeen julkaisutietokantaan. Korjauksia tehtäessä on kirjoitettava uudelleen vain kyseisen kysymyksen koko vastaus. Osavastauksia tai yksittäisiä sanankorjauksia ei tallennusohjelma pysty hyödyntämään.

Tiedonkeruussa pyydettiin kopioita Venäjän paikallisviranomaisien tai muiden tahojen kanssa tehdyistä sopimuksista. Nuo tiedot jäävät Karjalan Liiton ja Sotavainajien Muiston Vaali-

misyhdistyksen käyttöön, eivätkä ne tule näkyviin julkaisutietokantaan.

Haluan vielä kannustaa pitäjaseuroja ja säätiöitä täydentämään omalta osaltaan marraskuussa julkistetun www.karjalanhautausmaat.fi -sivustoa siten, että siitä syntyy kaikki luovutetun Karjalan alueen siviilihautausmaat kattava tiedosto. Siten voimme tutustua merkittävään kulttuuriperintöömme kotoa käsin.

Siviilihautausmaat:

Karjalan Liitto /
Kulttuurituottaja Mervi Piipponen,
mervi.piipponen@karjalanliitto.fi
Eija Vänskä-Sinkkonen,
eija.vanska@pp.inet.fi
www.karjalanhautausmaat.fi

Sankarihautausmaat:

Sotavainajien Muiston Vaalimisyhdistys,
puheenjohtaja Pertti Suominen,
pertti.suominen@sotavainajat.fi,
p.050 355 7222.
www.sotavainajat.net.

Teams-opastus tietojen lisäämisestä sivuille

Käytännön opastusta tietojen lisäämisestä sivuille annetaan Teamsissä 1.3.2023 klo 14–15. Ilmoittaudu 27.2. mennessä eija.vanska@pp.inet.fi.



Opintokeskus SIVIS

Hautausmailla on monta tehtävää

Hautausmailla on monta tehtävää. Hautausmaat ovat niin itsestään selvä osa jokaisen kunnan ja seurakunnan aluetta, ettei niiden tehtävää tule sen syvälisemmin ajatelleeksi. Näin on ollut aikoinaan myös Karjalaan jääneillä hautausmailla.

Hautausmaat ovat syntyneet tarpeesta sijoittaa ihmisen maatuva ruumis sellaiseen paikkaan, jossa se ei ole haitaksi eläville. Inhorealitistisesti ajatellen hautausmaat ovat osa yhteiskunnan puhtaanapitojärjestelmää. Mutta tämänkin seminaari on osoittanut sen, että hautausmailla on tätä suurempia ja tärkeämpiä tehtäviä. Ellei olisi, emme me olisi kokoontuneet yhteen.

Valtaosa suomalaisista hautausmaista on ollut ja on seurakuntien ylläpitämiä, joten ne ovat myös uskonnollisia paikkoja. Kristillisen käsityksen mukaan ruumis odottaa ylösnousemusta leposijassaan pyhitetyllä hautausmaalla. Kulttuurissamme ei ole yhdentekevää, minne ihmisten jäännökset sioitetaan, vaan niiden halutaan olevan siunatussa maassa.

Hautausmaat toimivat surun kohtaamisen paikkana. Vuosisatojen ajan on haudan äärellä käyty muistelemassa poisnukkuneita läheisiä. Haudan hoito ja vierailut haudalla ovat osa surutyötä ja luopumista, myös vuosikymmenten

takaa. Kun nyt ei ole mahdollista käydä Karjalaan jääneillä hautausmailla, ovat niin siviili- kuin sankarihautausmaiden nettisivut sitäkin tärkeämpiä.

Kun pystytämme hautakiven ja vaalimme sen ja haudan kuntoa ja huolehdimme hautausmaista, kunnioitamme haudoissa lepäävien ihmisten muistoa. Tietoisuus sukupolvien ketjusta vahvistuu, kun vanhemmat ja isovanhemmat ylläpitävät lasten ja lastenlasten ymmärrystä vainajien kunnioittamisesta. Tämä hautausmaiden tehtävä korostuu rajan taakse jääneiden hautausmaiden kohdalla ja vielä enemmän sankarihautausmaiden kohdalla. Siksikin on valitettavaa, ettei nyt ole mahdollisuutta vierailla hautausmailla ja hoitaa niitä.

Hautausmaat ovat konkreettisia muistuttajia kuolemasta. Pitkät hautakivien rivit ja myös jo ränsistyneet ja kadonneet muistomerkit kertovat karua kieltään ihmiselämän katoavaisuudesta. Näin kuoleman todellisuus ei pääse unohtumaan elämänhallintaa korostavalta nykyihmiseltä. Kuolema on osa elämää, haluamme sitä tai emme.

Hautausmaat kokoavat historiaa. Muistomerkit ja -kivet kertovat edesmenneistä sukupolvista ja heidän elämänvaiheistaan. Useimmilla paikakunnilla hautausmaa on merkittävä paikallishistorian lähde. Tämäkin hautausmaiden tehtävä korostuu rajan

taakse jääneiden Karjalan hautausmaiden kohdalla.

Ihmisten ja yhteisön historian lisäksi hautausmailla on havaittavissa myös erilaisten henkisten virtausten sekä ideologioiden muutokset. On surullista ja samalla ymmärrettävää, että monien hautamuistomerkkien alla lepää vainajia, joita ei enää kukaan henkilökohtaisesti muista. Meidän tehtävämme on kuitenkin pitää hautausmaista huolta. Hautausmaita on kutsuttu sivistyksen mittariksi.

Hautausmaat ovat enemmän kuin nimensä mukaisia vainajien loppusijoituspaikkoja. Ne eivät ole vain kuolleita, vaan pikemminkin eläviä varten. Ne kertovat uskonyhteisön toivosta ikuisen elämään. Hautausmaita sanotaan kuoleman puutarhoiksi, mutta ne ovat myös elämän ja toivon paikkoja.

Karjalan Liitto ja Sotavainajien Muiston vaalimisyhdistys tekevät arvokasta työtä vaaliessaan vanhoja hautausmaita luovutetulla alueella. Hautausmailla on yhä monta tehtävää, vaikka ne ovat nykyisen rajan tuolla puolen.

SEPPO HÄKKINEN

piispa

*Piispa Seppo Häkkisen tervehdys
Karjalan hautausmaat -seminaarissa
22.11.2022.*

KALEVALAN JA KARJALAIKUUDEN PÄIVÄ

Käpyläänkuja 1, Helsinki
ti 28.2. klo 18–19

Klo 17.00 Virittäytymistä tunnelmaan Käpylään
kansanmusiikkiopiston oppilaiden esityksin.

Klo 18.00 Kuvia runoista – taidetta Kalevalasta,
Gallen-Kallela-museon museonjohtaja

Tuija Wahlroos luennoi **Akseli Gallen-Kallelas-
ta** ja muista Kalevalan kuvittajista.
Kallion ilmaisutaidon lukiolaisten esitys.

Vapaa pääsy.
Tervetuloa!

Lisätiedot: karjalanliitto.fi/tapahtumat

Sammon taonta, 1893, Akseli Gallen-Kallela.
Kuva: Kansallisgalleria, Hannu Aaltonen.



Opintokeskus Siviis



Alkuvuoden koulutusta



Opintokeskus Siviis

Pyöröt ja mahallaanmakkoajat tutuksi –piirakkakurssit

Tervetuloa opettelemaan erilaisten karjalaisten perinnepiirakoiden tekoa. Kurssilla opetellaan tekemään karjalanpiirakoita, mahalleen makkoajia ja pyöröjä, jotka tunnetaan myös nimellä tapuntaiset, kukkoset ja syvänkukoit. Opettajana on liiton perinnetoimikunnan puheenjohtaja **Kirsi Limatius** ja apuopettajat.

Karjalaiseen piirakkaperinteeseen voi tutustua ennakoon katsomalla liiton piirakkaviikon tallenteet: <https://www.karjalanliitto.fi/karjalan-liitto/karjalan-liiton-toiminta/tallenteet/piirakkaviikko.html>

Piirakkakurssi lauantaina ja sunnuntaina (molemmilla kursseilla on sama sisältö) klo 10–15:

Ajankohta ja ilmoittautuminen:

la 18.3., ilmoittautuminen 1.3. mennessä.

su 19.3., ilmoittautuminen 1.3. mennessä

Ilmoittautuminen: Kurssille ilmoittaudutaan maksamalla osallistumismaksu Siemie-puodin verkkokauppaan (tuote piirakkakurssit) <https://www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti/kurssit/piirakkakurssit>.

Peruutukset ja lisätieto sähköpostitse tai puhelimitse: toimisto@karjalanliitto.fi, p. 044 730 0118.

Hinta: Karjala-kortilla 50 €, muutoin 65 € sisältää opetuksen, reseptit, aamukahvin ja piirakkamaistiaiset.

Kurssipaikka: Karjalatalo, Käpyläänkuja 1, 00610 Helsinki.

Kurssi toteutetaan, jos osallistujia on riittävästi. Muutokset mahdollisia.

Lisätietoja Kirsi Limatiukselta, p. 040 549 4837.

Piirakkakurssin peruutusehdot:

- Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen, veloitamme järjestelykuluina 25 euroa.
- Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Kurssimaksua ei palauteta, jos jätät pois järjestäjästä riippumattomasta syystä.
- Jos et pääse osallistumaan kurssille ja ilmoitat siitä kaksi viikkoa ennen kurssia, voit ilmoittaa kurssille jonkun toisen henkilön.
- Kurssimaksu palautetaan, jos perut kurssin sairastumisen takia ja sinulla on esittää lääkärintodistus.

KARJALAN LIITON HENGELLINEN PÄIVÄ Helsingissä su 12.3.2023

Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelukset

Klo 10.00 Jumalanpalvelus Helsingin tuomiokirkossa. **Piispa Seppo Häkkinen** saarnaa. Musiikkia esittää mm. Viipurin Lauluveikot.

Klo 10.00 Liturgia Uspenskin katedraalissa. Liturgian toimittaa **arkkipiispa Leo**.

Kirkkokahvit Helsingin tuomiokirkon Kryptassa muistojumalanpalveluksen jälkeen n. klo 11.30, jonne kaikki Hengellisen päivän osallistujat ovat tervetulleita.

Klo 12.00–13.30 Hengellinen päivä jatkuu ekumeenisena tuomiokirkon Kryptassa. Musiikkia mm. sopraano **Anu Hälvä**. Tarkemmat tiedot ohjelmasta ilmoitetaan lähempänä ajankohtaa. Vapaa pääsy. **Tervetuloa!**

Hengellinen toimikunta
Karjalan Liitto

Lisätiedot: karjalanliitto.fi/tapahtumat



Näin teen oman miniryijyn –koulutukset keväällä 2023

Oletko haaveillut ryijyn teosta, tule hakemaan miniryijykurs-silta oppia ja varmuutta ryijyn tekoon. Tulevalla kurssilla tutustutaan valmiille pohjakankaalle ommeltavan ryijyn tekemiseen. Lisäksi voi suunnitella omaa miniryijyä ja aloittaa oman työn ompelua. Koulutus soveltuu sekä aloittelijalle että perusteisiin tutustuneelle.

Koulutuspäivät ovat **sunnuntai 2.4. Karjalatalolla** (Käpylänselä 1) ja **lauantai 15.4. Hyvinkäällä** (Wanha Villatehdas, Kankurinkatu 4–6). Hyvinkäällä voi tutustua koulutuspaikassa olevaan pienimuotoiseen ryijy- ja tākänänäyttelyyn.

Kurssin kesto on molempina päivinä klo 10–16. Kurssille voi osallistua joko yhtenä tai kahtena päivänä. Molempina päivinä voi tutustua perusteisiin tai jatkaa jo aiemmin aloitettua työtä.

Ohjaajana on artesaani, FL (käsityötiede) **Anna-Kaisa Kaartinen**.

Hinta: Yhden koulutuspäivän hinta on 45 € Karjala-kortilla ja muuten 60 €. Kaksi koulutuspäivää Karjala-kortilla 90 € ja muuten 120 €. Hintaan sisältyy opetus, peruskurssilaisen aloituspaketti (kangaspala, 2 neulaa, nukkalasta, lankaa) ja jatkamaan tuleville ”jatkokurssilaisen paketti” (2–3 erilevyistä nukkalastaa).

Kurssilaisille voidaan tilata ennakoon eri maksusta yhteistilauksena ryijypohja ja lankaa omaa työtä varten. Tästä tiedotetaan ilmoittautuneille erikseen.

Ilmoittautuminen: Ilmoittaudu erikseen 15.3.2023 mennessä. Ilmoita nimesi, osoitteesi, sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi ja laskutusosoite: mervi.piiipponen@karjalanliitto.fi, p. 040 583 9295. ja Karjalan Liiton nettisivuilta



Miniryijykurssilla opetellaan ryijyn teon tekniikkaa. Aluksi voi tehdä pienen miniryijyn tai vaikkapa Karjalan vaakuna-ryijyn.

www.karjalanliitto.fi. Paikkoja on rajoitetusti. Muutokset mahdollisia.

Kurssin järjestää Karjalan Liitto opintokeskus Siviksen tuella.

Tervetuloa oppimaan ryijynteon tekniikkaa!

Peruutusehdot:

- Kurssi toteutetaan, jos osallistujia on riittävästi.
- Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen, veloitamme järjestelykuluina 25 euroa/kurssipäivä.
- Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Kurssimaksua ei palauteta, jos jätät pois järjestäjästä riippumattomasta syystä.
- Jos et pääse osallistumaan kurssille ja ilmoitat siitä kaksi viikkoa ennen kurssia, voit ilmoittaa kurssille jonkun toisen henkilön.
- Kurssimaksu palautetaan, jos perut kurssin sairastumisen takia ja sinulla on esittää lääkärintodistus.

Sukututkimuskurssi 11.–12.3.

Ensiaskeleita karjalaisten juurten tutkimuspolulla

Sukututkimuksen perusteisiin pääsee tutustumaan maaliskuun sukututkimuskurssilla. Karjalaisten sukujen tutkija, FT **Kari-Matti Piilahti** johdattaa sukututkimukseen.

Sukututkimuskurssin aiheina on muun muassa miten lähteä liikkeelle, sukututkimuksen esi- ja rinnakkaistyöt, vinkkejä sukututkimuskirjallisuuteen, lyhyesti vanhoista käsialoista, nimistö sukututkimuksessa, luterilaiset ja ortodoksiset kirkonkirjat, vinkkejä internet-sivustoihin ja sukututkimusohjelmiin ja tietoisu DNA-tutkimuksesta. Lounas- ja kahvitauko.

Kurssi sopii sekä ortodoksisten että luterilaisten sukujen tutkijoille.

Ilmoittautuminen 24.2. mennessä maksamalla osallistumismaksu Siemie-puodin verkkokauppaan (tuote Sukututkimuskurssi) <https://www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti/kurssit/sukututkimuskurssi>.

Peruutukset ja muu lisätieto: toimisto@karjalanliitto.fi, p. 044 730 0118.

Hinta: Karjala-kortilla 100 €, muut 120 €. Sisältää koulutuksen, materiaalit ja kahvit molempina päivinä.

Muutokset mahdollisia.

Kurssipaikka: Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

*Suomen Suku-
historiallisen
Yhdistyksen
toiminnanjohtaja
Kari-Matti Piilahti
kouluttaa
sukututkimuksen
perusteisiin maalis-
kuussa. Hänet
on palkittu myös
Karjalan Liiton
Pro Carelia
-ansiomerkillä.*



Kuva Kari-Matti Piilahti

Kurssi toteutetaan, jos osallistujia on riittävästi. Muutokset mahdollisia.

Kurssin järjestää Karjalan Liitto ry.

Sukututkimuskurssin peruutusehdot:

- Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen, veloitamme järjestelykuluina 35 euroa/kurssipäivä.
- Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Kurssimaksua ei palauteta, jos jätät pois järjestäjästä riippumattomasta syystä.
- Jos et pääse osallistumaan kurssille ja ilmoitat siitä viikkoa ennen kurssia, voit ilmoittaa kurssille jonkun toisen henkilön.
- Kurssimaksu palautetaan, jos perut kurssin sairastumisen takia ja sinulla on esittää lääkärintodistus.

Tunteiden ilmaisua sanoin ja melodioin –kurssi 4.–5.3.

Kuva Museovirasto / Finna.

Kurssilla perehdytään iki-aikaiseen itkuvirsiperinteeseen, sen taustoihin ja historiaan sekä kuullaan äänellä itkemisen merkityksestä tämän päivän ihmiselle. Osallistujat tutustuvat erilaisiin itkuihin ja kuulevat itkunäytteitä. Omaan itkemiseen ja oman itkun tekemiseen edetään itkukieli-, mielikuva-, melodia- ja muita harjoituksia tekemällä.



Kurssin opettajana on Äänellä Itkijät ry:n kouluttaja **Pirkko Fihlman**.

Ilmoittautuminen 14.2. mennessä: Kurssille ilmoittaudutaan maksamalla osallistumismaksu Siemie-puodin verkkokauppaan (tuote Tunteiden ilmaisua sanoin ja sävelin) <https://www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti/kurssit/tunteiden-ilmaisua-sanoin-ja-savelin>.

Peruutukset ja lisätieto sähköpostitse tai puhelimitse: toimisto@karjalanliitto.fi, p. 044 730 0118.

Hinta: Karjala-kortilla 75 €, muilta 95 €. Sisältää koulutuksen, materiaalit ja kahvit molempina päivinä.

Muutokset mahdollisia.

Kurssipaikka: Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Kurssille otetaan 12 osanottajaa. Kurssi toteutetaan, jos osallistujia on riittävästi.

Kurssin järjestää Karjalan Liitto ry ja Äänellä Itkijät ry.

Itkuvirsikurssin peruutusehdot:

- Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen, veloitamme järjestelykuluina 35 euroa/kurssipäivä.
- Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Kurssimaksua ei palauteta, jos jätät pois järjestäjästä riippumattomasta syystä.
- Jos et pääse osallistumaan kurssille ja ilmoitat siitä kaksi viikkoa ennen kurssia, voit ilmoittaa kurssille jonkun toisen henkilön.
- Kurssimaksu palautetaan, jos perut kurssin sairastumisen takia ja sinulla on esittää lääkärintodistus.

Karjalan kielen peruskurssit verkossa

Viime vuonna alkaneet karjalan kielen verkkokurssit saavat jatkoa. Livvinkarjalan, varsinaiskarjalan/eteläkarjalan ja vienankarjalan kurssit alkavat yhteisellä johdantoluennolla maaliskuussa ja jatkuvat kerran viikossa kuutena kertana. Tarkemmat ajat on ilmoitettu kunkin kurssin kohdalla.

Tarjolla on kolme erillistä kurssia: varsinaiskarjalan/eteläkarjalan, livvinkarjalan ja vienankarjalan peruskurssit. Niistä kukin on kestoltaan 12 tuntia ja ne pidetään 1,5 tunnin kokonaisuuksina kerran viikossa Zoomin välityksellä. Lisäksi tehdään harjoituksia, joita tehdessä hyödynnetään opintokeskus Siviksen tarjoamaa opetuslusta.

Kurssit alkavat yhteisellä johdantokurssilla

Karjalan kielen verkkokursseihin johdatellaan yhteisellä luennolla, jossa tutustutaan karjalan kieleen ja sen murteisiin sekä kielen kehitykseen. Lisäksi kuullaan karjalan kielen elvyttämisestä.

Johdantokurssin ajankohta ilmoitetaan osallistujille erikseen. Se on yhteinen kaikille kolmelle verkkokurssille: livvinkarjala, varsinaiskarjala/eteläkarjala ja vienankarjala.

Kurssin hinta ja ilmoittautuminen

Kunkin kurssin hinta on Karjala-kortilla ja opiskelijakortilla (esitettävä kopio opiskelijakortista) 30 €, muille 50 €.

Ilmoittautuminen 28.2.2023 mennessä maksamalla kurssimaksu <https://www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti/kurssit/> (valitse haluamasi kurssi).

Kurssi toteutetaan, jos osallistujia on riittävästi.

Lisätiedot Karjalan Liitosta,
mervi.piipponen@karjalanliitto.fi
www.karjalanliitto.fi

Kurssien peruutusehdot:

Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen, veloitamme järjestelykuluna 20 euroa.

Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Kurssimaksua ei palauteta, jos jäät pois järjestäjästä riippumattomasta syystä.

Jos et pääse osallistumaan kurssille ja ilmoitat siitä kaksi viikkoa ennen kurssia, voit ilmoittaa kurssille jonkun toisen henkilön.

Kurssimaksu palautetaan, jos perut kurssin sairastumisen takia ja sinulla on esittää lääkärintodistus.

Varsinaiskarjalan / eteläkarjalan verkkokurssi

Varsinaiskarjalan / eteläkarjalan lyhytkurssin käytyään opiskelija ymmärtää karjalan kielen selkeimmät eroavaisuudet lähimpään sukukieleen suomeen kirjaimiston, ääntämissen ja kieliopin osalta. Kurssin käytyään opiskelija hallitsee perussanaston sekä osaa lukea ja kirjoittaa yksinkertaisia tekstejä.

Teemoina kurssilla käsitellään mm. seuraavat sisällöt: kirjaimikko, numerot, perhe, värit, vaatteet, viikonpäivät, kuukaudet, vuodenaajat, sää, ruoka ja karjalainen juhlaperinne. Kielioppisisältöinä tutustutaan vokaaleihin, diftongeihin ja triftongeihin, käydään läpi persoonapronominit ja niiden taivutusta sekä tutustutaan verbien taivutukseen ja adjektiiveihin. Opetuksessa käytetään opettajan tekemiä oppimateriaaleja. Kertaustehtävät kisataan KAHOOT:lla.

Varsinaiskarjalan / eteläkarjalan verkkokurssin opettaja **Mika Saatsi** on sairaalakoulun rehtori, työnohjaaja ja karjalankielisen folk-yhtye Loimolan Voiman säveltäjä-muusikko. Karjalan kieli on tullut tutuksi jo lapsena. Saatsi etäopettaa karjalan kielen ja kulttuurin alkeita Tuusulan opistossa. Eri-tyisopettajana Mikalle on tärkeää olla innostava opettaja ja auttaa jokaista opiskelijaa löytämään oppimisen riemun karjalan kielen opiskeluun.

Lisätietoa: karjalahipsteri.com

Varzinkarjalan / eteläkarjalan verkkokurssi

ma 13.3. klo 18.30–20.00

ma 20.3. klo 18.30–20.00

ma 27.3. klo 18.30–20.00

ma 1.4. klo 18.30–20.00

to 17.4. klo 18.30–20.00

to 24.4. klo 18.30–20.00

Livvinkarjalan verkkokurssi

Livvinkarjalan verkkokurssin käytyään opiskelija osaa ne asiat, jotka kurssilla opetetaan:

Hän hallitsee kirjaimiston, äänne- ja muoto-opilliset erityispiirteet sekä näiden erot verrattuna suomen kieleen, hallitsee perussanaston, osaa lukea sekä osaa kirjoittaa yksinkertaisia tekstejä. Kurssin käytyään hän selviytyy livvinkarjalaksi arkielämän perusluonteisissa vuorovaikutustilanteissa

Livvinkarjalan verkkokurssin opettajana on **Eila Markkinen**. Hän opettaa livviä ja karjalan kulttuuria Jokilatvan opistossa. Livvinkarjala on tullut Eilalle tutuksi jo lapsuudessa.

Eila Markkinen toteaa, että karjalan kieli on yksi virallisista vähemmistökielistä maassamme, mutta myös uhanalainen. Onkin todella tärkeää tehdä työtä kielen säilymisen eteen. Hän haluaa edistää tätä tärkeää asiaa ja elvyttää livvinkarjalaa sitä opettamalla.



KARJALAN
LIITTO ry.



Opintokeskus **Sivis**

Livvinkarjalan verkkokurssi

ti 21.3. klo 18.30–20.00
 ti 28.3. klo 18.30–20.00
 ti 4.4. klo 18.30–20.00
 ti 11.4. klo 18.30–20.00
 ti 18.4. klo 18.30–20.00
 ti 25.4. klo 18.30–20.00

Vienankarjalan verkkokurssit

Kaunis, runollinen ja kuvaannollinen vienankarjala kuulostaa monen suomalaisen korvaan yhtä aikaa tutulta ja tuntemattomalta. Kurssilla tutustutaan vienankarjalaan ottaen huomioon suomen ja vienankarjalan väliset erot ja yhtäläisyydet. Kurssilla opitaan vienankarjalaa lukemalla ja kirjoittamalla tekstejä, katsomalla ja kuuntelemalla ohjelmia.

Kurssin aikana tutustutaan seuraaviin aiheisiin: mie ta miun pereh, ammatit, himoruavot ta jouto aika, Äijäpäivä,

arki- ta pyhäšyömiset. Kurssiin sisältyy myös tutustumista vienalaiseen kulttuuriin ja nykypäivän karjalaisuuteen. Opetuskielenä on vienankarjala.

Kurssin opettajana on vienalainen **Irma Alekseeva**. Hän on syntynyt Uhtualta ja opiskellut karjalaa Petroskoin valtionyliopistossa. Tulkua terveh pakajamah, kuuntelomah ta yheššä opaštumah kaunist vienankarjalua!

Vienankarjalan verkkokurssi

ke 22.3. klo 18.30–20.00
 ke 29.3. klo 18.30–20.00
 ke 5.4. klo 18.30–20.00
 ke 12.4. klo 18.30–20.00
 ke 19.4. klo 18.30–20.00
 ke 26.4. klo 18.30–20.00

Kaikkien kurssien osalta muutokset ovat mahdollisia.

Digi-iltamat hetkessä täyteen

Useilla Karjalan Liiton jäsenseuroilla on omat kotisivut Karjalan Liiton tarjoamalla verkkosivualustalla (LianaCMS). Karsoitimme jäsenseuroilta verkkosivuston ylläpidon tukitarvetta erillisellä kyselyllä vuodenvaihteessa. Vastausten pohjalta suunnittelimme jäsenseurojen ylläpitäjille tarkoitetut digi-iltamat, joiden aikana annetaan tukea ja opastusta verkkosivujen ylläpitoon.

Kevään 2023 aikana järjestetään kaksi pilottiryhmää, jotka ovat tasoltaan alkeistason opastuksia. Helmi- ja maaliskuussa digi-iltamia järjestetään siten, että ryhmä I kokoontuu: 9.2., 16.2. ja 23.2. ja ryhmä II kokoontuu 28.2., 7.3. ja 21.3. Kumpikin ryhmä kokoontuu iltaisin kello 18.00–20.00. Opastus järjestetään etäyhteydellä. Kumpaankin ryhmään mahtuu enintään 12 henkilöä. Digi-iltamat ovat maksuttomia.

Opastus- ja tuki-illat on tarkoitettu niille seurojen ylläpitäjille, joilla ei ole lainkaan kokemusta LianaCMS:tä tai ylläpitäjä on vasta ottamassa ensi askelia verkkosivuston ylläpidossa. Iltojen vetäjänä toimii vapaaehtoisena **Matti Holopainen** Karjalaisten Pitäjäyhdistysten Liitosta.

Osallistujat tarvitset tietokoneen ja verkkoyhteyden. Taivoitteena on, että osallistuja oppii hyödyntämään LianaCMS-verkkosivualustaa itsenäisesti oman seuransa kotisivujen ylläpidossa. Digi-iltamissa käydään läpi muun muassa sivustolle kirjautuminen, sivuston rakennetta, sanastoa, mitä ovat lohkot ja miten niitä hallinnoidaan, tekstieditori, miten sivustolle lisätään tekstiä, kuvia ja linkkejä. Opetellaan hyödyntämään kaikkien yhteistä tapahtumakalenteria siten, että verkkosivuilla näkyy tekstin lisäksi myös tapahtuman kuva ja tieto siitä, missä tapahtuma pidetään.

Ilmoittautuminen digi-iltamiin aukei 12.1.2023 sähköistä lomaketta hyödyntäen. Molemmat ryhmät tulivat täyteen välittömästi. Kiitämme kaikkia verkkosivujen tukikyselyyn vastanneita ja digi-iltamiin ilmoittautuneita. Tiedotamme kevään aikana lisää mahdollisista jatkokoulutuksista. Toivomme myös, että nyt opastukseen osallistuvat henkilöt voisivat olla käytettävissä myös muiden seurojen tukihenkilöinä verkkosivuasioissa.

Tervetuloa Karjalan Liiton digi-iltamiin!

Lisätiedot: viestintävastaava Sofia Flygare, sofia.flygare@karjalanliitto.fi, p. 044 326 2933.

P.S. Verkkosivutoimittaja LianaTechin tukipalvelut ovat edelleen normaaliin tapaan jäsenistömme käytettävissä. Digi-iltamat ovat Karjalan Liiton tarjoama lisäapu verkkosivujen ylläpitäjille.



Karjalaisten Sukuyhteisöjen Liiton kevätseminaari

La 1.4.2023 klo 12.00–15.00
(Karjalatalon Yläsali, Helsinki)

Tietokirjailija, FT **Helena Ruuska: Hugo Simbergin ja Akseli Gallen-Kallelan** Karjala.

Keskustelua aiheesta. Pienryhmätyöskentelyä. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu.

Ilmoittautumiset:

toimisto@karjalanliitto.fi 24.3.2023 mennessä.

Myös etäosallistumismahdollisuus.

Evakkojen lapset karjalaista identiteettiä etsimässä –keskustelupiiri

YTT Hellä Neuvonen-Seppäsen vetämässä keskustelupiirissä pohditaan evakkouden kokemuksia evakkojen lasten elämässä ja sitä, miten karjalaisuus ilmenee siirtokarjalaisten lapsissa.

YTT **Hellä Neuvonen-Seppänen** väitteli vuonna 2020 tohtoriksi evakkojen lasten karjalaisesta identiteetistä ja miten karjalaisuus siinä näkyy. Menetetyn Karjalan valot ja varjot -väitöskirjasta moni evakon lapsi on löytänyt yhtymäkohtia omaan elämäänsä.

Keskustelupiirissä Hellä Neuvonen-Seppänen johdattelee kunkin illan teemaan, niiden pohjalta käydään läpi osallistujien omia kokemuksia ryhmissä ja yhdessä.

Käsiteltävinä aiheina on muun muassa se, mitä on siirtynyt evakkojen lapsille, mitä on evakkojen lasten karjalaisuus, millaisia jälkiä vanhempien evakkous on jättänyt evakkojen lapsiin ja millaisia piirteitä lapset tunnistavat evakkovanhemmistaan. Viimeisellä kerralla pohditaan kunkin omaa sisäistä tarinaa suhteessa karjalaisuuteen.

Keskustelupiiri kokoontuu viitenä tiistai-iltana klo 17.30 alkaen. Ilta päättyy klo 19.30–20.00. Alustavat kokoontumisaikakohdat ovat tiistaisin 7.3., 14.3., 21.3., 28.3. ja 4.4. Muutokset mahdollisia.

Mukaan mahtuu 12 osallistujaa, ilmoittautumiset ennakoon 23.2.2023 mennessä. Kurssille ilmoittaudutaan maksamalla osallistumismaksu Siemie-puodin verkkokauppaan (tuote Evakkojen lasten keskustelupiiri) <https://www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti/kurssit/evakkojen-lasten-keskustelupiiri>.

Keskustelupiirin osallistumismaksu jäsenille 35 €, muille 55 € (5 kertaa).

Peruutukset ja lisätieto sähköpostitse tai puhelimitse: toimisto@karjalanliitto.fi, p. 044 730 0118.

Keskustelupiiri pidetään Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, Helsinki.

Muutokset mahdollisia.

Peruutusehdot:

- Keskustelupiiri toteutuu, jos osallistujia on riittävästi.
- Ilmoittautuminen keskustelupiiriin on sitova. Maksua ei palauteta, jos jäät pois järjestäjästä riippumattomasta syystä.
- Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa 24.2. jälkeen, veloitamme järjestelykuluina 20 euroa.
- Jos et pääse osallistumaan keskustelupiiriin, voit ilmoittaa tilallesi jonkun toisen henkilön.
- Jos sairastut, palautamme lääkärintodistusta vastaan rahat niistä kerroista, joille et pääse mukaan (jäsenet á 7 €, muut á 11 € / kerta).



KARJALAN
LIITTO ry.



Opintokeskus **Sivis**

Lukupiiri tutustuttaa karjalaiseen kirjallisuuteen

Kerran kuukaudessa kokoontuvassa karjalaisen kirjallisuuden lukupiirissä saadaan uusia näkökulmia karjalaisaiheisiin teoksiin. Luettavat kirjat sovitaan erikseen. Kirjallisuuspiirin vetäjä on YTM, toimittaja **Aira Saloniemi**.

Lukupiiriin osallistumismaksu on 32 € (neljä kertaa). Maksu maksetaan ennen lukupiirin alkua SieMie-puotiin (Karjalatalolla) kertamaksuna. Muusta maksujärjestelystä sovitaan erikseen.

Lukupiiri kokoontuu **keskiviikkoisin klo 13** (kesto noin 2 tuntia). Kokoontumiskerrat ovat **22.2., 22.3., 19.4. ja 17.5.**

Muutokset mahdollisia.

Ilmoittautumiset: Karjalan Liiton sivuilla olevalla lomakkeella www.karjalanliitto.fi> tapahtumat> Karjalaisen kirjallisuuden lukupiiri tai toimisto@karjalanliitto.fi **15.2.2023 mennessä.**

Vetäjä ottaa yhteyttä ennen ensimmäistä kertaa. Lukupiiri on osoitteessa Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Lisätietoja:

kulttuurituottaja Mervi Piipponen, mervi.piipponen@karjalanliitto.fi tai aira.saloniemi@gmail.com.



KARJALAN
LIITTO ry.



Opintokeskus **Sivis**

Satunnaisia poimintoja jäsenseurojen tapahtumista

kevät 2023

Helmikuu

Avantouinti tammikuusta maaliskuun loppuun Heimolan rantasaunalla perjantaisin klo 17–20, Juupajoen Karjala-Seura ry.

Ystävänäpäiväkahvit 14.2. Kopsamon kylätalolla klo 18.00. Juupajoen Karjala-Seura ry.

21.2. klo 18.00 Laatokan laineilla -tarinailta. Osoite: Vesivallintie 21, Kotka. Karhulan Karjalaisten ry.

22.3. Kulttuuria täynnä, muistoja Sortavalasta -haastattelu-dokumentti, elokuvateatteri Orion, Helsinki. Sortavala-Seura ry.

17.2–18.3. Sortavalakuvia valokuvaaja Kari Haklin ja arkkitehti Seppo Niirasen kokoelmista.

Nuppu-galleriassa Mariankatu 21, Helsinki (Rosebud kirja-kaupan tiloissa). Sortava-Seura ry.

28.2. klo 18.00 Impilahti-ilta, Karjalatalon Takkahuone 4. krs, Helsinki

Aihe: Paasto kristillisessä perinteessä tänä päivänä, alustajana pastori Petri Korhonen. Impilahti-Seura ry.

Maaliskuu

7.3. Teatteriretki Tampere-taloon, jossa klo 19.00 musikaali Aira Samulinin elämästä. Juupajoen Karjala-Seura ry.

9.3. klo 18 Karjalaispojan tarina / Timo Munne (monologi) Suolahtisali, Äänekoski. Hinta 15 €, sis. lipun ja väliaikakahvit. Äänekosken Karjala-Seura ry.

21.3. klo 18.00 Kinkerit yhdessä Janakkalan seurakunnan kanssa. Lähetyskahvila Toivo, Keskuskuja 3, Turenki, Janakkalan Karjalaiset ry.

Huhtikuu

2.4. klo 18.00 Virpojaiset Juupajoen koulukeskuksessa. Juupajoen Karjala-Seura ry.

10.4. klo 9–14 Yleiset pilkkikilpailut Heimolassa toisena pääsiäispäivänä kahvio klo 8.30–15. Juupajoen Karjala-Seura ry.

19.4. Kevätretki Halosenniemeen. Pekka Halosen puoliso, Maija o.s. Mäkinen täyttäisi 150 vuotta. Hän oli kotoisin Sortavalan Myllykylästä. Sortavala-seura ry.

23.4. klo 14.00 Kreivitär Mariza -operetti Raumalla. Satakunnan Piiri ry

27.4. Veteraanipäivä. Kuusankosken Karjalaseura ry

Toukokuu

5.–7.5.2023 Valamon matka, Heinävesi. Impilahti-Seura ry

11.5. klo 18 Sanan ja sävelen ilta, Äänekosken kirkko. Äänekosken Karjala-Seura ry

29.5. Kevätlaulajaiset Villa Salmelassa Helsingissä. Impilahti-Seura ry.

Sukututkijan neuvonta Karjalatalolla

Karjalan Liiton sukututkija **Mikko Kuitula** antaa neuvoja sukututkimuksen tekoon Karjalatalolla. Hän on paikalla tiistaisin 28.2., 28.3., 25.4. ja 30.5. klo 15–19.

Hänelle voi lähettää kysymyksiä etukäteen sukututkija@karjalanliitto.fi. Sukututkimusneuvonta on tarkoitettu kaikille karjalaisia sukuja tutkiville, niin aloitteleville sukuharrastajille kuin pidemmän linjan sukututkijoille. Kysymykset voivat koskea esimerkiksi sukututkimuksen perusasioita, kuten aloittamista ja käytettäviä olevia lähdeaineistoja, tai kysymys voi olla omassa tutkimuksessa eteen tullutta ongelmaa. Neuvonta on henkilökohtaista ja osallistujille maksutonta.

Sukututkimusneuvonta on osoitteessa Karjalatalo / kirjasto, 3. krs., Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Sukututkijaneuvonnan järjestävät Karjalan Liitto ja Karjalaisten Sukuyhteisöjen Liitto Opintokeskus Siviksen tuella.

www.karjalanliitto.fi



Riina Kangas

Sukututkija Mikko Kuitula on laajasti perehtynyt karjalaisten sukujen tutkimiseen.



Opintokeskus Sivis



KARJALAN
LIITTO ry.



KANSALLISMUSEO
NATIONALMUSEUM

Akseli Gallen- Kallela

2.12.2022 – 2.4.2023



KANSALLISMUSEO.FI



ANNA KORTTELAINEN - REETTA RISTIMÄKI

NÄKEMIIN, VIIPURI!

Musiikkidraama Viipurin evakuoinnista 1940

Esiintyjät: Niina Ahola, Ilkka Hämäläinen,
Marika Hölttä ja Seppo Äikäs

Esitykset Karjalatalolla
ke 17.5. klo 14 ja to 18.5. klo 14

Liput: 25-29 €, Tiketti.fi

Karjalatalo, Käpylänselä 1, 00610 Helsinki

HAETTAVISSA APURAHAA karjalaiselle kulttuurityölle

Käkisalmen säätiö tukee vuosittain avustuksilla ja apurahoilla käkisalmelaista ja karjalaista kulttuurityötä sekä karjalaisia perinteitä tutkivaa, dokumentoivaa ja tallentavaa työtä.

Tukea myönnetään hakemuksesta mm. yhteisöille, laitoksille, yhdistyksille, yksityishenkilöille ja työryhmille. Avustukset ovat keskimäärin 500–3 000 euroa.

UUODEN 2023 APURAHAT ovat haettavissa helmi-huhtikuussa 2023. Hakemuksen voi tehdä verkossa osoitteessa kakisalmi.fi/avustukset/

LISÄTIETOJA:

Kari Kaikkonen, p. 044 736 0206
saatio@kakisalmi.fi



OODI KARJALALLE

Kaikille avoin karjalaisen kulttuurin
tapahtumapäivä keskustakirjasto
Oodissa Helsingissä lauantaina
10.6.2023

Merkkaa
kalenteriin!



Karjalainen Nuorisoliitto,
Karjalan Liitto ja kumppanit

Kuvitus: Mini Toikkanen

Jalmari Lankinen – Viipurin arkkitehti –näyttely Karjalatalolla 12.4.–8.5.

Monet Viipurin 1920-luvun rakennuksista ovat arkkitehti Jalmari Lankisen suunnitelmia. Keväällä Lankista ja hänen elämäntyötään esitellään valokuvanäyttelyssä Karjalatalolla.

Etelä-Karjalan museossa oli vuonna 2021 näyttely *Jalmari Lankinen – Viipurin arkkitehti, Kannaksen valokuvaaja*. Huhtikuussa Karjalatalolle tulee kooste tuosta näyttelystä.

Jalmari Lankinen (1894–1970) on jäänyt monien tunnetumpien Viipurin rakennuksia suunnitelleiden arkkitehtien varjoon, vaikka hän on yksi eniten uusia rakennuksia Viipuriin suunnitelleista arkkitehteistä. Lankinen aloitti arkkitehdin uransa 1920-luvulla Viipurissa, jonne hän perusti myös oman

toimiston. Monet hänen sinne suunnittelemistaan rakennuksista ovat edelleen nähtävillä kaupunkikuvassa, kuten Viipurin Suomalainen Säästöpankki sekä maalaiskunnan talo. Rajantakaiseen Karjalaan sekä nykyisen Suomen alueelle hän suunnitteli yhteensä lähes kaksisataa toteutunutta rakennusta sekä muutostyötä. Sotien jälkeen hän jatkoi suunnittelutöitä Lahdessa. Hän suunnitteli useita kouluja, säästöpankkeja, kunnantaloja sekä sairaaloita.

Näyttelyssä käytetty materiaali on peräisin vuonna 2017 Etelä-Karjalan

museoon hankitusta Jalmari ja **Juha Lankisen** valokuva- ja arkistokokoelmasta.

Lähde: Etelä-Karjalan museon Jalmari Lankinen – Viipurin arkkitehti ja näyttelytiedote (2021).

Näyttely on esillä 12.4.–12.5.2023 Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, Helsinki. Siihen voi tutustua arkisin ma–pe klo 9–18 ja muina aikoina erikseen sopien. Muutokset mahdollisia. Vapaa pääsy.

Verkkoesitelmä arkkitehti Jalmari Lankisesta 5.4.2023 klo 18.00

Etelä-Karjalan museon amanuenssi **Miikka Kurri** kertoo Jalmari Lankisesta ja hänen suunnittelemistaan rakennuksista. Esitys avautuu Karjalan Liiton nettisivuille www.karjalanliitto.fi Tallenteet esityspäivänä klo 18.00

YouTube-kanavalla. Tallenne on katsottavissa myös jälkikäteen Karjalan Liiton YouTube-kanavalta: <https://www.youtube.com/@karjalanliitto2861/videos>.

**Karjalatalon
Kevätmyyjäiset**
Käpylänkuja 1, Helsinki
la 1.4. klo 10–14
Tervetuloa!

Myynnissä
karjalaisia piirakoita, pääsiäisherkuja,
virpomisvitsoja, pääsiäiskoristeita ja
muuta kevätajan tuotteita.

Myyntipöytävaraukset
16.3.2023 mennessä:
www.karjalanliitto.fi>tapahtumat>
kevätmyyjäiset-sivulla olevalla
lomakkeella tai
toimisto@karjalanliitto.fi
p. 044 730 0118



VIIPURIN LAULUVEIKOT KEVÄTKAUDEN KONSERTTEJA 2023

Su 12.3. klo 10.00

Karjalan Liiton Hengellinen päivä

Helsingin tuomiokirkko, Unioninkatu 29,
00170 Helsinki.

Viipurin Lauluveikot laulaa tuomiokirkossa pidettävässä jumalanpalveluksessa.

Su 12.3. klo 17.00

Oi kallis Suomenmaa -hyväntekeväisyyskonsertti sotiemme veteraanien ja lottien hyväksi

Pikku Finlandia, Karamzininranta 4,
00100 Helsinki.

Liput 30 euroa saatavilla:

www.viipurinlauluveikot.fi

Pe 12.5. klo 19.00

Serenadimestarit-konsertti

Karjalatalolla, Käpylänkuja 1,
00160 Helsinki.

Liput 20 euroa saatavilla:

www.viipurinlauluveikot.fi

To 15.6.

Kesäinen yhteislaulutapahtuma

Tiedot ilmoitetaan myöhemmin.

Merkkaa aika jo allakkaasi!

Tervetuloa!

Näkemiin, Viipuri!

Talvisodan aikana viipurilaisille tarjottiin mahdollisuutta jättää rakkaat aarteensa kotiin, josta viranomaiset huolehtisivat ne omistajien perässä evakkopaikkakun-

nille. Millaisissa tunnelmissa viipurilaiset käänsivät selkensä laulavan Karjalan pääkaupungille? Heidän tarinansa paljastuvat ja samalla paljastavat Viipurin heleät valot ja syvät varjot. Tarina on ajankohtaisempi kuin koskaan toisen maailmansodan jälkeen, kun sota taas riehuu Euroopassa.

Todellisiin tapahtumiin ja henkilöihin perustuva musiikkidraama kertoo unohdetun, koskettavan tarinan sanoin ja sävelin, huumoria unohtamatta. Näytelmän tekstin on kirjoittanut kirjailija, taidehistorioitsija **Anna Kortelainen**, dramatisoinut ja ohjannut **Reetta Ristimäki**. Musiikki on koottu aikakauden iskusävelmistä ja uusista lauluista, jotka on säveltänyt **Seppo Äikäs**. Näyttämöllä nähdään hänen lisäkseen karjalaistautaiset näyttelevät laulajat **Niina Ahola**, **Ilkka Hämäläinen** ja **Marika Hölttä**.

Ennen esitystä toimittaja **Tiina-Maija Lehtonen** johdattelee katsojat



viipurilaisiin tunnelmiin. Alustuksen ja esityksen kesto yhteensä 2 tuntia, sisältäen väliajan.

Esitykset Karjalatalolla Käpylässä ke 17.5. klo 14 & to 18.5. klo 14.

Lippuja esityksiin saa Tiketistä (tiketti.fi) tai paikan päältä ovelta.

Lippujen hinnat:

29 € normaalihinta / 25 € eläkeläiset, opiskelijat, työttömät

Ryhmävaraukset:

nea.huovinen@gretaproductions.fi

Karjalaisten Pitäjähdistysten Liitto ry:n Vuosikokous ja Kevättapaaminen lauantaina 11.3.2023 klo 11.00



KPYL:n varsinainen **jäsenkokous** pidetään lauantaina 11.3.2023 klo 11.00 **Karjalatalon Yläsalissa, Käpylänselä, Helsinki**. Kokousta pääsee myös seuraamaan **Teams**-yhteydellä. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 §:n määräämät asiat.

Pitäjäyhteisöjen **Kevättapaaminen** on heti vuosikokouksen jälkeen. On jälleen aika kohdata yhteisten asiain äärellä. Luvassa on esityksiä, työpajatyöskentelyä, keskustelua ja kokemusten vaihtoa.

Tervetuloa joukolla mukaan jäsenyhdistysten edustajat ja jäsenet molempiin tilaisuuksiin!

Kutsut liitteineen lähetetään jäsenyhdistyksen puheenjohtajan osoitteeseen helmikuussa.

Varaa aika allakastasi!

Janne Aso
puheenjohtaja
Karjalaisten Pitäjähdistysten Liitto

Karjalainen sukuni –webinaarisarja keväällä 2023

- 9.2. klo 18 Eila Stepanova: Itkuvirret karjalaisten sukujen perinteenä
- 2.3. klo 18 Juha O. Luukka: Koivisto 1917–1918. Tutkimusmatka sukutiedoista vaiettuun kotiseutuhistoriaan.
- 6.4. klo 18 Leena Partanen: Shemeikat
- 4.5. klo 18 Lea Tajakka: Vornaset ja Tolvajärvi

Webinaarisarjan esitykset ovat katsottavissa Karjalan Sivistysseuran YouTubesta suoraan ja myöhemmin tallenteena Karjalan Liiton sivuilta.

Järjestävät:



KARJALAN
LIITTO ry.



Karjalan Sivistysseura



Opintokeskus **Siviis**

Kuntorallin korttien palautus 15.2.23 mennessä

Tuliko viime vuonna urheiltua? Olethan muistanut palauttaa vuoden 2022 Kuntorallin kunto-korttisi jäsenyhdistyksellesi? Jäsenyhdistykset palauttavat oman seuran kuntokortit omalle piiri-/liittoyhdistykselle. Vuoden 2022 kuntorallin tulokset julkistetaan kevään aikana.



Kuvituskuva: Pixabay

Opintokeskus Siviksestä taloudellista tukea yhdistysten koulutuksiin

Opintokeskus Sivis kehittää ja tukee kansalaisjärjestöjen yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaa taloudellisesti ja toiminnallisesti. Karjalan Liiton pitkäaikaisena yhteistyökumppanina opintokeskus vahvistaa myös uudistuvien yhdistyskäytänteiden osaamista.

Opintokeskus Sivis toimii valtakunnallisesti. Sivis tukee ja kehittää 80 valtakunnallisen jäsenjärjestönsä koulutustoimintaa. Toiminnan tavoitteena on järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen koulutuksia tukemalla. Järjestöjen koulutuksen kautta Sivis tukee elinikäistä oppimista, kansalaisten aktiivisuutta, kestävä elämää ja yhteiskunnan toimintaa.

Sivis-tukea voi hakea esimerkiksi kouluttajien palkkioihin ja koulutusmateriaaleihin.

Sivis-tuki on taloudellista tukea

Koulutuksiin kohdennetulla 35 euron Sivis-tuntituella paikallisseurat voivat järjestää koulutuksia esimerkiksi perinteistä, paikallishistoriasta ja monesta muusta aiheesta. Koulutuksen tuki on maksimissaan 55 prosenttia todellisista kuluista. Koulutuksen kuluiksi lasetaan esimerkiksi palkkiot, tilavuokrat, opetusvälineet, osallistujien matkakulut ja viestinnän kulut. Esimerkiksi 10 tunnin karjalaisen kulttuurin kurssiin paikallisseura voi saada tukea 350 euroa edellyttäen, että kuluja on reilusti kaksinkertainen määrä.

Seuroissa ja yhdistyksissä kokoonnutaan mielellään myös pienryhmiin keskustelemaan, muistelemaan ja oppimaan uutta. Tällaiset ryhmät voivat

saada vertaisopintoryhmätukea 3 euroa/tunti esimerkiksi tilan, materiaalin ja tiedotuskulujen kattamiseksi.

Sivis-tuen saadakseen piirien ja seurojen koulutuksista vastaavien tulee hankkia käyttäjätunnukset Sivis-verkkoon, jonne tilaisuuksien tavoitteet, tuntimäärät, osallistuja- ja kulutiedot kirjataan.

Yhdistys- ja ohjausosaamisen syventämistä

Opintokeskus Sivis järjestää myös itse useita maksuttomia koulutuksia vapaaehtoisten johtamisesta verkko-ohjaamiseen. Koulutuksia järjestetään pääsääntöisesti verkkovälitteisesti. Järjestöjen koulutustehtävää helpottamaan on tuotettu myös valmiita verkkokoulutus pohjia. Valmiiden verkkokoulutus pohjien avulla Siviksen jäsenjärjestöt voivat organisoida koulutuksia omille paikallisyhdistyksilleen ja vapaaehtoisilleen.

Virtaa ja vetoa kehittämiseen

Yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan vetovoimaisuutta opintokeskus tukee tarjoamalla aiheesta koulutusta ja tutki-

mustietoa. Yhdistystoiminnassa tarvittavasta osaamisesta ja vapaaehtoistoiminnan muutostrendeistä julkaistaan säännöllisesti tutkimuksia. Vapaan sivistystyön oppilaitoksena opintokeskuksen erityisenä tehtävänä on tukea taloudellisesti jäsenyhteisöjensä, ja siis myös Karjalan Liiton, koulutus-, pienryhmä- ja hanketoimintaa. Tukea voivat hyödyntää valtakunnallinen liitto, liiton piirit ja paikallisseurat. Sivis-tuella Karjalan Liitto järjestää monenlaista koulutusta ruokakulttuurista yhdistystoiminnan kehittämiseen. Liiton etänä toteuttamat verkkokoulutukset ovat mahdollistaneet karjalan kielen murteiden opiskelun eri puolilla Suomea. Osa Karjalan Liiton piireistä ja paikallisseuroista on löytänyt Sivis-yhteistoiminnan, ja yhteistoimintaan toivotammekin kaikki piirit ja paikallisseurat.

Rajakarjalaiset sukujuuret omaavana olen vuosien mittaan osallistunut Karjalan Liiton toimintaan. Mikä siellä on puhutellut minua? Mieleeni ovat jääneet luovutetun alueen historiasta kertovat luennot ja karjalaiset piirakakurssit, sillä vain niistä voin löytää tietoa, omakohtaista kokemusta ja välitöntä kohtaamista yhdistäviä oppimiskokemuksia.

LEA LIHAVAINEN

Kirjoittaja toimii asiantuntijana Opintokeskus Siviksen Joensuun aluetoimistossa.

Lisätietoja:

<https://www.ok-sivis.fi>
lea.lihavainen@ok-sivis.fi



Opintokeskus Sivis

Uusi perinnekeruu nykypäivän karjalaisuudesta ja kotiseutumatkasta

Karjalan Liitto toteuttaa yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkiston kanssa uuden karjalaisuusaiheisen perinnekeruun 15.3.–31.8.2023. Keruuesite ja osallistumisohjeet julkis-

tetaan 28.2. liiton tiedotuskanavissa ja SKS:n sivuilla. Perinnekeruuseen voivat osallistua kaikenikäiset, karjalaiseksi itsensä kokevat tai karjalaisuudesta kiinnostuneet vastaajat.

Lisätietoja:

Terhi Pietiläinen,
p. 044 493 5787,
terhi.pietilainen@karjalanliitto.fi

Karjalan Liiton jäsenedut

Otavamedia



Otavamedia tarjoaa kaikille Karjalan Liiton jäsenille lehtitilaukset etuhintaan. Saatte tilaukset jatkuvalla -30 % alennuksella, niin kauan kuin olette Karjalan Liiton jäsen.

Alennushintaisen tilauksen voitte tehdä itselle tai lahjaksi. Etu on merkittävä, sillä alennus jatkuu myös tilauksen uudistumisjakson jälkeen.

<https://tilaus.otavamedia.fi/karjalanliitto>

Kalevala Koru

Karjalan Liiton jäsenet saavat koodilla KL10 10 % alennuksen kaikista Kalevala Korun normaalihintaisista tuotteista (pois lukien lahjakortit):

- Kalevala Flagship Helsinki, Keskuskatu 1B
- Kalevala Outlet Konala, Hankasuontie 11A
- www.kalevala.fi verkkokauppa

Edun saa myymälöissä näyttämällä koodia, ja verkkokaupassa syöttämällä koodin Lahjakortti- tai alennuskoodi-kenttään.



HF-klinikka – hierontaa ja liikuntavalmennusta

Karjalan Liiton jäsenille Karjala-kortilla 20 %:n alennus HF-klinikan palveluista.

www.hf-klinikka.fi



Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

Jäsenetu Karjalan Liiton jäsenille: 25 % alennus Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjoista.



SKS Kirjat tarjoaa Karjalan Liiton jäsenille 25 % alennuksen normaalihintaisista kirjoista verkkokaupassaan sekä Helsingissä sijaitsevassa kirjakauppa Tiedekirjassa.

Verkkokaupassa www.finlit.fi/kirjat jäsenedun saa käyttämällä ostoskorissa koodin KARJALANLIITTO

Kirjakauppa Tiedekirjassa (Snellmaninkatu 13, Helsinki) jäsenedun saa mainitsemalla kassalla olevansa Karjalan Liiton jäsen.

Viking Line



Risteilyedut Karjalan Liiton jäsenille! Viking Line tarjoaa Sinulle Karjalan Liiton jäsen edullisia risteilymatkoja. Valittavanasi on päivittäin useita reittivaihtoehtoja sekä kestoltaan eripituisia risteilymatkoja. Vietä päiväsi laivalla nauttien herkkupöytien tarjonnasta ja mukavasta viihteestä tai nouse maihin naapurimaidemme pääkaupungeissa; Tukholmassa tai Tallinnassa. Valitse mieleisesi ja astu laivaan!

Ajankohtaiset jäsenedut sekä tuotetunnukset löydät osoitteesta: <https://www.vikingline.fi/edut/karjalanliitto>

Kun varaat yhdistyksille ryhmämatkan, muista kertoa varauksen yhteydessä Karjalan Liiton jäsenyytesi, vaikka tekisit varauksen matkatoimiston kautta. **Karjalan Liiton asiakasnumero on 333868.**

Karjalan Kunnaat -lehti

Karjalan Kunnaat on Karjalan Liiton jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Painetun lehden vaihtoehtona on sähköinen lehti, jota voi lukea tunnuksilla osoitteessa lukusali.fi.

Käyttäjätunnus: Sukunimesi isolla alkukirjaimella.
Salasana: Karjala-kortissa näkyvä jäsennumerosi.

Jäsenasiaa jäsenyhdistyksille

Jäsenmaksulaskujen eräpäivä on 24.2.2023

Vuoden 2023 jäsenmaksulaskut on lähetetty jäsenillemme tämän jäsenlehden mukana (pl. kannatusjäsenet sekä ainais-/kunniajäsenet, joiden jäsenmaksun seura maksaa). Laskusi koostuu jäsenseurasi, seuran piirin sekä Karjalan Liiton jäsenmaksuista.

Maksathan laskusi eräpäivään mennessä laskulla ilmoitetulle tilille viitenumeroa käyttäen. Liitto tilittää seuroille ja piireille niille kuuluvat jäsenmaksut. Maksamattomista laskuista lähetetään maksumuistutus, joka sisältää 5 euron viivästysmaksun. Olethan jäsenseurasi tai Karjalan Liittoon yhteydessä, mikäli laskussasi on jotain huomautettavaa tai haluat lopettaa jäsenyytesi.

Ansiomerkkien ja piirakkamestarin arvonimen anominen

Karjalan Liiton jäsenyhdistykset voivat anoa liitolta pronssisia, hopeisia ja kultaisia ansiomerkkejä jäsenilleen vuoden ympäri. Sekä hakijalla että ansiomerkkin saajalla tulee olla voimassa oleva Karjalan Liiton jäsenyys. Ennen hopeisen myöntämistä jäsenelle tulee olla myönnetty pronssinen ansiomerkki ja ennen kultaisen myöntämistä hopeinen sekä pronssinen ansiomerkki. Hakemukset pyydetään toimittamaan liittoon 2–3 kuukautta ennen aiottua ansiomerkkin luovutusajankohtaa.

Piirakkamestarin arvonimeä voidaan anoa 28.2. mennessä. Arvonimi edellyttää vankkaa taitoa karjalanpiirakoiden valmistamisessa ja opettamisessa sekä kokemusta piirakkakisoista. Arvonimihakemukset lähetetään omalle piirille ja piiri toimittaa ne liittoon. Hakemukset käsittelee liiton perinnetoimikunnan puheenjohtaja.

Lomakepohjat ja myöntämisperusteet löytyvät Karjalan Liiton sivuilta www.karjalanliitto.fi.

Jäsenrekisteri uudistuu

Tänä vuonna liitossa käynnistetään jäsenrekisterin uudistushanke, jonka tarkoituksena on tarjota sekä liitolle että sen jäsenyhdistyksille monipuolisempi ja käyttöystävällisempi työkalu jäsenyyksien hallintaan. Hankkeen tavoiteaikatauluna on toteuttaa rekisteriuudistus vuoden loppuun mennessä. Informoimme jäsenyhdistyksiä asian edetessä!



Kuva: Saija Pelvas

Piirakkamestaruuskisat Hämeenlinnan kesäjuhlilla vuonna 2019.



**Karjalan Liitto
Instagramissa.
Seuraa meitä!
@KarjalanLiitto
#KarjalanLiitto**

**Jutellaan Facebookissa
#KarjalanLiitto**

Verkkokauppa on aina auki!

Tilaa tuotteet kätevästi verkkokaupasta mihin vuorokauden aikaan tahansa. Paljon kirjallisuutta ja monia mukavia lahjaideoita.

KARJALA-TUOTTEITA

Harrastusmerkki	20,00 €
Hiirimatto	5,00 €
Jääkaappimagneetti	2,00 €
Kaksi eri aihetta: Laatokka ja Viipuri	
Kahviliinat, käki, 20 kpl/pkt, punamusta	2,50 €
Kangaskassi, aiheena luovutetun Karjalan kartta, musta	8,00 €
• Karjala-kortilla	6,00 €
Karjalan kartta, valkoinen	7,00 €
• Karjala-kortilla	5,00 €
Lautasliinat, käki, 20 kpl, punamusta	3,50 €
• Karjala-kortilla	3,00 €
Muistipeli	10,00 €
Muki, Viipuri tai Laatokka	12,00 €
• Karjala-kortilla	10,00 €
Parkkikiekko, punainen	2,00 €
Pinssi, käki, punainen	2,00 €
SieMie-kynä	2,00 €
Tarjotin, Viipuri tai Laatokka	18,00 €
• Karjala-kortilla	16,00 €
Vuoltu puinen vene	15,00 €
Vuoltu käki iso	20,00 €
Vuoltu käki pieni	15,00 €

KIRJAT

Anna ja Onni Karjalassa, Ann-Mari Sintonen ja Pia-Maria Pohto	30,00 €
Juuret Karjalassa, Roope Hollmén	25,00 €
• Karjala-kortilla	20,00 €
Juoksuhaudoista jälleen- rakennukseen, Antti Palomäki	40,00 €
Jäi vain nimi sankarin, Pirkko Kanervo	45,00 €
Karjala – Koko tarina, Arvo Tuominen	35,00 €
• Karjala-kortilla	25,00 €
Karjalainen nainen, Pirkko Sallinen-Gimpl	32,00 €
Karjalainen ruokakirja	25,00 €
• Karjala-kortilla	20,00 €
Karjalan eräperinne -tietoteos, Tuija Kirkinen	29,00 €
Karjalan ja Petsamon pitäjäruoat, Jaakko Kolmonen	5,00 €
Karjalan Liiton perustamisasiakirja	10,00 €
Karjalan perinneruokia -ruokakirjaset, eri versioita	5,00 €
Kyynelvaunut, Sinikka Paavilainen	26,90 €

Laulun laaja kotimaa, Olli Junkkari	10,00 €
Mustelmia – Arkkipiispa Leon muistelmat	30,00 €
Naiset maailman tulessa, signeerattu, Anita Näslindh-Ylispangar	30,00 €
Ruokamuistoja Karjalasta	30,00 €
• Karjala-kortilla	25,00 €
Selostuksia eräiden siirtoseurakuntien kohtaloista ja sotatapahtumista 1939–1949, toimittanut Outi Örn	30,00 €
• Karjala-kortilla	25,00 €
Sukuni tarina, itse täytettävä kirja Eija Mansikkamäki	20,00 €
Suomen pyhä sota, Jouni Tilli	25,00 €
Titulointia, Teppo Tiittanen ja Hannu Teider (toim.)	2,00 €
Verraton Virolainen, Kati Katajisto	25,00 €
Viinijärvi, Taipaleen kylä ja siirtoväen tulo, Pirkko Sallinen-Gimpl	40,00 €
Viipurin läänin historia, 6-osainen suurteossarja	100,00 €
Yksi osa	20,00 € / kpl
Viipurissa, Viipurista, Viipuriin. Viipurin julkisen liikenteen historia, Ilmo Hakala-Rahko	38,00 €



KARJALAN
LIITTO ry.

SieMie-puoti

Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Avoinna:

ti-to klo 11.00–17.00

Uusista aukioloajoista ilmoitetaan erikseen.

Puh. 044 7300 118
(ark. klo 9.30–15.00)

Sähköposti: toimisto@karjalanliitto.fi

Verkkokauppa on aina avoinna:

www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti

Kun rekisteröidyt verkkokauppaan, muistathan lisätä **jäsennumerosi**, jotta saat jäsenalennukset! Jos et muista omaa jäsennumeroasi, voit kysyä sitä puhelimitse tai sähköpostitse (yhteystiedot yllä).

Voit tehdä tilauksesi myös puhelimitse tai sähköpostitse. Tällöin tilauksesi toimitetaan postiennakolla, johon sisältyy toimitus- ja postikulut. Tuotteillamme on 7 päivän vaihto- ja palautusoikeus. Vaihdoista ja palautuksesta aiheutuneet kulut veloitetaan erikseen. Verkkokaupassa ostokset voi maksaa verkkopankkitunnuksilla tai luottokortilla. Verkkokauppamaksuun sisältyvät toimitus- ja postikulut. Tuotteiden toimitusaika on 1–2 viikkoa.

POSTIKORTIT

1-osaiset	0,50 €
2-osaiset , sis. kirjekuori	1,00 €
2-osaiset A5, sis. kirjekuori	2,00 €
2-osainen "pitkäkortti", sis. kirjekuori	2,00 €
Pentti Kokon maalauksista tehtyt 1-osaiset kortit, 2 eri kuva-aihetta	1,00 €

LIPUT JA VIIRIT

Perinteiset punamustat isännänviirit alkaen	38,00 €
---	---------

Katso saatavilla olevat koot SieMie-puodin verkkokaupasta tai soita ja tiedustele!

ADRESSIT

Tekstittömät osanottoadressit, mukana muistolausevaihtoehtoja: Kallat, Tuulilauta, Vanhan kirkkomaan portaat	11,00 €
--	---------

Tekstittömät onnitteluadressit: Vaakuna (myös osanottoon), Karjalaisia kulleroita, Karjalan ruusu	11,00 €
---	---------

Seura-alennus:
vähintään 5 kpl –25%
vähintään 30 kpl –40%
vähintään 60 kpl –50%

ASUSTEET

Essu, punainen, teksti: "Nii on kiire ettei kerkeä tekemään mittää"	22,00 €
---	---------

KARTAT JA MUUT JULKAISUT

Karjala – karjalaisuus, Karjalan Liiton 75-vuotis-juhlaulkaisu	5,00 €
--	--------

Pitäjäkartta (erilaisia, mm. Itä-Karjala, Heinjoki, Jääski, Koivisto, Käkisalmi, Metsäpirtti / Rautu, Nuijamaa, Pyhäjärvi, Säkijärvi, Vahviala, Valkjärvi, Viipuri, Vuoksela.)

Iso julistekartta	8,00 €
-------------------	--------

KYNTTILÄT

Sydänkynttilä punamusta	6,50 €
• Karjala-kortilla	6,00 €
Antiikkikynttilä, 4 kpl pun+musta	12,00 €



SieMie-puoti



Muista adressilla

Kun lähipiirissäsi on surua, adressi välittää lämpimät ajatuksesi. Syntymäpäiväsankariakin sopii adressilla muistaa!

www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti

Tekstittömät osanottoadressit

Kallat

Tuulilauta

Vanhan kirkkomaan portaat

Mukana muistolausevaihtoehtoja.

11,00 € / kpl

Tekstittömät onnitteluadressit

Vaakuna (sopii myös osanottoon)

Karjalaisia kulleroita

Karjalan ruusu

11,00 € / kpl

Myönnämme jäsenseuroillemme alennusta adressitilauksista:

- vähintään 5 kpl -25 %
- vähintään 30 kpl -40 %
- vähintään 60 kpl -50 %



SieMie-puoti

Karjalatalo
Käpyläänkuja 1, 00610 Helsinki

Avoinna:

ti-to klo 11.00–17.00

Uusista aukioloajoista ilmoitetaan erikseen.

Puh. 044 7300 118 (ark. klo 9.30–15.00)

Sähköposti: toimisto@karjalanliitto.fi

Verkkokauppa on aina avoinna:

www.karjalanliitto.fi/siemiepuoti

Kun rekisteröidyt verkkokauppaan, muistathan lisätä **jäsennumerosi**, jotta saat jäsenalennukset!

